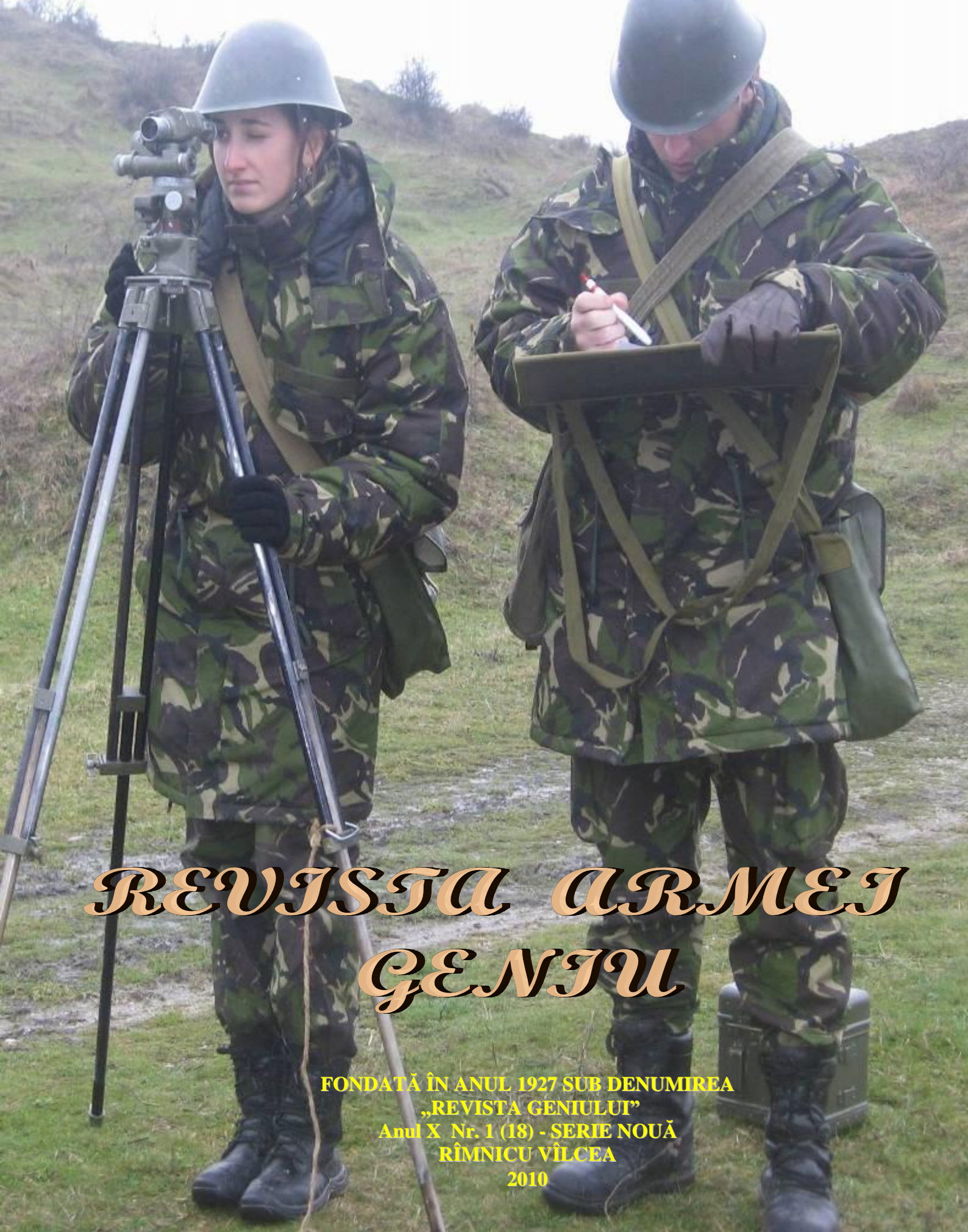
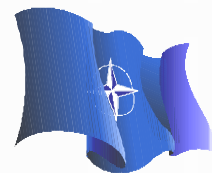

În atenția colaboratorilor !

- ❖ *Articolele trimise de colaboratori vor avea indicată bibliografia (cu numele autorilor) folosită la realizarea lor;*
- ❖ *Articolele trimise spre publicare*

REVISTA ARMEEI GENIULUI

FONDATĂ ÎN ANUL 1927 SUB DENUMIREA
„REVISTA GENIULUI”
Anul X Nr. 1 (18) - SERIE NOUĂ
RÎMNICU VÎLCEA
2010

**Revistă editată de
Centrul de Instruire pentru
Geniu, EOD și Apărare NBC
„PANAIT DONICI”**

Coordonator:

Lt.col. Dan MARIN

Colectivul redacțional:

• **Redactor șef:**

Lt.col. Tiberiu OSOIAN

• **Colectivul redacției**

Mr. Liviu BOȘCAGINI

Mr. Adrian SĂVULESCU

Mr. Flavius IACOB

Cpt. Claudiu ȚOLEA

P.c.c. Corina STAN

M.m.pr. Tudor STANCIU

Plt.adj.pr. I. VERGELEA

Plt.adj. Cami STERMIN

P.c.c. Iuliana FELVINȚI

P.c.c. Mircea MATEI

• **Asistență tehnică:**

Mr.ing. I. BĂLĂCEANU

• **Telefon/fax redacție**

0250739601 int. 0173;

0250735673

• **web:** www.CPGe.ro

• **e-mail:**

sagcf_vl@yahoo.com

• **ISSN 2066-1169**

**Tiparul a fost executat la
CENTRUL TEHNIC
EDITORIAL AL
ARMATEI**

În atenția colaboratorilor !

- ❖ *Articolele trimise de colaboratori vor avea indicată bibliografia (cu numele autorilor) folosită la realizarea lor;*
- ❖ *Articolele trimise spre publicare vor fi redactate, dactilografiate sau tehnoeditate în orice editor de text care se conformează normelor Academiei Române privind lexicul, gramatica și ortografia;*
- ❖ *Articolele se vor trimite la redacție listate și semnate de autor; se recomandă colaboratorilor să trimită articolele la redacție și pe suport electronic, care se va returna expeditorilor;*
- ❖ *Manuscrisele nu se înapoiază;*
- ❖ *Articolele vor fi semnate, chiar dacă autorii doresc să apară în revistă sub pseudonim;*
- ❖ *Articolele apărute în alte publicații nu pot fi reproduse în Revista Armei Geniu;*
- ❖ *Pentru articolele care nu sunt originale se va menționa dacă sunt traduceri sau comentarii, citându-se sursa și autorul;*
- ❖ *Traducerile vor fi însoțite de autorizația autorului sau a editurii;*
- ❖ *Articolele nu vor conține informații clasificate;*
- ❖ *Articolele se vor publica sub responsabilitatea autorului;*
- ❖ *Corespondența se va trimite la „Revista Armei Geniu”, str. Tudor Vladimirescu, nr. 31, Râmnicu Vâlcea, telefon 0250.739601 sau 0250.739602, int. 0173 sau prin poșta electronică la adresa din caseta redacțională, cu mențiunea „Pentru Revista Armei Geniu”.*

Redacția

REVISTA ARMEI GENIU
NR. 1/2010

Cuprins

STUDII, ANALIZE, PUNCTE DE VEDERE

<i>Opinii privind principalele direcții de modernizare a armeei geniu în Armata României, Locotenent-colonel Dan MARIN.....</i>	3
<i>Specificul învățării la vârsta adultă, Maior inginer Cristian ARINTON.....</i>	8
<i>Operațiile de geniu în concepția NATO, Colonel Gheorghe SOARE</i>	12
<i>Opinii despre managementul conflictelor în grupurile militare, Lt.col. Tiberiu OSOIAN.....</i>	20
<i>Puncte de vedere privind sinergia armelor forțelor terestre pentru obținerea victoriei, Maior Sorin PANCU.....</i>	28
<i>Opinii privind arma geniu în viziune NATO, Căpitan Florin ȚENDEA.....</i>	30
<i>Comandant, manager sau lider?, Locotenent-colonel Tiberiu OSOIAN.....</i>	35
<i>Mobilitatea în conflictele actuale, Locotenent Octavian PURICE.....</i>	38
<i>Metode fizice de protecție împotriva dispozitivelor explozive improvizate, Cpt.ing. Cătălin SĂRACU.....</i>	40
<i>Realizarea sistemului de comunicații la unitățile de geniu, Căpitan George ZAMĂ.....</i>	49
<i>Asigurarea cu apă în campanie, Colonel Gheorghe SOARE.....</i>	52
<i>Dispozitive explozive improvizate - un pericol permanent, Plutonier major Daniel MEIANU.....</i>	56
<i>Camaraderia, încotro?, Plutonier adjutant principal Ionel VERGELEA.....</i>	58
<i>Consilierea – o necesitate!, Plutonier adjutant Nicoleta MUNTEANU.....</i>	59
<i>Accepțiune psihologică asupra accidentelor și evenimentelor deosebite, P.c.c. psiholog Gabriel SLABU.....</i>	62
<i>Gândurile unui viitor maestru militar despre viața militară, Elev caporal Vlad IBĂNESCU.....</i>	64

ECOURI DIN SUBUNITĂȚILE DE GENIU

<i>Batalionul 53 geniu: trecut-prezent-viitor, Maior Dumitru VLADU, Căpitan Florin ȚENDEA</i>	66
<i>Batalionul nave treceri fluviale ... un nou început, Plutonier major Angelică SCURTU.....</i>	68
<i>2009 – Anul promovării pontonierilor brăileni, Locotenent George VACARIU.....</i>	70
<i>Batalionul 3 geniu „General Constantin Poenaru” – prezență activă în arhitectura forțelor terestre în anul 2009, Locotenent Fănel IANCU.....</i>	74
<i>Instrucție la zero grade, Locotenent Adrian COJOCARU.....</i>	77

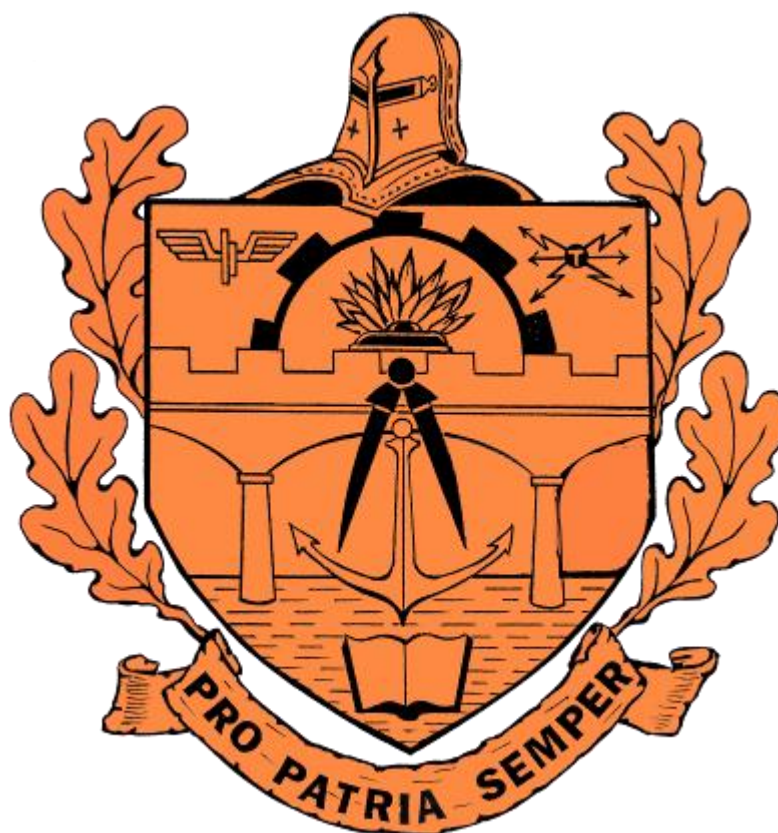
<i>„Instruiește-te așa cum vei lupta”, Plutonier Robert ȘIPOȘ.....</i>	<i>78</i>
<i>La sfârșit, un nou început..., Sublocotenent Daniel MARCU, Sublocotenent Teodor PAȘTIU.....</i>	<i>80</i>
<i>Verificarea capacității de lucru a câinilor de serviciu dresați pentru paza obiectivelor și detectarea materiale explozive, Căpitan dr. Marius PANAIT.....</i>	<i>82</i>
<i>Asigurarea stării de sănătate a câinilor de serviciu din sectorul de creștere instrucție și dresaj câini, P.c.c.medic drd. Mihaela PANAIT.....</i>	<i>84</i>

SPIRITUALITATE

<i>In memoriam, Colonel Ioan MOCAN.....</i>	<i>88</i>
<i>Cercul militar la aniversare, Locotenent- colonel (r) Aurelian OLTENCEANU.....</i>	<i>91</i>
<i>Dumnezeiasca pace – principiul care pune în armonie universul, Preot militar Ioan MIHALACHE.....</i>	<i>93</i>

CALEIDOSCOP

<i>Cugetări militare, culese de Maior Adrian SĂVULESCU.....</i>	<i>95</i>
<i>Marșul geniștilor – partitura variantă pentru cor</i>	<i>96</i>

STUDII, ANALIZE, PUNCTE DE VEDERE

OPINII PRIVIND PRINCIPALELE DIRECȚII DE MODERNIZARE A ARMEI GENIU ÎN ARMATA ROMÂNIEI

Locotenent-colonel Dan MARIN

În cei peste 150 de ani de existență, arma geniu și-a dovedit utilitatea atât în timp de pace, cât și în timp de război prin ambele sale valențe: cea constructivă și cea distructivă. Această dublă misiune, a armei geniu, de a participa la dezvoltarea economică a țării și la îndeplinirea misiunilor de specialitate în cadrul armatei, s-a manifestat atât în perioadele de pace, cât și în timp de război.

Analiza acțiunilor, misiunilor și lucrărilor executate de structurile de geniu din armata română, de la înființare și până în prezent, evidențiază câteva caracteristici ale acestei importante arme:

- complexitatea și volumul ridicat al lucrărilor executate;
- multitudinea de specialități militare din compunerea armei geniu;
- diversitatea echipamentelor și materialelor folosite pentru executarea misiunilor;
- înalta mecanizare a lucrărilor de geniu;
- necesitatea calificării personalului care deservește utilajele de geniu și pregătirii militarilor de toate gradele pentru executarea unor misiuni complexe, cu un profund caracter ingineresc.

Structurile de geniu din Armata României au parcurs, alături de întregul organism militar, toate etapele de transformare, reorganizare și modernizare impuse de necesitățile de asigurare a securității naționale și de îndeplinire a obiectivelor asumate față de aliați.

Pe parcursul acestui proces s-au produs în principal modificări conceptuale și structurale care asigură interoperabilitatea cu structurile similare din statele membre NATO și realizarea sprijinului de geniu la nivelul solicitărilor impuse de spațiul de luptă contemporan.

Există în acest moment mai multe direcții de acțiune pentru modernizarea structurilor de geniu, dintre care voi enumera câteva pe care le consider principale.

O primă direcție o constituie **dotarea cu tehnică, echipamente și materiale specifice moderne a structurilor de geniu.**

Mașinile și utilajele din înzestrarea unităților de geniu se află la limita resurselor tehnice, unele sunt depășite moral și îmbătrânite fizic și presupun o mentenanță din ce în ce mai dificilă și scumpă datorită lipsei pieselor de schimb și a faptului că nu se mai fabrică.

În aceste condiții, derularea programelor de achiziții a tehnicii noi devine o condiție de bază pentru executarea sprijinului de geniu la nivelul solicitărilor actuale.

De asemenea, după finalizarea programelor de achiziții deja planificate, se impune derularea altor programe pentru alte echipamente de geniu care vor acoperi întreaga gamă a misiunilor specifice, deoarece tehnica propusă pentru achiziție în primă urgență nu asigură executarea tuturor sarcinilor sprijinului de geniu la standardele dorite.

Adaptarea modalităților de executare a unor misiuni ale sprijinului de geniu la dinamica în continuă creștere a acțiunilor militare în condițiile războiului modern este o altă direcție importantă. În acest sens am în vedere cel puțin două misiuni: executarea lucrărilor de fortificații în cadrul dispozitivului unităților luptătoare și amenajarea punctelor de comandă.

Creșterea dinamicii acțiunilor militare a determinat schimbarea ponderii unor lucrări specifice pe linia sprijinului de geniu. În acest sens „războiul de tranșee” nu mai este de actualitate, iar lucrările de fortificații de tip îngropat și subteran au pierdut teren în favoarea unor structuri de protecție mobile și modulare, care pot fi montate și utilizate în timp scurt, răspunzând în acest fel nevoii de mobilitate a forțelor, în primul rând în adâncimea tactică.

Pe plan mondial pare să existe o tendință de a se renunța la echipamentele tehnice de mare productivitate, destinate realizării tranșeelor, de tipul excavatoarelor cu cupe rotative, mijloacele folosite actual fiind orientate mai mult pentru realizarea rapidă și în condiții de siguranță a unor lucrări de volum mai mic.

Dacă suntem de acord cu necesitatea creșterii protecției personalului și reducerii pierderilor umane pe timpul acțiunilor militare, trebuie să acceptăm ideea că renunțarea la unele lucrări de fortificații trebuie compensată cu alte măsuri cum ar fi: realizarea unui sistem de avertizare timpurie și de lovire, creșterea nivelului de protecție oferit de mașinile de luptă, etc.

Cu toate acestea, regulamentele și manualele noastre de luptă încă mai menționează un sistem dezvoltat de lucrări de fortificații în zonele de responsabilitate ale marilor unități luptătoare, cuprinzând un volum important de tranșee și șanțuri de comunicație în cadrul pozițiilor înaintate, pozițiilor de apărare sau pe baza de plecare la ofensivă, pozițiilor în brețelă, pentru consolidarea aliniamentelor cucerite de la inamic, etc.

Ținând cont de aceste observații, trebuie să reconsiderăm împreună cu forțele luptătoare, problematica executării lucrărilor de fortificații și în primul rând a tranșeelor și șanțurilor de comunicație necesare în condițiile războiului modern. Forțele luptătoare trebuie să răspundă în primul rând la întrebarea *cât este nevoie?*, pentru ca ulterior să se poată răspunde la întrebările *cine?*, *cu ce?* și *în cât timp?* va executa această misiune.

Referindu-ne la amenajarea punctelor de comandă se impune să clarificăm unele aspecte privind organizarea acestora, cantitățile de lucrări de protecție și tipul acestora, precum și forțele și mijloacele necesare executării lor.

În ultima perioadă, pe baza experienței acumulate de militarii români în teatrele de operații, se discută foarte mult de organizarea și funcționarea campurilor, considerându-se că structurile modulare de tip container pot fi utilizate în orice situație, inclusiv în cadrul punctelor de comandă fără a mai fi nevoie de alte lucrări. Fără a nega avantajele deosebite ale acestor structuri de protecție pentru diferite alte situații, le apreciez ca nesatisfăcătoare, sub aspectul nivelului de protecție oferit, în cazul utilizării lor în cadrul punctelor de comandă a unor unități pe timpul conflictelor militare, având în vedere următoarele considerente:

a) campurile din teatrele de operație sunt construite, de regulă, în adâncimea dispozitivului forțelor aliate, în zone în care riscurile de lovire de către inamic sunt reduse;

b) măsurile genistice de protecție executate în cadrul campurilor (bariere de beton, hescobastioane, valuri de pământ, plase de sârmă, etc.) sunt completate de sisteme de avertizare timpurie și de lovire, astfel încât nivelul de amenințare este foarte scăzut;

c) în majoritatea acțiunilor militare la care au participat, militarii români alături de aliați sau parteneri, amenințarea cu care au fost confruntate campurile a fost mai degrabă din partea armamentului ușor, comun, a armamentului cu suflu mărit și a dispozitivelor explozive improvizate, dar nu și a armamentului lansat aerian, a armamentului de calibru mare cu foc direct sau mijloacelor de distrugere în masă, respectiv a celor de tip CBRN, astfel încât lucrările executate în campuri au reușit să asigure protecția necesară în condițiile respective.

d) pe timpul unui conflict este posibil și chiar probabil ca punctele de comandă să devină ținte predilecte și să fie lovite cu armamentul lansat aerian, cu cel de calibru mare cu foc direct sau chiar cu mijloace de distrugere în masă, ceea ce impune existența unor lucrări care să ofere protecție în aceste condiții.

Există tendința de a oscila între extreme, în sensul că până de curând am considerat că în punctele de comandă se vor amenaja numai lucrări de tip îngropat, cu tavan stratificat sau omogen, care oferă protecție împotriva armamentului de mare calibru sau celui lansat aerian, inclusiv împotriva efectelor ADMCBRN în afara zonei epicentrului exploziei nucleare, iar în ultima perioadă se face referire exclusiv la lucrări de fortificații la suprafață și la structuri de protecție de tip modular sau container.

Se poate aprecia că traversăm o etapă în care trebuie aprofundată problematica amenajării punctelor de comandă pentru a răspunde nevoii de a asigura personalului spațiul necesar pentru lucru și odihnă în condiții de protecție, prin dimensionarea, organizarea și înzestrarea corectă a structurilor de geniu care urmează să îndeplinească aceste misiuni, precum și prin stabilirea paletelor de materiale standardizate utilizate la protejarea punctelor de comandă.

O altă direcție importantă o reprezintă utilizarea contractorilor civili pentru suplimentarea sprijinului de geniu.

Reorganizarea armatei a presupus și o reducere semnificativă a numărului structurilor de geniu de la toate eşaloanele și categoriile de forțe ale armatei. De asemenea, misiunile sprijinului de geniu s-au diversificat și s-au adaptat cerințelor impuse de participarea armatei române la misiuni în afara teritoriului național. În aceste condiții, diferența dintre necesarul de lucrări specifice și posibilitățile de

executare s-a mărit continuu ceea ce a determinat necesitatea găsirii unor soluții alternative pentru executarea în totalitate a lucrărilor/misiunilor planificate.

Până la aderare în structurile NATO am operat cu diferite soluții: structuri locale sau regionale existente pe plan național pentru repararea și întreținerea drumurilor din zona de responsabilitate, detașamente de lucrători civili mobilizați pentru nevoile de amenajare genistică a terenului, utilizarea pentru executarea lucrărilor specifice a unui număr însemnat de subunități de infanterie etc. Odată cu aderarea la NATO și cu participarea la misiuni externe s-a conturat o altă posibilitate de completare a sprijinului de geniu executat cu structurile specializate și anume utilizarea contractorilor civili. Această posibilitate, preluată de armata română prin adoptarea standardelor NATO în domeniu, implică, în opinia noastră, o abordare și sub aspectul unor modificări legislative care să conducă la obținerea oportună a fondurilor necesare utilizării contractorilor civili și, implicit, a sprijinului acordat de aceștia.

Folosirea contractorilor civili este un aspect esențial al doctrinei sprijinului de geniu în forțele NATO care necesită, însă, rezolvarea a două aspecte importante: o evidență a potențialilor contractori din zona de responsabilitate a mării unități, eventual ținută de șeful structurii de specialitate de geniu din comandamentul acesteia și prevederea prin buget a unui fond de rezervă destinat unor asemenea situații.

O direcție importantă a modernizării sprijinului de geniu este generată de necesitatea funcționării unei structuri specializate în cadrul comandamentelor de la diferite eşaloane, condusă de un șef al geniului, care să planifice și să urmărească realizarea sprijinului pe linie de armă.

Din cele prezentate anterior se poate observa, ca o primă concluzie, complexitatea deosebită a sprijinului de geniu și lărgimea ariei de preocupări ale structurilor de geniu pentru acordarea sprijinului specific forțelor luptătoare. O altă observație o constituie gama deosebit de largă de mijloace tehnice pe care se bazează sprijinul de geniu, fapt ce implică măsuri complexe de planificare și organizare a activităților specifice de asigurare materială, mentenanță, etc.

Complexitatea sprijinului de geniu a generat structuri diferite, specifice, cu specializare îngustă: subunități de pionieri, pontonieri, poduri, construcții verticale/fortificații, construcții orizontale/ drumuri, sprijin general. Planificarea unei game de

misiuni atât de largi reprezintă o activitate laborioasă a unui grup de persoane cu cunoștințe de specialitate în toate domeniile respective. Acest lucru implică necesitatea existenței în cadrul comandamentelor unităților/ marilor unități a unor structuri specializate de geniu, încadrate corespunzător – funcție de eșalon – pentru a permite pe de o parte ținerea unor evidențe operative minuțioase a forțelor și mijloacelor de geniu, iar pe de altă parte, planificarea și organizarea judicioasă, în timp oportun, a tuturor misiunilor sprijinului de geniu. La eșaloane mai mari decât brigada este nevoie – în opinia mea – de o structură de specialitate de geniu, condusă de un șef al geniului cu rol de consilier al comandantului eșalonului respectiv, cu autoritate tehnică în domeniu și cu rol major în coordonarea eforturilor pe linia sprijinului de geniu. Acest consilier al comandantului nu poate fi comandantul unității/marii unități de geniu care asigură sprijinul de geniu al eșalonului respectiv. Acest lucru este cu atât mai mult valabil în cazul grupărilor de forțe întrunite unde șeful geniului trebuie să coordoneze și să armonizeze eforturile pe linia sprijinului de geniu între forțele aparținând unor categorii de forțe armate diferite.

Această nevoie de coordonare este cu atât mai acută cu cât – pornind de la observația insuficienței forțelor de geniu – se întrevede necesitatea utilizării în compensație a unor contractori civili, așa cum am subliniat anterior, care să preia o parte a efortului, în primul rând cu privire la realizarea infrastructurii de geniu în spatele dispozitivului și în special în fazele pre și post conflict.

O altă problemă o constituie **asigurarea concordanței între misiunile sprijinului de geniu, amploarea și complexitatea lucrărilor de executat și organizarea, dotarea și pregătirea structurilor de geniu.**

Transformările și reorganizările succesive ale structurilor de geniu au condus în timp la apariția unor neconcordanțe între misiunile sprijinului de geniu și structurile nou create în sensul că pentru unele misiuni nu mai există structuri strict specializate sau nu există baza materială necesară executării unor sarcini.

Problema este prea complexă pentru a fi tratată într-un articol de revistă, dar putem menționa că sprijinul de geniu cunoaște un proces de inovare datorat în primul rând noilor tipuri de sarcini apărute ca urmare a dezvoltării tehnologice în domeniul tehnicii, echipamentelor și materialelor folosite. Acestea reclamă apariția unor structuri specializate, înzestrate și antrenate corespunzător. Este de remarcat că geniștii români care au participat la acțiuni în diferite teatre internaționale s-au confruntat cu asemenea provocări și le-au făcut față, deși lucrau cu echipamente ale aliaților pentru a căror utilizare au fost antrenați chiar în teatru. Lansarea și delansarea unor noi tipuri de poduri, folosirea barierelor de beton standardizate, realizarea în câmpul tactic preponderent a lucrărilor de fortificații de suprafață, utilizarea pentru protecție a structurilor gabionare standardizate tip hescobastion, folosirea pentru adăpostire a unor structuri modulare moderne tip container sunt doar câteva exemple de lucrări a căror pondere a crescut, cu care geniștii români s-au confruntat și cărora le-au făcut față. Ei s-au întors de acolo cu o experiență valoroasă care trebuie valorificată. Sub influența lecțiilor învățate ca urmare a participării militarilor români în teatrele de operații internaționale, folosirea acestor tipuri de materiale și echipamente a apărut deja în noile

manuale de luptă ale armei geniu, chiar înainte ca unele dintre ele să intre în înzestrare.

Asigurarea acestor echipamente și materiale, atât pentru nevoile de instruire a structurilor de geniu, cât și pentru executarea misiunilor va determina cu siguranță, într-un viitor apropiat, pe măsura armonizării modalităților de executare a misiunilor specifice sprijinului de geniu cu dinamica acțiunilor militare actuale, modificări în consecință în organizarea și în modul de pregătire și de acțiune a unor structuri de geniu.

O altă importantă direcție de modernizare a armei geniu o constituie **elaborarea noilor generații de manuale și acte normative specifice armei**. În acest sens se poate evidenția dificultatea de a detalia modul de executare a unor misiuni în condițiile în care, pe de o parte, cea mai mare parte a echipamentelor de geniu trebuie înnoite, iar pe de altă parte, tehnica propusă a intra în înzestrare nu a fost încă complet achiziționată.

Ținând cont de concluziile anterioare referitoare la modificările în organizarea și modul de acțiune a unor structuri de geniu, de necesitatea de a regândi anumite misiuni ale sprijinului de geniu, de nevoia de a înlocui cât mai repede tehnica din dotare și de dezideratul de a realiza cât mai repede interoperabilitatea deplină cu structurile similare ale aliaților, rezultă cu certitudine că elaborarea unei noi generații de acte normative, doctrine și manuale specifice armei geniu va constitui o prioritate a structurilor cu competențe în acest domeniu în următorii 8-10 ani.

Ca o concluzie generală, consider că problema asigurării sprijinului de geniu este prea importantă pentru a fi tratată ca un aspect secundar al modernizării Armatei României. Ea trebuie abordată corespunzător atât sub aspectul modernizării conceptuale, în strânsă legătură cu concepția NATO asupra acestei probleme, cât și sub aspect structural sau sub cel al înzestrării și pregătirii forțelor de geniu, astfel încât acestea să fie în măsură să-și îndeplinească integral misiunile.

SPECIFICUL ÎNVĂȚĂRII LA VÂRSTA ADULTĂ

Maior inginer Cristian ARINTON

Specificul militar al instruirii, cu cele patru componente ale sale: învățământul militar, instrucția, exercițiile și instruirea prin practicare, vizează îndeplinirea unor obiective specifice de dobândire și aprofundare graduală a unor cunoștințe și de aplicare a acestora în practică pentru formarea și perfecționarea priceperilor și deprinderilor individuale și colective caracteristice acțiunilor militare.

Componentă a sistemului național de învățământ, așa cum este prezentat în articolul 97 din Legea învățământului nr. 94 / 1995, învățământul militar cuprinde următoarele niveluri: învățământ liceal, învățământ postliceal pentru formarea maiștrilor militari și a subofițerilor, învățământ postuniversitar, învățământ universitar pentru formarea ofițerilor și a altor specialiști. Toate aceste forme, cu

excepția celui liceal, vizează formarea și pregătirea persoanelor adulte.

Indiferent de forma de învățământ sau de componenta instruirii, este vizată formarea și perfecționarea individului prin modificări comportamentale datorate procesului de învățare. De altfel, chiar legea învățământului, la art. nr. 4, specifică faptul că învățământul are ca finalitate formarea personalității umane.

Învățarea este considerată a fi și fenomen, dar și proces. Ea este un fenomen universal, specific tuturor organismelor vii, prin care acestea se adaptează la mediul înconjurător și prin care își capătă propria experiență individuală de viață sau comportare. În același timp, învățarea este și un proces psihic prin care se produce modificarea comportamentului celui care învață. Ceea ce nu știa și nu putea să facă înainte, prin învățare individul va ști și va putea face, modificându-și comportamentul (priceperi, deprinderi, atitudini etc.).

Unele surse consideră că învățarea este și activitate și proces, dar și produs. Învățarea poate fi definită ca fiind activitatea desfășurată de cel care învață, un demers personal al acestuia, are o desfășurare procesuală deoarece este susținută de procesele psihice și condițiile psihicului uman (memoria, percepția, gândirea, imaginația, limbajul, atenția, motivația) și poate fi interpretată și ca rezultat al unor acțiuni ce se pot vedea în comportamentele, preformanțele, priceperile și deprinderile umane.

Învățarea fiind un proces, se derulează pe parcursul câtorva faze:

- perceperea/receptarea informației;
- inducerea stării de atenție;
- înregistrarea și preluarea activă a datelor concrete și verbale;
- analiza, sinteza și generalizarea datelor (prin operații ale gândirii) și condensarea informației în noțiuni, legi, principii și altele;
- stocarea informației;
- actualizarea cunoștințelor și operarea cu ele, transferul acestora în condiții asemănătoare sau în situații noi.

Din punct de vedere al desfășurării acestui proces la individul adult, există diferențe mari față de modul în care învață adolescentul, de exemplu. Majoritatea progreselor înregistrate pe drumul către abordarea participativă a proceselor de formare au rezultat dintr-o mai bună cunoaștere și înțelegere a procesului de învățare, mai ales la adulți. Cea mai simplă explicație este aceea că fiecare om învață diferit, din motive diferite, iar formarea eficientă trebuie să ia în considerare aceste diferențe și să le ajusteze ca atare. Acest lucru este dat și **diversitatea** existentă în cadrul grupului uman adult, între indivizii adulți existând diferențe culturale, grade de motivație, stiluri de învățare, nevoi conștiente și inconștiente, interese particulare, obiective explicite și implicite diferite.

Astfel, pentru a înțelege cum decurge procesul învățării la individul adult trebuie să luăm în considerare câteva particularități psihologice ale acestuia.

În primul rând, adultul învață dacă această activitate sau conținutul ei (informația recepționată) îi răspunde la nevoile pe care le are sau intereselor sale. Astfel una dintre caracteristicile o constituie **utilitatea** conținutului învățării. Atunci când informația de învățat este considerată a fi utilă de către adult, acesta se oferă voluntar să o recepționeze, decodeze, stocheze, actualizeze și să o pună în practică. Astfel, o a doua caracteristică o constituie **voluntariatul** – învățarea devenind un demers personal al

adultului, deoarece, atunci când conținutul învățării îi devine util și îi corespunde intereselor, adultul se implică pe deplin și devin responsabili pentru propria pregătire.

O a treia particularitate a învățării la vârsta adultă este reprezentată de **pragmatismul** conținutului învățării, deoarece adultul învață mult mai ușor dacă activitatea de învățare și conținutul acesteia sunt concepute în jurul unor situații reale, modul adultului de învățare fiind centrat pe realitate.

A patra particularitate este dată de **experiența adultului** este cel mai important factor de învățare. Adulții stabilesc legături între ceea ce învață și ceea ce știu deja.

Încă o particularitate este dată și de faptul că adultul învață prin **colaborare** cu alți adulți, prin împărtășirea reciprocă a experiențelor și cunoștințelor personale. Această particularitate este legată oarecum de pragmatismul conținutului învățării dar și de realitatea experienței acumulate de alți adulți. Tot aici se înscrie și expresia „am furat meseria” altuia – respectivul adult învățând din experiența celui alt, conținutul învățării fiind necesar satisfacerii unei trebuințe sau interes personal.

Procesul învățării la adult este influențat de unele caracteristici psihologice ce îl caracterizează pe acesta, și anume:

- **autonomia** – adultul simte nevoia să fie respectat, capacitățile lui de inițiativă și autodirecționare netrebuind să fie restricționate;

- **trebuințele unice** – fiecare adult are o experiență de viață distinctă, motivația adultului este legată de nevoile actuale de formare/pregătire;

- **imaginea de sine este stabilizată** – din acest motiv poate exista o anumită rezistență a adultului la schimbare, acesta adoptând diferite mecanisme de apărare, cum ar fi negația, prin care să nu cedeze noului.

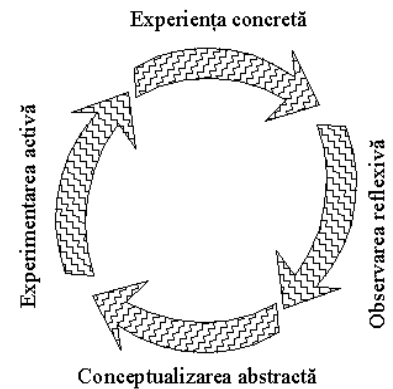
De asemenea, unele caracteristici fiziologice ale adultului pot influența procesul învățării, cum ar fi scăderea acuității vizuale și auditive ceea ce se răsfrânge asupra recepționării mesajelor, precum și diminuarea timpilor de reacție, fapt ce se răsfrânge asupra performanțelor sau nivelului învățării.

În anul 1981, David Kolb a enunțat o teorie asupra învățării la adult cunoscută ca „teoria experiențială”, care pornește de la premiza că învățarea sau procesarea informației este influențată de experiența pe care adultul o acumulează la un moment dat. Modelul învățării dezvoltat de Kolb presupune parcurgerea de către individul adult, a patru faze: *învățarea prin experimentare* (experiența sau experimentarea concretă) care îi permite persoanei adulte să se implice pe deplin, fără ocolișuri și evitări în experiențe noi; *învățarea prin examinare* (analiza, reflectarea/observarea) care îi permite adultului să-și privească experiențele proprii din mai multe perspective, să le analizeze și să reflecteze asupra lor; *învățarea prin explicitare* (generalizarea, abstractizarea/conceptualizarea) care îi permite persoanei adulte să creeze concepte cu ajutorul cărora să integreze observațiile și reflecțiile în teorii logice și *învățarea prin aplicare* (experimentare activă, aplicare) ce îi permite adultului să folosească teoriile elaborate pentru a lua decizii sau pentru a rezolva probleme.

Adulții încep să învețe din experiență. Experiența poate fi o acțiune, un sentiment, o problemă sau un eveniment. Această experiență constituie factorul declanșator învățării, cel care creează nevoia unei mai bune înțelegeri a situațiilor, proceselor sau fenomenelor. Pentru a putea învăța din această experiență, trebuie însă făcut mult mai multe.

Modelul învățării experiențiale conform David Kolb

Majoritatea adulților reflectează asupra a ceea ce s-a întâmplat, căutând să răspundă la o serie de întrebări, precum: când, cine, ce, cum a făcut, de ce s-a întâmplat și care sunt/au fost consecințele. Apoi, adultul poate trage o concluzie despre experiența trăită și anume, ce a fost rău sau bun și de ce. După desprinderea unei concluzii din experiența trăită și identificarea a ceea ce s-a învățat, se pot face planuri pentru viitor privind modul de reacție la o astfel de situație trăită precum și la ce se dorește să se obțină prin procesul de învățare. Astfel, se trece la aflarea/identificarea unui cadru teoretic/conceptual prin cercetarea literaturii de specialitate, conceptualizarea sau descoperirea unei reguli sau concluzii generale. Astfel, adulții învață să aplice structuri, scheme, proceduri sau comportamente noi. Urmează apoi experimentarea activă, care presupune testarea conceptelor descoperite în situații noi.

Urmând această teorie experiențială, instructorul sau formatorul persoanelor adulte, trebuie să țină seama de o serie de elemente implicate, precum:

- contextul învățării sau imaginea de ansamblu – adulții au nevoie de o perspectivă integratoare a noilor experiențe pentru a facilita procesul de învățare;
- descoperirea – dacă mediul procesului învățării facilitează descoperirea, adulții își vor recunoaște propriile nevoi de învățare și își vor asuma responsabilitatea învățării;
- relevanța conținutului învățării sau experienței – adulții simt nevoia de a asimila numai informații relevante, fapt pentru care procesul de învățare capătă o mai mare credibilitate;
- mediul relaxant – este esențial pentru a menține interesul adulților față de situația de învățare;
- implicarea totală – participanții la procesul de învățare devin mult mai responsabili față de învățarea proprie.

În prima fază a învățării experiențiale, rolul instructorului/formatorului în procesul învățării la adult, este de a genera o experiență și de a supune adultul sau grupul adult acesteia. Experiența constituie primul pas în învățarea experiențială. Pentru ca produsul învățării din experiența propusă să fie un succes, formatorul trebuie să stabilească clar obiectivele urmărite și să-și adecveze experiența la acestea. De asemenea, instructorul/formatorul trebuie să determine pe toți participanții la experiență să înțeleagă rolul lor în cadrul acesteia. Metodele prin care instructorul/formatorul poate genera experiențe din care adulții pot extrage informații sau își pot forma atitudini, deprinderi sau priceperi sunt: jocul de rol, studiul de caz, problematizarea, demonstrația, brainstorming-ul, conversația, dezbateră, prezentarea.

În a doua fază, cea a analizei sau a observării reflexive, participanții la experiența propusă trebuie să *interpreteze*. Aceasta este o etapă foarte importantă în procesul învățării experiențiale, deoarece permite discutarea observațiilor participanților din cadrul experienței. În cadrul analizei sunt trecute în revistă elementele referitoare la proces (modul în care au relaționat membrii grupului, cum a decurs procesul de luare a deciziilor, cum s-au simțit membrii grupului sau ce au aflat nou). În această fază, instructorul/formatorul trebuie să aibă în vedere ca toți participanții să spună ce au gândit sau simțit în faza inițială.

Faza generalizării sau a conceptualizării abstracte constă în extragerea de concluzii din ceea ce s-a discutat în faza anterioară, concluzii care pot fi integrate în viitoare experiențe de viață. În această fază, participanții trebuie să descrie principiile rezultate în urma analizei experienței, principii care vor fi aplicate și pe viitor. În această etapă, rolul instructorului/formatorului este foarte important, deoarece de el depinde ca acele concluzii extrase să coincidă cu scopul pentru care a generat experiența. De asemenea, instructorului/formatorului îi revine și rolul de a rezuma cele întâmplate.

În ultima fază a procesului învățării experiențiale, cea a aplicării, concluziile și principiile la care s-a ajuns în fazele anterioare vor fi aplicate în situații sau experiențe noi.

OPERAȚIILE DE GENIU ÎN CONCEPȚIA NATO

Colonel Gheorghe SOARE

Acțiunile militare moderne se caracterizează printr-o dinamică accentuată care implică numeroase și frecvente deplasări și manevre de forțe și mijloace, fapt ce necesită o mare mobilitate asigurată, în principal, cu aportul structurilor de geniu din compunerea marilor unități strategice (operative, tactice) și a grupărilor de forțe întrunite.

Importanța vitală pe care o are asigurarea mobilității trupelor proprii, concomitent cu întârzierea deplasării adversarului a fost subliniată și de generalul Douglas MacArthur, care spunea: „*este sigur că războaiele viitorului, mai mult decât în cele trecute, trebuie să ne dăm silința ca prin orice mijloc posibil, să împiedicăm sau să întârziem marșul trupelor inamicului, prin ridicarea de obstacole pe căile de acces și prin tăierea liniilor de comunicații pe care acesta le-ar putea folosi. În schimb, pentru ca trupele proprii să ajungă la obiective, va fi necesar să înlăturăm obstacolele care obstrucționează deplasarea trupelor și să restabilim continuitatea șoselelor și căilor ferate în cea mai practică și mai rapidă meneză*”.

În concepția SUA, armata americană trebuie să fie pregătită pentru a duce lupta cu un potențial inamic, în orice moment, în cele mai diverse condiții climaterice și de orice intensitate, în cooperare cu celelalte state membre ale Alianței.

În războaiele actuale, indiferent de amploare și intensitate, trupele sunt adesea obligate să efectueze manevre ample și rapide, pe distanțe și cu consumuri mari de resurse, într-un câmp de luptă caracterizat prin existența unor arme tot mai sofisticate.

1. Sprijinul de geniu în operațiile ofensive

În conformitate cu prevederile doctrinei trupelor de geniu în NATO, sprijinul genistic în operațiile ofensive este necesar pentru menținerea continuității atacului

forțelor proprii.¹ În toate tipurile de operații ofensive, indiferent de procedeele adoptate, sprijinul genistic constituie elementul esențial (vital).

Specialiștii militari și comandanții marilor unități și unităților luptătoare consideră și apreciază că misiunile și lucrările genistice de contramobilitate, în special cele destinate pentru protecția flancurilor descoperite și protecția împotriva contraatacurilor executate de adversar sunt, de asemenea, importante și, uneori, decisive.

Principalele misiuni genistice în operațiile ofensive ce revin unităților și subunităților specializate (structurilor de geniu) pentru sprijinul marilor unități și unităților luptătoare (forțelor de atac) sunt:

- crearea/executarea de culoare prin câmpurile de mine proprii;
- marcarea și crearea de culoare prin câmpurile de mine ale adversarului;
- asigurarea mijloacelor de traversare a râurilor (cursurilor de apă) și a altor obstacole importante;
- asigurarea protecției flancurilor prin utilizarea (realizarea) câmpurilor de mine antiblindate și a lucrărilor de distrugeri;
- pregătirea și întreținerea drumurilor (comunicațiilor rutiere) pentru forțele din eșalonul întâi și de logistică;
- consolidarea unor obiective prin executarea mecanizată a lucrărilor de fortificații (de săpare), executarea câmpurilor de mine și a obstacolelor.

Principalele misiuni genistice specifice mobilității trupelor vizează executarea culoarelor prin baraje, traversarea (trecerea) cursurilor de apă și a obstacolelor importante, precum și întreținerea drumurilor de deplasare.

*Culoarele prin câmpurile de mine*² - reprezintă, în concepția armatelor partenere din NATO, o misiune complexă și de mare importanță pentru asigurarea mobilității forțelor care atacă (sunt în ofensivă), determinarea limitelor câmpurilor de mine constituie un atribut al tuturor categoriilor de arme participante la operația ofensivă, recunoașterea propriu-zisă și executarea acestora fiind, de regulă, de competența trupelor de geniu.

Procedeele de executare a culoarelor prin câmpurile de mine, în majoritatea armatelor partenere sunt: manual (în special prin câmpurile de mine proprii), mecanizat (cu folosirea tancurilor dragoare și a altor mijloace moderne din înzestrare), cu mijloace electrice și exploziv, combinat. După executare, culoarele prin câmpurile de mine se marchează conform procedurilor standard în vigoare.

În funcție de situația operativă (tactică), timpul avut la dispoziție, concepția de amplasare a câmpurilor de mine și alți factori, culoarele prin câmpurile de mine pot fi executate din mișcare sau planificat.

Executarea culoarelor din mișcare se realizează de forțele de atac (eșalonul de atac) prin suport genistic. Suportul genistic constă în executarea recunoașterilor, îndrumarea, crearea culoarului, marcarea și întreținerea culoarului.

Realizarea planificată a culoarelor – se execută în situația când acestea nu pot fi asigurate (executate) din mișcare, fapt ce necesită oprirea atacului și punerea în aplicare a planului de execuție a acestora. Suportul genistic, în această situație, este esențial și

¹ Cf. *Doctrina trupelor de geniu în NATO*, ATP – 52 (B), 2005, p. 20.

² Ibidem, p. 43.

constă din: executarea unei recunoașteri detaliate a câmpului de mine, tipul și caracteristicile minelor etc; asigurarea recomandărilor genistice de către comandantul mării unități tactice; asigurarea echipamentului specific și a personalului pentru asistarea și conducerea operațiunilor; marcarea și înlăturarea culoarelor.

Traversarea (trecerea) cursurilor de apă se realizează, de regulă, din mișcare, prin folosirea podurilor existente, vadurilor sau prin alte procedee.

În situația când un curs de apă nu poate fi traversat din mișcare, iar forța de atac este în contact cu adversarul (apărarea acestuia pe cursul de apă), statul major al unității (forței) execută planificarea traversării deliberate.

Traversarea cursului de apă se realizează, de regulă, în trei etape, respectiv asaltul, construcția și consolidarea podului și sunt implicate două forțe principale: forța de stabilire a capului de pod și forța de asalt. Specialiștii militari NATO apreciază că aspectele importante ale traversării unui curs de apă sunt: asigurarea securității; controlul manevrelor; controlul terenului; asigurarea suportului pentru traversare.

Suportul genistic pentru traversarea unui curs de apă constă din: subunități de geniu (treceri) specializate, mijloace de trecere (traversare) existente în înzestrarea structurilor de geniu și specialiști de geniu care coordonează din punct de vedere tehnic subunitățile de arme întrunite și arme (sprijin) pe timpul trecerii acestora peste obstacol. Subunitățile de geniu asigură și serviciile de specialitate pe timpul traversării cursului de apă.

Pregătirea și întreținerea drumurilor (comunicațiilor rutiere). Specialiștii și planificatorii militari din armatele principalelor state partenere apreciază că în ciuda îmbunătățirii mobilității vehiculelor moderne de luptă și asigurarea tehnică deosebită, rămâne necesar suportul de geniu pentru construirea și întreținerea rutelor (comunicațiilor rutiere) necesare optimizării mișcărilor și manevrelor tactice.

În cadrul rețelei de drumuri (rute) existente în teatrele de acțiuni militare (operații), pe timpul recunoașterilor se va executa cercetarea de geniu, stabilindu-se cu exactitate punctele impracticabile, concomitent cu determinarea rețelelor adiționale ce trebuie construite în funcție de resursele umane și materialele de geniu/construcții la dispoziție.

Drumurile (rutele) destinate vehiculelor de luptă sunt proiectate și realizate pentru a rezista la un trafic limitat și pentru o perioadă scurtă de timp. Căile de comunicații rutiere (drumurile) destinate pentru logistică și alte vehicule pe roți sunt construite pentru a rezista la un volum mediu al traficului. Asigurarea viabilității drumurilor (căilor de comunicații rutiere) necesită permanent subunități de geniu (drumuri – poduri).

Traversarea obstacolelor de mărime redusă se realizează, de regulă, din mișcare cu utilizarea sprijinului genistic și a mijloacelor rapide de trecere. Pentru traversare se folosesc poduri mobile de asalt pe tanc și de însoțire care rămân în poziție (pe direcțiile importante de deplasare) până la trecerea eşaloanelor de rezervă și logistice.

2. Sprijinul de geniu în operațiile de apărare (defensive)

Operația (lupta) de apărare, abordată într-o viziune modernă, rămâne o formă importantă a acțiunilor militare. Ea nu trebuie să fie redusă la o simplă reacție a apărătorului față de activitățile adversarului.

Operațiile de apărare (defensive) au ca scop principal oprirea atacului adversarului, distrugerea (nimicirea) forțelor și stoparea (oprirea) acestuia în atingerea

obiectivelor propuse.³

În cadrul operațiilor de apărare (defensive), comandantul forței întrunite și comandanții marilor unități tactice pun un accent deosebit pe asigurarea unui suport genistic corespunzător, care cuprinde următoarele funcții ale geniului luptă:⁴

a) *contramobilitatea* – executarea unor misiuni de baraje și distrugerii, în cooperare cu marile unități tactice (forțele luptătoare), în concordanță cu armamentul de foc direct și indirect, pentru a neutraliza (distruge sau limita) mobilitatea adversarului și producerea de pierderi importante în rândul acestuia;

b) *protecția (supraviețuirea) forțelor proprii* – prin realizarea mecanizată, prin sprijin genistic, a lucrărilor de fortificații (de adăpostire), concomitent cu executarea lucrărilor specifice de mascare (ascundere);

c) *mobilitatea* – lucrări specifice de drumuri, poduri, culoare necesare executării contraatacurilor, toate în sprijinul forțelor proprii.

În cadrul sprijinului pentru acoperirea contramobilității, elementul de bază, cu efecte maxime asupra adversarului îl constituie sistemul de baraje genistice și obstacole. Efectul maxim prin realizarea barajelor genistice și al obstacolelor este obținut în situația în care acestea sunt acoperite cu foc de artilerie. De regulă, barajele genistice includ în structura lor obstacole naturale sau artificiale, executate de trupele specializate, cu acordul reprezentanților autorităților locale (țării gazdă).

Sistemele moderne de plantare și dispersare rapidă a minelor au mărit considerabil efectul asupra trupelor adversarului, în special prin următoarele caracteristici (elemente):⁵

- câmpurile de mine, în special cele antiblindate, trebuie să producă pierderi mari (victime și tehnică de luptă) în rândul adversarului, contribuind decisiv la stoparea (oprirea) atacului acestuia;

- forțele proprii (în special cele de geniu) trebuie să fie în măsură să amplaseze în teren o mare varietate de mine într-un timp scurt;

- timpul de autodistrugere a minelor să poată să fie selectat în funcție de necesitățile tactice.

Planificatorii militari din cadrul armatelor partenere, membre NATO, consideră că barajele de mine antiblindate trebuie să fie angajate în operație (luptă), fiind considerate ca parte activă (dinamică) în organizarea apărării împotriva blindatelor adversarului.

În conformitate cu prevederile Doctrinei trupelor de geniu în NATO, barajele se grupează în 3 (trei) moduri de utilizare și anume: orientate în funcție de teren; în funcție de situație; orientate spre țintă.

Barajele orientate în funcție de teren țin cont de analiza minuțioasă a acestora și sunt materializate în planuri de baraje.

De regulă, această categorie de baraje cuprinde câmpurile de mine și obstacole realizate prin demolări sau construcții, fiind o combinație eficientă a barajelor active cu cele pasive, constituind baza (fundamentul) sistemului de baraje.

³ Ibidem, p. 50.

⁴ Cf. P. Grecu, L. Duțescu, T. Stanciu, *Componenta genistică în operația de apărare*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005, p. 48.

⁵ Cf. *Doctrina trupelor de geniu în NATO*, ATP – 52 (B), 2005, p. 51.

Barajele orientate în funcție de situație au rolul de: întărire a pozițiilor de apărare existente ca răspuns la situația operativă (tactică) creată; a mări efectul distructiv și a reduce continuitatea (ritmul) atacului adversarului; a reduce (restrânge) capacitatea adversarului de a redisloca trupe; a bloca zonele în care nu sunt construite obstacole pentru a permite trupelor proprii executarea de manevre; a proteja flancurile trupelor proprii; a contracara rapid acțiunile adversarului.⁶

Aceste baraje reprezintă, în esență, o suplimentare a celor existente pentru întărirea sistemului de apărare, ca un răspuns la aprecierea exactă a situației. Datorită faptului că timpul de realizare a barajelor este relativ scurt, pentru această situație se recomandă plantarea minelor prin dispersare rapidă și alte categorii de obstacole specifice situațiilor deosebite (se estimează că efectele asupra adversarului sunt maxime).

Barajele orientate spre țintă, reprezintă categoria de maximă importanță a sistemului de baraje, beneficiază de componente moderne, de ultimă generație (în special în cadrul armatei SUA), presupun realizarea rapidă și au ca obiectiv atacul țăintelor importante (grupări de tancuri, transportoare amfibii, comandamente – puncte de comandă, unități de artilerie și rachete etc). Dispersarea minelor se realizează, la momentul optim, cu ajutorul aviației, elicopterelor, rachetelor, artileriei etc.⁷

Această categorie de baraje are marele avantaj că atacă direct ținta (obiectivul), la momentul oportun, efectele realizate (directe, indirecte, în cascadă și de natură comportamentală) fiind maxime, fapt ce asigură îndeplinirea obiectivelor, pe linia armii geniu, în operațiile bazate pe efecte.

Principalele cerințe pentru folosirea cu succes a acestei categorii de baraje și obținerea de efecte maxime sunt: organizarea și executarea la timp a recunoașterilor, timpul de reacție rapidă și calitatea resurselor la dispoziție (mine antiblindate de ultimă generație adaptabile la mijloacele de dispersare rapidă).

Amplasarea barajelor genistice constituie o preocupare permanentă a comandamentelor de nivel tactic și operativ, precum și a comandanților trupelor de geniu (șeful geniului, comandanții marilor unități și unităților de geniu) și, de regulă, se planifică și realizează:

- în zona principală de apărare;
- pe flancuri și în adâncimea tactică (operativă).

Eficiența maximă a barajelor genistice se obține numai dacă acestea sunt acoperite cu foc direct și indirect și sunt integrate pe deplin în planul operației de apărare.⁸

În cadrul sistemului general de baraje un loc prioritar, de maximă eficiență îl ocupă barajele de mine antiblindate. Acestea se execută, de regulă, de către subunitățile și unitățile de geniu (pionieri).

Barajele de mine realizate în zona principală de apărare au scopul de a opri atacul adversarului cu blindate (tancuri) prin blocarea comunicațiilor rutiere cauzând pierderi mari în personal și tehnică de luptă și concentrarea blindatelor acestuia într-o anumită zonă, devenind ținte ușoare și statice pentru mijloacele de luptă antiblindate.

⁶ Cf. P. Grecu, V. Dinu, V. Barbu, *Componenta genistică în acțiunile militare*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005, p. 13.

⁷ Cf. *Doctrina trupelor de geniu în NATO*, ATP – 52 (B), 2005, p. 52.

⁸ *Ibidem*, p. 13.

Dacă se organizează poziții înaintate, parte din barajele de mine se amplasează în cadrul acestora, eficacitatea lor fiind maximă.

Barajele de mine de pe flancuri, intervale și din adâncime sunt destinate pentru a preveni penetrarea pozițiilor de apărare de către adversar. Planificarea și realizarea acestora trebuie concepută în deplină corelație cu dispunerea forțelor pe flancuri și unitățile și marile unități care contraatacă.

Specialiștii militari acordă o mare atenție planificării și organizării barajelor în scopul menținerii permanente a unui echilibru și raport între mobilitate și contramobilitate (baraje de mine, lucrări de distrugeri și alte obstacole importante), ambele fiind importante, cu rol decisiv în operațiile moderne, constituind o preocupare permanentă a statelor majore.⁹

Este foarte important ca acest echilibru să fie materializat în planuri genistice.

Barajele de mine și alte obstacole naturale din zonele interzise pentru concentrarea barajelor sunt materializate în planuri de baraje. De regulă, prin planurile de baraje se stabilesc principalele culoare de mobilitate și zonele interzise pentru executarea barajelor genistice.

Protecția trupelor este o funcție a geniului de luptă în operația de apărare (defensivă), importanța acesteia derivând din faptul că datorită gradului mare de mortalitate pe care sistemele moderne de lovire de înaltă precizie îl produc, fac din câmpul de luptă un mediu ostil.

În concepția partenerilor din Alianță, protecția trupelor reprezintă o acțiune de mare amploare, indiferent de eșalon, fiind în responsabilitatea tuturor categoriilor de arme participante la operație (luptă).

Principalele misiuni genistice specifice protecției trupelor revin trupelor de geniu participante la operație (luptă) și includ acordarea de consultanță (asistență) altor categorii de forțe și arme în următoarele domenii:

- proiectarea și realizarea fortificațiilor în teren;
- protecția (protejarea) rezervelor de luptă;
- realizarea camuflajului, ascunderii și inducerii în eroare.

Proiectarea și realizarea fortificațiilor în teren este o misiune de mare amploare pentru trupele de infanterie și de arme participante la operația de apărare. Acestea execută, de regulă, tranșee și alte lucrări de protecție și apărare cu folosirea eficientă a echipamentelor tehnice din înzestrare.

Subunitățile de geniu din organica marilor unități tactice și operative sprijină acțiunile forțelor luptătoare pentru realizarea lucrărilor de protecție și apărare, în special când timpul de pregătire este scurt și condițiile de teren impun folosirea mijloacelor și echipamentelor mecanizate de geniu. Structurile de geniu pot fi folosite pentru pregătirea pozițiilor de apărare în adâncime, construcția (amenajarea) punctelor de comandă/conducere, executarea amplasamentelor de tragere pentru tancuri și armament greu, adăposturi pentru vehicule, materiale și muniții.

Protecția rezervelor de luptă constă în executarea adăposturilor pentru acestea, pentru muniții și combustibili etc. Principalele tipuri de adăposturi ce urmează a se construi depind de teren, natura solului și de existența protecției naturale sau a clădirilor.

⁹ Ibidem, p. 53.

Camuflajul și ascunderea – presupune ca toate unitățile și marile unități tactice să realizeze aceste măsuri speciale în cadrul câmpului de luptă al viitorului. Dispozitivele acționale, pozițiile și raioanele importante din cadrul teatrelor de operații necesită forțe, materiale și măsuri speciale de camuflaj și ascundere. Principalele materiale de mascare constau din folosirea plaselor și completelor de mascare din înzestrare, concomitent cu exploatarea condițiilor naturale de mascare oferite de teren și folosirea unor echipamente și materiale speciale.

*Inducerea în eroare*¹⁰ – scopul acesteia este de a da adversarului o imagine incorectă asupra forțelor proprii și a acțiunilor militare. Realizarea misiunii include de cele mai multe ori și măsuri și lucrări genistice de mascare. Măsurile genistice speciale de inducere în eroare pot include construcția (amenajarea) unor poziții false, simularea existenței echipamentului, tehnicii și armamentului (măsuri speciale de inducere în eroare).

3. Sprijinul de geniu în operațiile de întârziere

Specialiștii militari apreciază că operațiile de întârziere pot fi executate independent sau ca parte componentă a unui alt tip de operație, fiind considerate ca o etapă (fază) pregătitoare a unei operații de apărare executată de forțe destinate acoperirii sau ariergărzii în cazul retragerii.

În operațiile de întârziere, subunitățile de geniu execută și asigură suportul de geniu, în principal pentru:

- pregătirea barajelor pentru a restrânge mobilitatea adversarului;
- executarea lucrărilor genistice specifice mobilității forțelor proprii, pentru evitarea angajării decisive cu adversarul;
- asistență în: pregătirea, traversarea și închiderea barajelor; păstrarea deschisă a culoarelor și intervalelor; construcția rapidă a obstacolelor, în funcție de schimbările survenite în situația tactică; selectarea și pregătirea locurilor de traversare a cursurilor de apă etc.¹¹

În cadrul operației de întârziere, misiunile de contramobilitate și protecție a forțelor proprii prezintă unele particularități specifice acțiunilor desfășurate de forțele de întârziere și cele principale.

Barajele genistice, distrugerile și obstacolele sunt folosite pentru câștigarea de timp, economia de forțe și cauzarea de pierderi adversarului.

În cadrul operației de întârziere, un loc deosebit revine barajelor în zona înaintată de responsabilitate.¹² În această situație, rolul barajelor este de a canaliza adversarul, de a micșora ritmul de ofensivă și avansarea forțelor adverse, de a cauza pierderi fără a demasca pozițiile de apărare proprii.

¹⁰ Ibidem, p. 51.

¹¹ Ibidem, p. 51.

¹² Ibidem, p. 48.

Mobilitatea în cadrul operației de întârziere rămâne o funcție importantă a forțelor de geniu și constă, în principal, în: asigurarea viabilității căilor de comunicație rutiere principale și laterale; executarea culoarelor prin baraje; traversarea (trecerea) forțelor principale și de întârziere peste cursurile de apă și alte obstacole.

Amenajarea și întreținerea drumurilor principale și laterale se realizează cu forțele de geniu specializate, folosind cu prioritate rutele (drumurile) existente.

Culoarele prin barajele de mine sau zonele pentru retragere a forțelor proprii se stabilesc de comandantul mării unități tactice (comandantul forței întrunite). Acesta precizează culoarele care se închid și responsabilitățile ce revin forțelor de geniu pentru executarea operațiunilor respective.

În operația de întârziere, subunitățile de geniu mențin rutele și culoarele deschise până la retragerea forțelor proprii, după care se execută operațiunile de închidere folosind materialele pregătite din timp (mine, obstacole artificiale etc). Retragerea forțelor de întârziere peste cursurile de apă (obstacole) necesită o recunoaștere și pregătire atentă, scop în care șeful geniului (comandantul forțelor de geniu) desemnează forțele și materialele de geniu pentru a asigura sprijinul necesar în executarea acestor manevre. În operația de întârziere, traversarea cursurilor de apă (obstacolelor) se realizează din mișcare prin folosirea podurilor existente, a vadurilor sau prin alte procedee.

Din punct de vedere al suportului genistic pentru traversarea (trecerea) unui curs de apă (obstacol), acesta constă din subunități de geniu (treceți) specializate, mijloace de geniu care coordonează, din punct de vedere tehnic, forțele de întârziere pe timpul trecerii peste obstacole. Subunitățile de geniu asigură și serviciile de specialitate pe timpul traversării (trecerii).¹³

Protecția forțelor de întârziere se realizează, în special, prin realizarea lucrărilor de fortificație pentru apărare și a adăposturilor simple pentru personal, precum și prin realizarea unor măsuri speciale de mascare și inducere în eroare a forțelor adversarului.

Principalele lucrări de fortificație constau dintr-un număr de poziții de apărare succesive care trebuie realizate în scurt timp și pe care vor duce lupta forțele de întârziere.

Subunitățile de geniu, prin folosirea echipamentelor de săpat din înzestrare, participă la executarea mecanizată a pozițiilor de apărare succesive, iar printr-o manevră eficientă de mijloace, asigură protecția forțelor proprii și aliniamentul de apărare pe care se dorește oprirea adversarului (aliniamentul final).

În concluzie, studierea și cunoașterea prevederilor doctrinei specifice trupelor de geniu din armatele NATO, precum și aspecte legate de sprijinul de geniu în operațiile ofensive, de apărare și de întârziere ne ajută să înțelegem corect locul, rolul și contribuția armei geniu și a trupelor de geniu în concepția Alianței.

¹³ Cf. P. Grecu, V. Dinu, V. Barbu, *Componenta genistică în acțiunile militare*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2005, p. 18.

OPINII DESPRE MANAGEMENTUL CONFLICTELOR ÎN GRUPURILE MILITARE

Locotenent-colonel Tiberiu OSOIAN

În grupurile militare, apariția conflictelor este de mare probabilitate. Prevenirea și rezolvarea lor trebuie să fie o preocupare constantă a liderului¹, dar și a fiecărui membru al grupului, întrucât ele pot afecta serios, într-o manieră negativă performanțele grupului, climatul organizațional, și nu în ultimul rând, confortul fiecărui membru.

Într-un sens foarte larg, conflictul poate fi interpretat ca orice contrapunere de percepții, sentimente, atitudini, stereotipuri², comportamente și acțiuni pe care adversarii le resimt, elaborează și le întreprind unii față de alții, sau chiar a unor aspecte psihologice opozabile resimțite la nivel intern de către o persoană – pulsioni sau dorințe opuse ce coexistă la nivelul aceluiași individ. În cele ce urmează vom aborda doar conflictul interpersonal din perspectiva mai restrânsă a comportamentelor cu încărcătură ostilă ce apar în cadrul grupurilor în competiția pentru resurse, status, putere.

Ca în orice comunitate și în grupul militar există permanent relații de competiție între membrii săi. Competiția reprezintă căutarea simultană a aceluiași scop de către doi sau mai mulți actori sociali interdependenți, astfel încât atunci când probabilitatea unuia de a-și atinge scopurile crește, probabilitatea celuilalt descrește. În anumite condiții

¹ În continuare în acest articol vom folosi termenul de lider cu înțelesul de lider formal, respectiv de comandant sau șef de structură militară, având simultan atribute de lider și manager.

² Stereotipurile desemnează categorii descriptive simplificate în care încercăm să-i încadrăm pe ceilalți după diverse criterii – de regulă valorice, fiind legate de sistemul de referință al subiectului și, ca atare, nefiind niciodată neutre – având o funcție de orientare pentru individ și, în același timp, rolul de a simplifica orientarea socială a acestuia. Exprimând caracterul funcțional al reprezentărilor, stereotipurile se exprimă prin conduite verbale și constituie mecanismul fundamental de menținere a prejudecăților. Existența unor stereotipuri negative poate genera prejudecăți și atitudini ce stau la baza unor comportamente discriminatorii, facilitând astfel stabilirea unor relații conflictuale în grup. (conform Milcu, Marius – Psihologia relațiilor interpersonale, București, Ed. POLIROM, 2005, pag. 70-71).

aceste relații se pot transforma în relații conflictuale. Condițiile și factorii determinanți ai transformării competiției în conflict se pot studia pe mai multe planuri: motivație, atitudini, comunicare interpersonală, putere socială, roluri sociale și statusuri, agresivitate interpersonală sau aspecte emoționale.³

Există două situații conflictuale tipice cu care liderul unui grup militar poate fi confruntat mai frecvent: conflictul între lider și restul grupului și conflictul între membrii grupului în care liderul trebuie să intervină pentru aplanarea sau soluționarea lui.

În anumite stadii de dezvoltare a conflictului, rezolvarea poate veni din partea fiecărui actor implicat, metoda cea mai la îndemână fiind negocierea rațională, cu bună intenție, a obiectului disputei între cei implicați. În alte situații, când actorii implicați nu sunt dispuși sau nu sunt în măsură să-și rezolve disputele prin negociere, liderul trebuie să intervină asumându-și rolul de mediator sau arbitru, după caz.

Având în vedere importanța prevenirii conflictului și a soluționării acestuia în mod constructiv încă din faza latenței sale, voi trece în revistă câteva considerații generale asupra tipurilor de conflict și asupra posibilităților de soluționare a acestora.

Termenul de *conflict* vine din latinescul *confligere* = șoc, lovire, ciocnire, luptă, bătălie. Există numeroase modalități de definire a conflictului ca fenomen social. Dacă la început termenul denota confruntarea fizică dintre părți pentru controlul sau posesia unor resurse dorite de ambele, ulterior sfera noțiunii a fost extinsă la substratul psihologic al confruntării, respectiv la opoziția de idei, credințe, interese și valori, revendicări de statusuri, putere sau resurse, în care scopurile oponentilor sunt incompatibile, uneori aceste scopuri putând deveni chiar eliminarea sau neutralizarea rivalilor.⁴

Din perspectivă psihologică, conflictul se obiectivează în prezența unor tensiuni, a ostilității sau agresivității orientate spre o altă persoană sau grup, iar în plan social, prin apariția unor comportamente individuale sau grupale asociate acestor pulsioni și manifestate prin tensiuni sociale exprimate la nivel comunicațional sau acțional, precum și a unor tulburări sociale, mai mult sau mai puțin violente, datorate intereselor sau opiniilor divergente ce pot apare la nivel interpersonal sau intergrupul.

Câteva clarificări noționale vor ajuta la înțelegerea celor prezentate mai jos. Deși în vorbirea curentă termenul de *conflict* este consonant cu termeni ca *tensiune*, *agresivitate* și *violență*, există totuși diferențe semnificative.

Tensiunea exprimă o stare de încordare fiziologică sau psihologică, premergătoare și pregătitoare a unui conflict.

Violența este un termen ce denotă caracterul impetuos, excesiv al tensiunii acumulate de o persoană, exteriorizată prin acte de mare intensitate prin care reacționează cineva într-o situație dată. Unii autori consideră că *tensiunea* reprezintă energia subiacentă conflictului, presiunea psihologică pe care opoziția o aduce între protagoniști, în timp ce *violența* este rezultatul conflictului, descărcarea sau explozia comportamentală, agresivitatea excesivă produsă de conflict.⁵

³ Milcu, Marius – Psihologia relațiilor interpersonale, București, Ed. POLIROM, 2005, pag. 44-46.

⁴ Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 472

⁵ Marsan, Christine, apud Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag.480

Agresivitatea este caracteristica unui comportament orientat spre uciderea, rănirea, sau dezabilitarea unui actor social, fie cu scopul de a-l distruge, fie de a-l deposeda de anumite resurse sau statusuri. Comportamentele agresive pot fi violente –în cazul agresiunii fizice, verbale, etc. - sau nu, cum este cazul agresiunii pe căi juridice, mediatice, etc.

În această perspectivă, prin identificarea tensiunilor, manifestate în violențele comportamentale sau verbale ale subordonaților, în gesturile sau acțiunile lor agresive orientate asupra colegilor, alteori prin lipsa unor reacții expectabile într-o anumită situație sau prin indiferență, un comandant poate găsi soluții adecvate pentru preîntâmpinarea apariției sau dezvoltării conflictelor.

Sursa conflictelor o constituie, de regulă, incompatibilitatea scopurilor, dorințelor, ideilor sau valorilor părților angajate într-o dispută. Conflictul reprezintă expresia confruntării forțelor, intereselor și energiilor umane în procesul realizării scopurilor⁶. Dar nu orice incompatibilitate generează un conflict. Uneori incompatibilitatea se datorează unor neînțelegeri sau înțelegeri diferite a unei realități. În astfel de cazuri simpla clarificare a percepțiilor poate fi suficientă pentru preîntâmpinarea unui conflict.

Alți autori evidențiază ca sursă principală a conflictului disparitatea puterii sociale⁷. Acest plan de analiză ne interesează în mod deosebit, întrucât liderul formal al grupului militar – comandantul sau șeful – este investit oficial cu putere socială, iar asumarea și exercitarea ei pot fi deopotrivă sursa conflictului, cât și, în alte situații, cheia soluționării lui.

Literatura de specialitate inventariază numeroase clasificări ale conflictelor funcție de diferite criterii⁸. Având în vedere scopul acestui articol, vom avea în vedere doar două criterii:

A. Din perspectiva surselor există trei tipuri importante de conflict⁹:

1. - conflicte generate de nevoia de apărare a identității. Poate fi vorba de apărarea identității personale, a grupului sau etniei, de apărarea imaginii personale sau colective, a reputației, de evitarea stigmatizării și a discriminării în cadrul grupului sau a grupului în cadrul unei colectivități mai mari. Acest gen de conflicte se întâlnesc adesea în mediul militar. Rebelii care nu se compliază normelor, oficiale sau nu, ale grupului sunt etichetați negativ și izolați. Ei intră în conflict cu restul grupului, iar pentru a fi reintegrați în grup sunt nevoiți fie să se apropie de curentul axiologic dominant și să împărtășească, măcar parțial, normele majorității, fie să încerce să-și facă acceptate propriile valori ca o subcultură a grupului.

2. - conflicte generate de diferențele de opinii, idei, convingeri, credințe. Acestea se datorează diferențelor ideologice sau culturale și sunt frecvente în medii eterogene așa cum este cel militar.

3. - conflictele de interese, probabil cele mai frecvente, sunt determinate de încercarea membrilor grupului de a-și proteja o serie de interese cu privire la accesul la resurse coroborată cu existența unor norme discutabile de repartitie a acestor resurse, de natură să ducă la contradicții sau să genereze frustrări. Aceste resurse pot fi materiale

⁶ Zlate, Mielu – *Tratat de psihologie organizațional-managerială*, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 474

⁷ Milcu, Marius – *Psihologia relațiilor interpersonale*, București, Ed. POLIROM, 2005, pag. 85

⁸ Zlate, Mielu – *Tratat de psihologie organizațional-managerială*, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, cap. XVI.

⁹ Neculau, Adrian – *Dinamica grupului și a echipei*, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 131-133.

sau financiare, dar pot fi și resurse de timp, de putere, de statut, informații, etc. Convingerea protagoniștilor că accesul la resurse poate avea loc doar în condițiile eliminării concurenței este cea care generează conflictul.

B. Din perspectiva relațiilor existente între situația obiectivă și percepția ei de către părțile aflate în conflict, se pot decela șase tipuri de conflicte¹⁰.

1. - conflictul veridic – caracterizat prin existența lui obiectivă și prin percepția corectă a situației de către părțile implicate. Este cazul tipic a două persoane/grupuri care doresc simultan utilizarea aceleiași resurse limitate, dar resursa este suficientă doar pentru una din părți și ambele părți înțeleg acest lucru.

2. - conflictul contingent – caracterizat prin existența obiectivă, asociată însă cu perceperea eronată a situației, care, de altfel, permite și o ieșire. De exemplu, una din părți ar avea la dispoziție o resursă similară dar la care nu vrea să apeleze, sau nici nu știe de existența ei, ambele părți cramponându-se de utilizarea aceleiași resurse.

3. - conflictul deplasat – presupune centrarea părților pe unele aspecte nereale sau ne semnificative, diferite de cele care, de fapt, au generat conflictul și care, din diverse motive, se evită a fi exprimat. Apare astfel un conflict real dar subteran, resimțit de ambele părți dar nețalat de nici una ele, și unul manifest care este de fapt doar un surogat în jurul căruia se vor descărca tensiunile acumulate între părți. Este cazul clasic al partenerilor de cuplu care se ceartă pentru diferite motive ne semnificative pentru a-și descărca tensiunile generate, spre exemplu, de insatisfacția sexuală, dar pe care nu au curaj să o aducă în discuție din diverse motive, sau al șefului care ceartă subordonatul pentru praful de pe pervaz când, de fapt, este frustrat de lipsa de respect arătată de cel din urmă, etc.

4. - conflictul de atribuire este cel în care cel puțin una din părți recurge la atribuirea alteia a unui comportament, sentiment, unei idei sau afirmații pe care aceasta nu le-a trăit, realizat sau afirmat în mod real. Atribuirea unei vini imaginare afectează atât intensitatea și derularea conflictului cât și selectarea, de asemenea inadecvată, a modalităților de soluționare a acestuia.

5. - conflictul latent reprezintă o acumulare de tensiuni care nu izbucnesc și nu se concretizează în comportamente violente, dar care împiedică comunicarea și cooperarea în cadrul grupului afectând performanțele acestuia, iar, pe de altă parte, duce la uzura psihică a membrilor săi uneori până la limita patologicului, putând avea ca rezultat apariția unor tulburări de comportament, nevroze, etc.

6. - conflictul fals este cel care nu are baze obiective și se bazează pe percepții false, interpretări greșite a semnificației unor evenimente, decodare eronată a unor mesaje, utilizarea neadecvată a unor termeni, etc., de regulă pe fondul unor situații tensionate, a unor stări de oboseală sau factori ambientali perturbatori. De regulă, acest tip de conflict se stinge imediat ce lucrurile au fost lămurite, dar dacă nu se iau măsuri de stingere la timp, comportamentele generate de el devin surse reale ale unui conflict obiectiv.

Există în literatura de specialitate mai multe modele explicativ-interpretative ale conflictului, fiecare scoțând în evidență diferite aspecte ale acestuia. În acord cu scopul acestui articol vom prezenta modelul explicativ al lui Lewis Pondy, care, deși mai vechi

¹⁰ Morton Deutsch, apud Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag 481-482

-1967-, are avantajul stadializării procesului conflictual. Potrivit acestuia, în dezvoltarea sa, conflictul înregistrează cinci stadii de manifestare¹¹:

1. Stadiul conflictului latent – în care se creează premisele obiective ale conflictului, fără ca ele să provoace încă efecte sau fără ca aceste efecte să fie percepute.

2. Stadiul conflictului perceput – este cel în care părțile realizează că scopurile lor sunt amenințate, bruiate sau zădărnice de alte grupuri sau persoane. Părțile implicate analizează cauzele conflictului, analizează situația și elaborează scenarii pentru reglarea relațiilor dintre ele și evitarea declanșării ostilităților. Dacă nu se realizează estomparea conflictului la nivelul acestui stadiu, acesta se agravează și se trece la stadiul următor.

3. Stadiul conflictului emoțional, în care părțile aflate în conflict elaborează reacții emoționale reciproce obiectivate în atitudini de tipul „*eu contra ta*”, „*noi contra voastră*”, fiecare aruncând responsabilitatea în seama celuilalt. Este corespondent fazei comportamentului combativ de atenționare, de regulă verbal. Disponibilitatea spre cooperare se reduce progresiv sau chiar dispare. Dorința de evitare a conflictului deschis este în scădere, se acumulează tensiuni, iar eficiența organizațională a grupului scade în consecință. Dacă nici în acest stadiu conflictul nu este soluționat, el se amplifică și devine greu de controlat.

4. Stadiul conflictului manifest, în care ostilitatea și agresivitatea se manifestă deschis, uneori violent, apar luptele interne fățișe în cadrul grupului. Părțile își sabotează deschis interesele reciproce, cooperarea dispare, comunicarea se reduce la declarații belicoase sau la reproșuri, eficiența și eficacitatea grupului în raport cu sarcina scad drastic.

5. Stadiul rezolvării conflictului poate presupune fie aplanarea lui, fie soluționarea lui. Aceasta poate fi totală în sensul revenirii la starea anterioară în care părțile își reiau statutul și restabilesc relații normale de cooperare (eventual și de competiție) sau echilibrarea într-o altă formulă reciproc acceptată, fie parțială prin persistența unei părți a cauzelor conflictului ce vor fi transferate în cadrul unui viitor episod conflictual a cărui derulare va fi în raport cu modul de rezolvare a celui anterior.

Este importantă observația că procesul conflictual ia deseori forma unei spirale în escaladă, întrucât comportamentele părților angrenate se intercondiționează, acțiunile uneia generând din partea celeilalte o contracțiune ce devine la rândul ei generatoarea unui nou răspuns din partea primei părți, ș.a.m.d.

Este de dorit ca un conflict să fie rezolvat într-un stadiu incipient, înainte să devină manifest. În acest scop rolul comandantului de subunitate este foarte important în sensul identificării timpurii a premiselor conflictului sau tensiunilor în primele momente ale apariției lor în vederea luării unor măsuri de dezamorsare înainte ca el să devină manifest. Aici intervine necesitatea utilizării cu abilitate a puterii sociale cu care este investit liderul militar.

Prin putere socială se înțelege capacitatea potențială a unui actor social de a influența desfășurarea evenimentelor. Există mai multe tipuri de putere socială¹²:

¹¹ Lewis Pondy, apud Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 505.

¹² Raven, B.K., Kruglanski, A.W., apud Milcu, Marius – Psihologia relațiilor interpersonale, București, Ed. POLIROM, 2005, pag. 81-82.

1. *puterea de recompensă*, respectiv de a acorda gratificații în schimbul unui comportament solicitat;

2. *puterea de coerciție*, respectiv de a sancționa neadecvarea comportamentului unei persoane la cerințele celei care are această putere, coroborată cu capacitatea celui care are puterea de a controla modul în care celălalt poate părăsi câmpul situațional. În subsidiar, puterea de coerciție poate fi înțeleasă și în sensul capacității cuiva de a impune o soluție în cazul unui conflict.

3. *puterea legitimă* reprezintă autoritatea formală generată de existența și recunoașterea unor roluri și statusuri ce descriu relațiile de sub/supraordonare între cei doi actori, astfel încât unul dintre ei acceptă, în virtutea acestora, influența celuilalt.

4. *puterea de referință* reprezintă capacitatea de influență generată de prestigiul unei persoane, de poziția sa socială sau valorile cultivate, astfel încât o altă persoană, dorind să se identifice cu prima, acceptă influența ei.

5. *puterea de competență* apare din recunoașterea superiorității unei persoane într-un domeniu, de către alte persoane care acceptă influența primeia ca urmare a încrederii ce i-o acordă în calitate de expert în domeniul respectiv.

6. *puterea informațională*, parțial suprapusă celei de competență, poate fi văzută și ca abilitate a unei persoane de a influența desfășurarea evenimentelor ca urmare a faptului că deține și poate folosi informații la care ceilalți nu au acces.

7. *puterea compusă*, trebuie văzută mai degrabă ca o completare calitativă a efectelor tipurilor de putere prezentate anterior aflate în interecțiune, decât o însumare a acestor tipuri.

Aceste tipuri de putere nu sunt concentrate exclusiv în mâna liderului formal al grupului, deși există, sau ar fi de dorit să existe, o preponderență a deținerii lor de către acesta. Abuzul în folosirea puterii generează frustrări, iar frustrarea este principala cauză a conflictelor și comportamentelor agresive. Pe de altă parte, neutilizarea puterii sociale pentru preîntâmpinarea sau soluționarea conflictelor este o notă proastă la adresa liderului militar.

Mediul militar este unul cooperativ, în care managementul conflictului se sprijină pe ideea abordării integrative, egalitariste, întrucât scopul activității de instruire este pregătirea subunității pentru luptă, fapt ce implică și întărirea coeziunii ei. Din acest motiv strategia rezolvării conflictelor în mediul militar – nu ne referim la conflictul cu inamicul, ci la cel intragrupal – este negocierea, acreditarea normei reciprocității, apelul la echitate și abordarea tranzacțională care să ducă la descoperirea de soluții comune, alternative conflictului.

Cea mai bună măsură de evitare a conflictelor o reprezintă educarea subordonaților în sensul recunoașterii premiselor de conflict și a tensiunilor ce se instaurează în cadrul grupului, precum și în sensul detensionării situației printr-o comunicare autentică, deschisă, asupra problemelor ce apar în grup. Liderul grupului trebuie să încurajeze subordonații în sensul negocierii raționale și constructive, din proprie inițiativă, a diferendelor ce apar între indivizi sau între microgrupurile ce se formează în cadrul subunității. Negocierea este, de departe, cea mai bună metodă de rezolvare a conflictelor.

Negocierea reprezintă o activitate între doi sau mai mulți actori sociali confrunțați cu o situație de interdependență și, în același timp, de divergență, care aleg

să caute împreună o soluție mutual acceptabilă. În grupul militar negocierea este, de regulă, o soluție doar pentru conflictele dintre membrii grupului aflați pe aceeași treaptă ierarhică, dar ea poate fi valabilă și în cazul unui conflict între grup și lider, în pofida acreditării ideii că doar șeful dispune. Înainte de a dispune, liderul poate negocia obiective, căi, metode, etc., tocmai pentru ca decizia sa să preîntâmpine conflictele, dar misiunea primită nu poate face obiectul unei negocieri.

Atunci când negocierea nu poate rezolva problema apărută și există riscul dezvoltării unor conflicte, liderul trebuie să acționeze în calitate de mediator.

Medierea reprezintă o formă a negocierii care presupune prezența unei a treia părți, de preferință cunoscută sau care se bucură de încrederea părților aflate în conflict. Ea poate fi aleasă de părțile în conflict sau se poate autopropune. Mediatorul trebuie să fie imparțial și obiectiv. Caracterul conflictual al negocierii se transformă în cazul medierii într-unul consensual, ținta fiind obținerea consensului părților asupra subiectului aflat în dispută. În calitate sa de mediator, liderul nu trebuie să impună o decizie, ci trebuie să faciliteze ajungerea la un consens asupra unei soluții posibile. El poate grăbi găsirea unei soluții orientând părțile spre o direcție sau alta, dar fără să formuleze sau să impună decizii. Liderul militar poate uza de puterea sa socială, în special de cea de referință și competență, pentru a media conflictele din subunitate.

Dacă liderul consideră că nici medierea nu reprezintă o soluție, el trebuie să apeleze la arbitraj. Acesta reprezintă intervenția în conflict a unei terțe părți care are toată puterea de a formula o decizie cu caracter de lege căreia părțile trebuie să i se supună. Având puterea legitimă de partea sa, liderul este obligat să intervină și să o folosească pentru a arbitra acele situații conflictuale ce periclitează îndeplinirea misiunilor sau realizarea obiectivelor majore ale grupului. La nevoie poate apela și la puterea de recompensă și sancțiune, sau la orice altă formă, în funcție de situație. Arbitrajul are avantajul aplanării conflictului pentru o perioadă scurtă de timp și a evitării dezorganizării subunității sau a reducerii performanței acestora în momente critice. Liderul nu trebuie să uite faptul că un conflict aplanat nu este neapărat și soluționat. Din acest motiv, pentru o rezolvare definitivă, el trebuie să reia procesul de mediere până la îndepărtarea cauzelor conflictului respectiv.

Fără pretenția de a fi găsit o rețetă universală a rezolvării conflictului, iată câțiva pași ce ar trebui urmați de către liderul unui grup pentru rezolvarea conflictului¹³:

1. Analiza conflictului sub aspectul circumstanțelor și temei pentru a identifica și defini corect problema reală. Trebuie avute în vedere pe de o parte aspectele situaționale ca diferențele de putere socială între cei implicați, interdependența sarcinilor acestora, existența unor proceduri standard ce se aplică în situații specifice, stadiul de dezvoltare al conflictului, presiunea timpului și gradul de pericol pe care dezvoltarea conflictului îl presupune la adresa obiectivelor grupului. Pe de altă parte, este important de identificat punctul de vedere al fiecărei părți asupra subiectului, precum și motivațiile fiecăreia dintre părți.

2. Liderul trebuie să identifice faptele care au generat conflictul, să le noteze și să le ordoneze cronologic, apoi trebuie să caute motivul real al conflictului. Pentru aceasta, el trebuie să rememoreze evenimente și conflicte anterioare ce pot avea legătură cu conflictul prezent.

¹³ Răducan, Radu – Managementul resurselor umane, Ed. Orizonturi universitare, Timișoara, 2004, pag. 173-180

3. Alegerea comportamentului funcție de rezultatele analizei și adoptarea unui rol: mediator sau arbitru sau chiar de nonintervenție, dacă există premisele unei rezolvări a conflictului de la sine prin simpla negociere a părților, sau a unei inflamări a conflictului dacă se intervine, datorită oficializării și supraevaluării lui. Uneori, liderul trebuie să adopte o poziție de forță, asumându-și rolul de arbitru, forțând impunerea unei soluții, cel puțin de moment, alături în calitate de mediator poate conduce o confruntare a părților spre găsirea comună a unei soluții, de regulă prin integrarea intereselor părților.

În intervenția sa, liderul trebuie să respecte câteva reguli:

- controlul emoțiilor. Discuția trebuie axată pe fapte și nu pe persoane sau emoțiile lor;
- formularea problemei într-o manieră comun acceptată astfel încât părțile să aibă o imagine clară asupra poziției adverse și să perceapă clar diferențele dintre punctele de vedere asupra conflictului. Aceasta va favoriza discuțiile ulterioare, chiar dacă diferența de opinii se menține;
- descrierea situației ideale contribuie, de asemenea, la înțelegerea problemei și oferă loc pentru compromis;
- stabilirea punctelor de vedere comune, a scopurilor sau intereselor comune;
- încercarea de a privi lucrurile din cealaltă perspectivă, de a se pune în locul celuilalt;
- sugerarea unei soluții, pornind de la ideile ce apar în timpul discuțiilor;
- folosirea unor formulări concrete și nu vagi, pentru a evita apariția neînțelegerilor.

Trebuie menționat, însă, că un conflict nu este neapărat un eveniment negativ. Funcție de situație, el poate contribui la progresul organizației sau grupului, reasezând relațiile acestuia într-o manieră mai productivă, fie chiar și cu prețul unei dezorganizări temporare a grupului. Conform unor autori¹⁴, conflictele prelungite între indivizi în detrimentul confortului psihic al acestora sau a celor din jur, cele ce tind să se transforme în demonstrații a unor interese personale sau cele cronofage și energofage în detrimentul obiectivelor grupului, precum și cele cu costuri financiare sau materiale sunt fără îndoială evenimente negative. Totuși, anumite conflicte pot genera descoperirea unor talente sau dezvoltarea unor abilități ale membrilor grupului, pot conduce la inovație și schimbare, pot să ofere informație cu rol în diagnosticul organizațional sau pot restabili într-o manieră superioară sau reechilibra configurația relațională a grupului, având în astfel de situații caracterul unor evenimente pozitive.

Spațiul rezervat acestui articol nu permite dezvoltarea mai amplă a unor aspecte teoretice cu privire la tehnicile de negociere, mediere și arbitraj, la regulile ce trebuie respectate în cursul acestor procese pentru asigurarea succesului în soluționarea conflictelor. Literatura de specialitate oferă, însă, suficiente informații în acest sens, iar un lider militar – comandant sau șef de structură – care dorește să-și perfecționeze competențele psihosociale are posibilitatea să studieze. Bibliografia menționată în notele de referință ale acestui articol poate fi un punct de pornire.

¹⁴ Ibidem, pag. 180-183

PUNCTE DE VEDERE PRIVIND SINERGIA ARMELOR FORȚELOR TERESTRE PENTRU OBTINEREA VICTORIEI

Maior Sorin PANCU

Sinergia, în general, reprezintă acțiunea/asocierea mai multor componente, desfășurată în același timp și sens, concurând la același rezultat, la realizarea aceluiasi scop/funcțiuni.

Sinergia în domeniul militar reprezintă ansamblul de activități/operațiuni/acțiuni desfășurate/executate de mai multe forțe/ forță întrunită, concomitent și în aceeași direcție, cu economie de mijloace, pentru îndeplinirea unui obiectiv, obținerea succesului în luptă/operație.

Analizând definițiile celor doi termeni putem aprecia că ariile de cuprindere ale acestora se întrepătrund, acțiunile desfășurate de mai multe forțe converg spre atingerea aceluiasi scop/obiectiv.

Atingerea obiectivului propus este dependentă de caracterul acțiunilor forțelor implicate, de numărul acestora, de modul de constituire, pregătire și instruire a forțelor planificate etc.

Sinergia este factorul fundamental în determinarea succesului acțiunilor pe care le întreprinde gruparea de forțe întrunită, este „sistemul nervos” al acesteia. Acțiunile converg către atingerea aceluiasi obiectiv, întrucât el reprezintă o rezultantă a tuturor categoriilor de interacțiuni pe care le întreține gruparea de forțe.

Armele reprezentative pentru forțele luptătoare sunt „beneficiare” dar, în același timp, și participante la realizarea sinergiei armelor. Aceasta presupune participarea și contribuția tuturor categoriilor de forțe la acțiunile grupării de forțe, fiecare gen de armă având un rol bine statuat, precis, cu acțiuni rigurose planificate și delimitate care conduc la atingerea obiectivului grupării de forțe.

Genurile de armă se percep între ele ca făcând parte din categoriile de forțe luptătoare/ de sprijin, cu organizare și structură aproximativ similară, interacționând între ele pentru a îndeplini obiectivul-obținerea victoriei.

Evident că forțele luptătoare sunt cele care au rolul hotărâtor în sinergia armelor, dar fără sprijinul celorlalte arme acest lucru devine imposibil de realizat.

Un aport considerabil la sinergia armelor îl are cooperarea, care impune integrarea acțiunilor categoriilor de forțe, unităților, genurilor de armă, instituțiilor și organizațiilor civile și se realizează prin spirit de echipă, instruire, prin planificarea acțiunilor și sincronizare.

Fiecare gen de armă, indiferent de categoria de forțe din care face parte, are un rol important la sinergia armelor, deoarece trebuie privit ca o entitate a grupării de forțe, în integralitatea ei; în același timp, „gruparea de forțe în sine” definită de sinergia armelor, comportă o structură internă a interacțiunilor forțelor participante. Fiecare armă are „specificitatea” ei, care își pune amprenta și asupra acțiunilor celorlalte arme, determinând interacțiuni care conduc spre o rezultantă - obținerea victoriei.

Arma geniu, ca dealtfel toate celelalte arme, în cadrul unei grupări de forțe, este interesată/preocupată de îndeplinirea misiunilor și sarcinilor specifice conform concepției operației; îndeplinirea misiunilor de geniu ca forță de sprijin contribuie/concură la realizarea scopului operației-obținerea victoriei.

Cooperarea cu celelalte categorii de forțe/genuri de arme constituie una din condițiile de bază pentru realizarea obiectivelor propuse și anume, valorificarea eficientă a caracteristicilor terenului, condițiilor de timp și anotimp, de stare a vremii, a caracteristicilor și performanțelor mijloacelor de luptă din înzestrare, precum și a nivelului de pregătire a forțelor.

Arma geniu contribuie la sinergia armelor pe timpul desfășurării operației, în principal în cele două etape de bază: pregătirea operației și executarea operației. Pe timpul pregătirii operației, contribuția armei geniu la sinergia armelor se manifestă atât prin activitățile desfășurate de personalul de conducere/planificare (ofițer/structură specializată de geniu) din statul major, pe timpul planificării operației, cât și prin îndeplinirea misiunilor/sarcinilor sprijinului de geniu în fâșia de responsabilitate a forței întrunite.

Pe timpul executării operației, forțele de geniu, ca forțe de sprijin, contribuie la sinergia armelor executând lucrări și sarcini specifice în funcție de dinamica operației, în momentele hotărâtoare ale execuției operației pentru sprijinul acțiunilor forțelor luptătoare, în special pentru nimicirea inamicului pătruns în adâncimea apărării noastre și executarea contraatacului - în apărare, respectiv pentru respingerea contraatacului executat de inamic, introducerea în operație a unităților din compunerea forțelor care acționează în sprijinul nemijlocit al efortului principal și consolidarea aliniamentelor și obiectivelor cucerite de la inamic - în ofensivă.

Pe timpul executării operației, forțele de geniu, ca forțe de sprijin, contribuie la sinergia armelor executând lucrări și sarcini specifice în funcție de dinamica operației, în momentele hotărâtoare ale execuției operației pentru sprijinul acțiunilor forțelor luptătoare, în special pentru nimicirea inamicului pătruns în adâncimea apărării noastre și executarea contraatacului - în apărare, respectiv pentru respingerea contraatacului executat de inamic, introducerea în operație a unităților din compunerea forțelor care acționează în sprijinul nemijlocit al efortului principal și consolidarea aliniamentelor și obiectivelor cucerite de la inamic - în ofensivă.

Câmpul de luptă, ca spațiu în care acționează și structurile de geniu, înregistrează o evoluție continuă, determinată în mod hotărâtor de dezvoltarea fără precedent, a concepțiilor generale ce privesc ducerea războiului. Elementele esențiale care determină parametrii câmpului de luptă sunt factorii umani și tehnologic. Superioritatea tehnologică este necesară, dar nu și suficientă pentru obținerea succesului, ceea ce impune o permanentă optimizare a raportului doctrină-om-tehnică.

În contextul războiului actual, caracterizat prin neliniaritate, asimetrie și invizibilitatea adversarului, conceptele curente referitoare la operațiile bazate pe efecte, la războiul în rețea și la operațiile decisive rapide, vor influența în mod semnificativ operațiile tuturor structurilor luptătoare sau de sprijin, creând o nouă dimensiune a spațiului de confruntare.

OPINII PRIVIND ARMA GENIU ÎN VIZIUNE NATO

Căpitan Florin ȚENDEA

În concepția principalelor armate moderne, membre NATO, arma geniu și trupele de geniu din compunerea acesteia constituie un pivot și o componentă acțională de mare însemnătate care, prin lucrările genistice complexe și sprijinul de geniu acordat forțelor luptătoare, participă activ la succesul acțiunilor militare.

De la început dorim să facem precizarea că arma geniu și trupele de geniu din subordine au parcurs procesul de restructurare și modernizare în principalele armate moderne, membre NATO, fapt ce ne determină să studiem cu mare atenție aspectele legate de locul, rolul, importanța și principalele misiuni ale subunităților, unităților și marilor unități de geniu din compunerea Alianței.

Plecând de la misiunile diversificate și structurile organizatorice diferențiate ale trupelor de geniu aparținând diferitelor armate din compunerea Alianței, comandamentul NATO a elaborat o doctrină comună, în care se prezintă principalele concepte, proceduri, cerințe și STANAG-uri specifice acțiunilor militare desfășurate pe diferite teatre de operații. Documentul elaborat a fost materializat în *Doctrina trupelor de geniu* în NATO, ATP-52, STANAG 2394, cunoașterea, dar mai ales aplicarea prevederilor acesteia fiind obligatorii pentru armatele partenere și trupele de geniu din compunerea acestora.

Principalele armate moderne, membre NATO, acordă un rol deosebit trupelor de geniu, misiunilor generale ale acestora vizând cu prioritate: sprijin pentru realizarea mobilității; sprijin pentru realizarea contramobilității, sprijin pentru realizarea protecției și mascării, suportul general genistic (de geniu).

Mobilitatea, în opinia specialiștilor militari ai Alianței, este foarte importantă în cadrul acțiunilor militare moderne desfășurate pe diferite teatre de operații. Ea presupune, în esență, posibilitatea de execuție rapidă a manevrei de forțe și mijloace în câmpul de luptă modern.

În concepția NATO, menținerea mobilității de trecere depinde de:

- a) aprecierea din timp a posibilelor obstacole;
- b) desfășurarea trupelor într-o manieră corespunzătoare pentru a trece rapid posibilele obstacole;
- c) detectarea din timp și executarea unor recunoașteri la obstacole;
- d) folosirea procedurilor eficiente de traversare.

Contramobilitatea este un concept și un element (funcție) vital(ă) pentru toate tipurile de operații specifice NATO. Conceptual, operațiunile de contramobilitate reduc efectul atacului unui inamic superior numeric, concomitent cu canalizarea acestuia spre zonele în care se poate realiza apărarea.

În concepția specialiștilor militari NATO, operațiunile de contramobilitate trebuie să fie planificate și realizate astfel încât să reducă (distrugă) mobilitatea inamicului și să o mențină pe cea a trupelor proprii.

Misiunile de contramobilitate implică crearea unor obstacole, care pot fi grupate în: câmpuri de mine, obstacole realizate prin demolări și obstacole realizate prin construcții.

Protecția reprezintă un concept și o funcție fundamentală a trupelor de geniu și presupune toate aspectele legate de protejarea personalului, armamentului și tehnicii de luptă, precum și a tuturor categoriilor de materiale folosite în cadrul acțiunilor militare.

Ea poate include și măsuri și lucrări genistice de mascare și de inducere în eroare a inamicului.

Specialiștii militari NATO apreciază că trupele și toate categoriile (genurile) de arme sunt responsabile pentru luarea tuturor măsurilor de protecție proprie. În scopul realizării unei protecții eficiente, trupele de geniu trebuie să asigure sprijin în limita resurselor avute la dispoziție și a priorităților stabilite de comandantul forței întrunite (CFÎ).

Principalele misiuni de geniu pentru realizarea protecției sunt: acordarea de asistență (consultanță) în pregătirea și executarea lucrărilor de fortificație; realizarea lucrărilor de protecție, inclusiv pentru protecția colectivă împotriva atacului cu armele NBC; acordarea de asistență în realizarea mascării, ascunderii și inducerii în eroare a inamicului; acordarea de asistență în curățirea câmpurilor de foc; acordarea de consultanță în selectarea clădirilor pentru apărare și protecție.

Suportul general de geniu implică asigurarea îndrumării genistice, a expertizei tehnice, a resurselor și altor lucrări în afara suportului normal de geniu asigurat operațiilor (acțiunilor de luptă).

Principalele misiuni specifice suportului general de geniu se planifică și execută, de regulă, în zonele din spatele frontului, concomitent cu executarea unor misiuni și lucrări genistice și în câmpul de luptă, în cadrul tuturor categoriilor de acțiuni militare (operații).

Principalele misiuni specifice suportului general de geniu sunt: aprovizionarea cu apă în condiții de urgență; construcția de zone de aterizare; repararea și întreținerea aeroporturilor; asigurarea și întreținerea utilităților și structurilor; întreținerea rețelelor principale de aprovizionare; distrugerea elementelor explozive (EOD), inclusiv munițiile neexplodate și a dispozitivelor explozive improvizate; amenajarea (întreținerea) de căi ferate și poduri; depozitarea și distribuirea combustibilului; asigurarea elementelor de topografie; decontaminarea NBC.

În acțiunile (operațiile) militare defensive – contramobilitatea reprezintă principalul element cu efecte deosebite asupra adversarului, sistemul de baraje de mine fiind esențial în cadrul acesteia.

Specialiștii militari din NATO estimează că proiectarea și realizarea unui sistem modern de baraje de mine trebuie să aibă la bază 3 (trei) elemente importante, și anume:

a) câmpurile de mine antiblindate trebuie să producă pierderi mari (victime și tehnică militară) în rândul adversarului, contribuind decisiv la stoparea (oprirea) atacului acestuia;

b) forțele proprii, în special cele de geniu, să fie în măsură, prin organizare și dotare tehnică, să amplaseze în teren o mare varietate de mine într-un timp foarte scurt;

c) timpul de autodistrugere a minelor să poată fi selectat în funcție de necesitățile tactice.

Din punct de vedere al angajării în luptă, barajele pot fi utilizate în trei moduri: baraje orientate în funcție de teren; baraje orientate în funcție de situație; baraje orientate spre țintă.

Barajele orientate în funcție de teren țin cont de o analiză minuțioasă a acestuia, fiind materializate în planuri de baraje.

De regulă, această categorie de baraje se planifică pe termen lung, elementele principale ale sistemului fiind prevăzute în concepția operației de apărare. Ele pot fi pregătite din timp de pace, pot fi permanente sau improvizate. De regulă, această categorie de baraje cuprinde câmpuri de mine și obstacole realizate prin demolări sau construcții, fiind o combinație eficientă a barajelor active cu cele pasive, constituind fundamentul sistemului de baraje.

Pe timpul desfășurării operațiilor de apărare (defensive), aceste baraje opresc avansarea inamicului prin: producerea de pierderi în personal și tehnică; obligarea (forțarea) desfășurării inamicului în formații tactice; întârzierea și influențarea manevrei inamicului; blocarea căilor de acces și canalizarea acțiunilor inamicului; diminuarea flexibilității inamicului etc.

Barajele orientate în funcție de situație au rolul de:

- întărirea pozițiilor de apărare existente ca răspuns la situația tactică (operativă) creată;
- mărirea efectului distructiv și reducerea ritmului de ofensivă al inamicului;
- restrângerea capacității inamicului de a redisloca trupe;
- blocarea zonelor în care nu sunt constituite obstacole pentru a permite trupelor proprii executarea de manevre;
- protecția flancurilor descoperite ale trupelor proprii;
- contracararea rapidă a acțiunilor inamicului.

Barajele orientate spre țintă reprezintă o categorie importantă a sistemului de baraje, având componente moderne, de ultimă generație (în special în cadrul principalelor armate din cadrul NATO), care presupune realizarea rapidă și au ca obiectiv atacul țăintelor importante (tancuri, transportoare, amfibii blindate, comandamente de M.U., unități de artilerie și rachete etc.) prin dispersarea cu ajutorul avioanelor, elicopterelor, rachetelor și artileriei de calibru mare.

În acțiunile militare de apărare (defensive), specialiștii militari din NATO acordă o mare atenție și protecției trupelor.

Protecția trupelor este dificil de realizat datorită sistemelor de detecție prin satelit și prin folosirea aviației de cercetare.

Protecția trupelor vizează patru mari domenii acționale: lucrări de fortificație, mascarea, decepția și dispersarea forțelor.

Pentru unitățile și subunitățile de geniu (structurile de geniu) participante la operația (lupta) de apărare, principalele misiuni genistice specifice protecției trupelor includ acordarea asistenței (consultanță) altor categorii de arme în următoarele domenii:

- proiectarea și realizarea fortificațiilor în teren;
- protecția rezervelor de luptă;
- realizarea camuflajului, ascunderea și decepția.

Proiectarea și realizarea fortificațiilor în teren este o misiune comună, specifică trupelor de infanterie și celor de arme, care execută tranșee și alte lucrări de protecție

(apărare) cu folosirea echipamentelor specifice din înzestrare. Subunitățile de geniu pot sprijini acțiunile forțelor luptătoare, în special când timpul de pregătire este scurt, iar terenul permite folosirea mijloacelor mecanizate.

Subunitățile de geniu pot pregăti poziții de apărare în adâncime, construiesc (amenajează) puncte de comandă, execută amplasamente de tragere pentru armamentul greu, adăposturi pentru muniție și vehicule.

Protecția rezervelor de luptă constă în executarea adăposturilor pentru acestea, pentru muniții și combustibil etc.

Camuflajul și ascunderea sunt misiuni importante, toate unitățile fiind responsabile pentru realizarea acestora.

Decepția este foarte importantă, scopul acesteia fiind de a crea inamicului o imagine deformată (incorectă) asupra dispunerii trupelor și a activităților de pregătire a operației (luptei) de apărare.

În acțiunile (operațiile) militare ofensive, scopul principal (vital) al sprijinului genistic îl constituie menținerea mobilității trupelor proprii.

Principalele măsuri genistice ce revin unităților specializate (de geniu) pentru sprijinul unităților luptătoare (forțelor de atac) sunt următoarele:

- crearea culoarelor prin câmpurile de mine proprii;
- marcarea și crearea culoarelor prin câmpurile de mine inamice;
- asigurarea mijloacelor de traversare a râurilor (cursurilor de apă) și a altor obstacole importante;
- asigurarea protecției flancurilor prin utilizarea (realizarea) câmpurilor de mine și a distrugerilor;
- pregătirea și întreținerea drumurilor pentru forțele din eșalonul întâi și de logistică;
- consolidarea unor obiective prin executarea lucrărilor de fortificație (de săpare), executarea câmpurilor de mine și a obstacolelor.

Principalele misiuni genistice specifice mobilității trupelor vizează executarea culoarelor prin barajele de mine, traversarea (trecerea) cursurilor de apă și a obstacolelor importante, precum și pregătirea și întreținerea drumurilor de deplasare.

Culoarele prin câmpurile de mine pot fi executate manual, mecanizat, cu ajutorul explozivilor și combinat.

În funcție de situația tactică, timpul avut la dispoziție și alți factori, culoarele prin câmpurile de mine pot fi executate din mișcare sau planificat.

Executarea culoarelor din mișcare se realizează de către forțele de atac (eșalonul de atac) prin suport genistic (executarea recunoașterilor, îndrumarea, crearea culoarului, marcarea și întreținerea culoarelor).

Executarea planificată a culoarelor se realizează atunci când acestea nu pot fi executate din mișcare, necesitând oprirea atacului și punerea în aplicare a planului de realizare a culoarelor. Suportul genistic este esențial și constă în: executarea unei recunoașteri în detaliu a câmpurilor de mine; asigurarea recomandărilor genistice de către comandantul M.U. tactice; asigurarea echipamentului specific de geniu și a personalului de execuție a culoarului; marcarea și întreținerea culoarelor.

Procedurile de traversare a cursurilor de apă se folosesc în situația în care acesta nu poate fi trecut din mișcare prin folosirea podurilor existente, vadurilor etc.

Traversarea unui curs de apă se poate realiza în trei etape: asaltul, construcția și consolidarea, fiind implicate două forțe principale: forța de stabilire a capului de pod și forța de asalt.

Suportul genistic pentru traversarea unui curs de apă constă în asigurarea subunităților de geniu (trecheri) specializate, a mijloacelor de trecere (traversare) existente în înzestrarea acestora și specialiștii de geniu care coordonează din punct de vedere tehnic subunitățile de arme întrunite și de arme pe timpul traversării obstacolului.

Subunitățile de geniu (trecheri) specializate asigură și serviciile de specialitate pe timpul traversării cursului de apă.

Privind drumurile necesare pentru mișcări tactice, specialiștii militari din principalele state membre NATO consideră că suportul genistic pentru construirea și întreținerea rutelor (comunicațiilor rutiere) este foarte important pentru asigurarea în condiții optime a manevrelor tactice.

Pe timpul manevrelor tactice se folosesc, de regulă, rutele existente.

În cadrul rețelei de rute existente, pe timpul recunoașterilor se va realiza cercetarea de geniu, stabilindu-se cu exactitate porțiunile impracticabile, concomitent cu determinarea rutelor adiționale, ce trebuie construite luându-se în considerare resursele umane și materiale la dispoziție.

Rutele (căile de comunicații rutiere) destinate vehiculelor de luptă sunt realizate pentru a rezista la un trafic limitat și pe o perioadă scurtă de timp.

Căile de comunicații rutiere destinate pentru logistică și alte categorii de vehicule sunt construite pentru a rezista la un volum mediu al traficului.

În concluzie, studiul atent și cunoașterea în detaliu a contribuției armei geniu la acțiunile militare desfășurate pe diferite teatre (zone) de operații în viziune NATO sunt cerințe de maximă importanță pentru factorii de decizie și comandanții subunităților, unităților și marilor unități de geniu din armata României, scopul principal fiind acela de a asigura compatibilitatea și interoperabilitatea pe linie de specialitate.

Bibliografie:

Doctrine of Engineer Troops ATP-52.

Doctrina trupelor de geniu

STANAG 2394

COMANDANT, MANAGER SAU LIDER?

Locotenent-colonel Tiberiu OSOIAN

Sub influența literaturii militare din țările membre NATO, într-un mod firesc, în literatura militară română se pune un accent din ce în ce mai mare pe aspectele de leadership pe care le incumbă activitatea comandanților și șefilor de structuri militare. Există însă și tendințe exagerate de a vedea comandantul doar din perspectiva sa de lider, supraestimând aspectele asociate acestei funcții în detrimentul celor asociate funcției de management. Articolul de față a fost generat de lecturarea unui text propus pentru realizarea unui ghid al liderului militar de structuri mici în care am regăsit această tendință. Titlul însuși m-a făcut să cred că există tendința de a privi conducătorul grupurilor militare mici preponderent sub acest aspect, mergându-se până la denumirea sa cu acest termen în detrimentul termenului, mai complex, după părerea mea, de comandant. Complexitatea funcției de comandant al grupurilor militare, în mod special al celor mici, vine din îmbinarea atributelor manageriale cu cele de leadership într-un raport variabil în funcție de eșalon, situație concretă și momentul desfășurării diverselor activități, fiind multe situațiile în care despărțirea lor poate fi obiectul doar a unei separări teoretice, în practică ele suprapunându-se în mare măsură.

Înainte de alte considerații trebuie să definim termenii și să stabilim o accepțiune a aspectelor legate de leadership și management.

Leadership-ul și managementul sunt două aspecte complementare dar distincte ale conducerii. Majoritatea autorilor diferențiază cele două aspecte. Conform unor autori, leadership-ul este centrat pe schimbare, în timp ce managementul pe gestionarea complexității relațiilor de conducere a organizației în vederea îndeplinirii unui scop¹.

Niciunul dintre termeni nu se suprapune – ca sferă și conținut – peste cel de conducere din limba română, deși ambii sunt traduși prin acest termen în diferite dicționare.

Leadership-ul, în utilizarea inițială a termenului, desemna teoria și practica exercitării influenței și puterii în societățile organizate, termenul având denotații privind pozițiile sociale încărcate cu putere și prestigiu.² El este definit fie ca proces prin care cineva exercită o influență necoercitivă pentru a dirija și coordona activitățile unui grup organizat în vederea realizării obiectivelor grupului, fie ca ansamblu de calități și caracteristici atribuite celui ce exercită cu succes această influență.³ În această accepțiune, liderul este persoana urmată voluntar de grup, ca urmare, pe de o parte a calităților sale deosebite care îl legitimează în fața grupului, iar pe de altă parte, ca urmare a faptului că el răspunde nevoilor grupului de a fi condus spre realizarea unor obiective.

Spre deosebire de manager, care a fost numit și apoi încearcă să câștige grupul pentru realizarea unei sarcini stabilite, liderul răspunde cerințelor grupului asumându-și

¹ Răducan, Radu, - Comunicare organizațională și dinamica grupului, Ed. SOLNESS, Timișoara, 2007, pag. 105.

² Neculau, Adrian – Dinamica grupului și a echipei, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 72.

³ Jago, A.G., apud Neculau, Adrian – Dinamica grupului și a echipei, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 73.

sarcina de a conduce grupul spre scopul său și de a menține unitatea și identitatea grupului. Adesea, liderul emerge spontan dintre membrii grupului atunci când grupul are nevoie de un conducător cu anumite calități sau competențe profesionale sau interacționale. În astfel de cazuri, grupul îi atribuie puterea, iar el o exercită în folosul grupului, rolul de lider rezultând din însăși funcțiile pe care grupul i le atribuie.⁴ Astfel înțeles, un lider este informal dacă reușește să conducă grupul fără a fi legitimat într-un fel sau altul. Odată legitimat, mai mult sau mai puțin instituțional, liderul devine formal. Într-o astfel de perspectivă, o persoană numită la conducerea unui grup în scopul realizării unei activități și/sau atingerii unor obiective de performanță, fără asentimentul grupului respectiv nu poate fi considerată lider, ci mai degrabă manager.⁵

Un manager poate deveni lider în măsura în care capătă din partea grupului, pe lângă recunoașterea autorității formale, și un minim de recunoaștere a utilității sale pentru grup, și de acceptare afectivă de către acesta.

Totuși, leadership-ul nu trebuie confundat cu charisma sau cu alte caracteristici de personalitate ale unor „aleși”. El nu este mai bun sau mai rău decât managementul și nici nu-l poate înlocui.

Există în literatura de specialitate trei maniere de abordare a relației leadership-management. Prima tinde să identifice cele două noțiuni, folosindu-se aleator, fără diferențieri clare. Acest lucru se întâmplă în special în acele culturi care nu au în limbă termeni destinați care să denumească cele două realități, cum este și limba română în care ambii termeni sunt traduși prin cel de conducere.⁶

La polul opus, o altă tendință este de a separa categoric, prin opoziție, cele două noțiuni. Autorii înscrși în această tendință consideră că leadership-ul presupune dirijarea și mobilizarea energiei persoanelor spre un obiectiv precis, dezvoltarea unei viziuni și transmiterea ei celor ce urmează a o realiza și motivarea oamenilor, în timp ce managementul cuprinde ansamblul sarcinilor de conducere al organizațiilor, luarea

⁴ Neculau, Adrian – Dinamica grupului și a echipei, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 76.

⁵ Idem

⁶ Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 219

deciziilor strategice, organizarea muncii, repartitia sarcinilor, controlul executării lor și comunicarea funcțională.⁷ Mergând la extrem cu diferențierea, unii autori⁸ arată că liderii sunt cei care crează contextul, în timp ce managerii se înscriu în el; liderii inovează în timp ce managerii administrează; liderul este originalul, iar managerul o copie; liderul dezvoltă, managerul întreține; liderul se focalizează pe oameni, managerul pe sisteme, structură și rol; liderul inspiră încredere, managerul se sprijină pe control; liderul are o viziune pe termen lung, managerul pe termen scurt; liderul provoacă statu-quo-ul, managerul îl acceptă; liderul întreabă „ce?“, managerul întreabă „când și cum?“. Din această perspectivă, diferența majoră între lider și manager constă în faptul că primul este asociat de regulă cu planul cognitiv, imaginativ, anticipativ, iar al doilea cu planul acțional al activității, fiind cel care pune în practică planurile de acțiune stabilite de lider.⁹

O a treia abordare, intermediară, este cea în care una dintre noțiuni este privită ca parte a celeilalte, respectiv leadership-ul ca parte a managementului sau invers.¹⁰

Analizând limitele tuturor celor trei abordări, M. Zlate postulează existența unor relații de coincidență parțială a sferelor celor două noțiuni arătând că „*leadership-ul și managementul [...] au fiecare elemente proprii, specifice, care le asigură individualitatea și relativa autonomie, dar și o serie de elemente comune, fapt ce le facilitează interacțiunea și potențarea lor reciprocă*”.¹¹ În sprijinul acestei afirmații, autorul aduce ca prim argument faptul că atât managerii, cât și liderii îndeplinesc aproximativ aceleași funcții (previziune, organizare, coordonare, decizie, control, antrenare), însă în moduri diferite, la niveluri ierarhice diferite. Pe de altă parte se argumentează că ambele roluri necesită calități și abilități similare, însă în proporții diferite și cu predominanță diferită în funcție de conjunctură.

Se conturează ideea că, în practică, la nivelul unui conducător de organizație este necesară îngemănarea calităților de lider cu cele de manager, separarea lor servind mai degrabă analizei teoretice.

Dacă vrem să analizăm comandantul unei structuri militare ca lider sau ca manager, trebuie în primul rând să ne precizăm poziția față de abordarea teoretică în care ne înscriem. Personal, prefer să îmbrățișez punctul de vedere al lui M. Zlate și să nu trag o linie de demarcație inflexibilă între funcțiile manageriale și cele de lider ale comandantului de structură militară mică, preferând să-l numesc comandant și nu lider sau manager. În

⁷ Levy Leboyer, apud Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 220

⁸ Waren Bevis, , apud Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 220.

⁹ Zlate, Mielu – Tratat de psihologie organizațional-managerială, Vol. 2, Ed. POLIROM, București, 2007, pag. 221.

¹⁰ Ibidem, 221-222

¹¹ Ibidem, 222-225

această calitate, el poate avea situațional rol de lider sau manager, cu preponderența unui aspect sau al altuia.

Rămânând nimic altceva decât comandant, el poate exercita atribuții manageriale atunci când planifică, organizează, decide și controlează modul de executare a misiunii primite, când comunică funcțional cu subordonații în vederea îndeplinirii misiunii, când administrează resursele materiale, umane, temporale, informaționale, etc. în vederea îndeplinirii misiunii, etc. Aceleași atribuții manageriale le va exercita pe timpul planificării, organizării, conducerii și controlului instrucției pentru realizarea capacității subunității de a îndeplini misiunile stabilite.

În același timp, comandantul va exercita rolul liderului în măsura în care având o viziune personală a modului de îndeplinire a obiectivului fundamental stabilit pentru unitatea sa, dezvoltă un plan pe termen lung, cuprinzător, cu obiective stabilite tot pe termen lung, pentru structurile subordonate și reușește să-și mobilizeze subordonații să adere afectiv la scopurile sale, să-i motiveze prin calitățile sale, prin abilitățile de comunicare și argumentare, prin exemplul personal. Comandantul se va manifesta ca un lider prin modul în care asigură coeziunea grupului pe care îl conduce, climatul organizațional favorabil îndeplinirii misiunilor și, în mod special, tonul hedonic în cadrul grupului.

Întrucât în practica activității de comandant aceste aspecte specifice leadership-ului nu pot fi separate de cele specifice managementului, consider că nu este cazul ca în manuale și acte normative termenul de *comandant* să fie înlocuit cu cel de *lider* sau *manager*, acești termeni rămânând rezervați pentru situațiile în care se studiază un aspect singular, specific, al activității comandantului.

În extremis, termenul de lider ar putea fi folosit cu sensul general de conducător de grupuri militare, în înțelesul strict de lider formal, ca o soluție de generalizare atunci când o afirmație acoperă atât sfera comandanților de subunități/unități, cât și pe cea a șefilor unor structuri (echipe, compartimente etc.).

MOBILITATEA ÎN CONFLICTELE ACTUALE

Locotenent Octavian PURICE

Capacitatea de manevră a forțelor și mijloacelor într-o zonă de operații este un factor principal al succesului unei misiuni. Cu alte cuvinte, manevra se bazează pe o mobilitate asigurată pe toate itinerariile de deplasare.

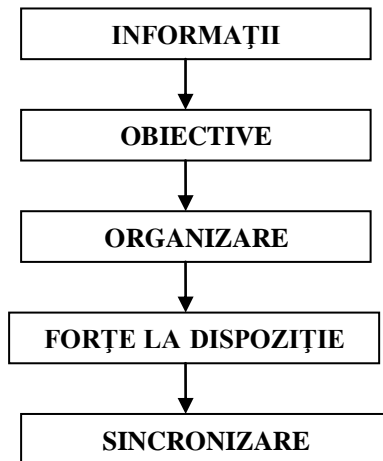
1. Aspecte privind planificarea operațiilor

În acțiunile militare din Irak și Afganistan s-a demonstrat că asigurarea mobilității într-o anumită zonă de operații este un ansamblu de acțiuni care nu se rezumă doar la neutralizarea minelor/dispozitivelor explozive improvizate de pe principalele comunicații. S-a dovedit că inamicul, adică forțele insurgente în cazul de față, rezistă în condițiile în care nu se acționează împotriva acestuia în primul rând și apoi se trece la asigurarea rutelor; astfel, se acționează similar cu intervenția la un dispozitiv exploziv improvizat când se asigură zona și apoi se trece la neutralizare.

De aceea, pentru planificarea operațiilor în condițiile în care asigurarea mobilității este vitală, trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

- a) *Informațiile* – IPB realizat de S 2 se corelează cu estimarea ofițerului de geniu pentru a determina riscurile din zona de operații;
- b) *Obiective* – NAI - urile ce rezultă din analiza de la punctul a);
- c) *Organizarea* – în funcție de misiune, comandantul stabilește responsabilitățile subunităților și finalitățile ce trebuie atinse;
- d) *Forțele la dispoziție*;
- e) *Sincronizarea sau coordonarea* – în cadrul coordonării, înaintea fiecărei misiuni, în cadrul pregătirii se vor executa repetiții ce vor cuprinde:
 - îmbarcarea și debarcarea;
 - reacția la contact;
 - reacția la ambuscadă;
 - reacția la drum blocat;
 - proceduri de evacuare a tehnicii;
 - proceduri de comunicații și transmiterea de rapoarte;
 - proceduri pentru sprijin (artilerie, CAS, etc.).

2. Aspecte privind execuția

2.1. Informațiile:

- de-a lungul rutelor se vor identifica terenul cheie, obstacolele de orice natur, poduri, tuneluri, precum și rutele de ocolire corespunzătoare, intersecțiile vitale și zonele locuite unde se instalează ușor obstacole;
- se va menține o situație grafică actualizată cu cele mai recente informații;
- se va realiza un *overlay* cu incidentele de zona de operații pentru a se descoperi TTP - urile inamicului;
- se va realiza o baza de date cu minele, UXO, tipurile de DEI descoperite și, de asemenea, legăturile cu rapoartele de incident detaliate;
- se va realiza un plan de recunoaștere și supraveghere atunci când sunt la dispoziție sisteme ISR;
- se vor stabili legături cu forțele de securitate locale pentru informații adiționale sau pentru confirmare din mai multe surse, etc.

2.2. Manevra:

- se vor identifica sectoarele rutelor cele mai vulnerabile cu delimitări cât mai precise;

- se vor realiza proceduri în conformitate cu SOP și lecțiile învățate, iar acestea se vor repeta până la însușire;
- se stabilesc măsuri de control precise (puncte de control, puncte de întâlnire, NFA-uri, LZ-uri pentru MEDEVAC, etc.);
- se va menține o structură QRF – cel puțin de nivel pluton, gata să intervină în zona de operații, etc.

2.3. *Mobilitatea (ofițerul de geniu):*

- va cunoaște permanent informații despre posibilele obstacole din zonă (detalii despre mine, UXO și DEI întâlnite frecvent în zonă, detalii despre incidentele semnificative și TTP-urile inamicului, cât și orice schimbare ce intervine);
- se va identifica sprijinul EOD disponibil, cum se realizează cooperarea, procedurile EOD ce trebuie cunoscute de ceilalți militari (spre exemplu, dacă se va executa escorta de către subunități proprii) și în cazul în care sprijinul EOD se realizează la cerere, se va estima un timp de răspuns;
- în cazul în care există câmpuri de mine, va verifica periodic marcajele acestora;
- se va analiza starea rutelor și se va menține o situație cât mai precisă a zonelor *SLOW GO* și *NO GO*.

Bibliografie:

FM 20-30 Mine/Countermine Operations, 22 August 2001

Route Clearance Handbook – Center of Army Lessons Learned (CALL), Noiembrie 2003

METODE FIZICE DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA DISPOZITIVELOR EXPLOZIVE IMPROVIZATE

Căpitan inginer Cătălin SĂRACU

1. Amenințări

Amenințările terorismului sunt o realitate a situației internaționale, pe care oricare stat, prin intermediul structurilor cu responsabilități în domeniu, trebuie să le ia serios în considerație, pentru a preveni sau reduce la maximum efectele mijloacelor utilizate de teroriști în scopul producerii de pierderi de vieți omenești și a importante pagube materiale.

Ca o faptă să fie considerată act terorist ea trebuie să fie săvârșită cu violență, să producă stări de neliniște, nesiguranță, teamă, panică sau teroare în rândul populației, să atenteze grav asupra factorilor umani și materiali, să urmărească realizarea unor obiective de natură politică, prin determinarea autorităților statului sau a unor organizații internaționale să dispună, să renunțe sau să influențeze luarea unor decizii în favoarea entității teroriste.

Actele teroriste sunt de natură transnațională dacă sunt săvârșite pe teritoriul a cel puțin două state, sunt săvârșite pe teritoriul unui stat dar au o parte a planificării, pregătirii, conducerii sau a controlului acestora pe teritoriul altui stat, sunt săvârșite pe teritoriul unui stat, dar implică o entitate care își desfășoară activitatea sau au efecte

substanțiale pe teritoriul altui stat.

În această confruntare specifică, indiferent de motivație, scop sau zonă de acțiune, cele mai utilizate de către teroriști sunt dispozitivele explozive improvizate (Improvised Explosive Devices, IEDs).

Există o gamă extrem de largă și din nefericire cu posibilități de dezvoltare în continuare, de mijloace explozive improvizate care, din punct de vedere al luptătorului antitero, au în comun următoarele caracteristici generale:

- sunt relativ ușor de construit și disimulat;
- pot fi plasate relativ ușor în zone aglomerate;
- în funcție de dimensiuni, pot avea efecte letale și distructive importante;
- sunt extrem de dificil de detectat;
- în situația identificării, sunt relativ dificil de neutralizat, fără a se produce funcționarea lor necontrolată.

O situație aparte se regăsește în teatrele de operații unde, țintele predilecte în cazul atacurilor cu IED sunt, pe lângă populația civilă, în unele cazuri, forțele militare ce îndeplinesc misiuni de impunere/menținere a păcii. Aici siguranța și mobilitatea forțelor este amenințată și ca urmare a utilizării și funcționării defectuoase a munițiilor trase/lansate/aruncate în timpul conflictului; pe câmpul de luptă rămân, din totalul munițiilor folosite, un procent de cel puțin 10% de muniții neexplodate. Din acestea o parte ajung chiar să fie folosite la confecționarea IED.

2. Efectele de rănire ale exploziei

Sistemele biologice, inclusiv corpul uman, se dovedesc a fi neașteptat de rezistente la efectele undei de șoc generată de o explozie. Pericolul este mare datorită proiectării de fragmente primare și secundare, sau impactului precum și prin prăbușirea clădirilor. Ca o concluzie, vătămările primare datorate exploziilor (cauzate de unda de șoc și căldură) sunt mult mai puțin probabile decât rănirile secundare (datorate schijelor), sau rănirile terțiare (impactul – proiecția și lovirea corpului de un perete, prăbușirea clădirilor). În zona apropiată locului exploziei se mai pot deosebi și alte efecte, cum ar fi arderea corpului datorită căldurii intense și gazelor de reacție fierbinți, precum și asfixieri și sufocări datorate prafului degajat.

Prin efecte biologice ***primare*** se înțeleg acele efecte (traume) datorate suprapresiunii din frontul undei de șoc generate de explozia unei încărcături de materie explozivă.

La nivelul capului zona cea mai sensibilă la rănire este urechea. În general, se consideră că perforarea timpanelor are loc în intervalul de presiuni dinamice de 0,35 - 0,5 bari. Persoanele care au fost supuse unei suprapresiuni mai mici de 0,35 bari pot însă simți durere și/sau să acuze surditate temporară și tinnitus (clinchete în urechi).

În zona toracică zonele cele mai susceptibile la rănire datorate suprapresiunii, sunt zonele de trecere între medii cu densități diferite. La o suprapresiune de peste 2,5 bari se pot produce potențiale distrugerii fatale ale plămânilor și altor organe care prin natura lor dețin spații în care se află un fluid (lichid sau gaz), cum ar fi spre exemplu stomacul, intestinele sau vezica urinară. În termeni simpli, este suficient pentru a descrie plămânii ca fiind striviți sau explodați.

Vătămările abdominale se referă la vătămările asupra organelor situate în zona abdominală. Deoarece acestea conțin prin natura lor fluide în interiorul lor, pot de asemenea suferi hemoragii. În câteva cazuri, aceste vătămări interne pot fi fatale, spre exemplu existând pericolul în cazul intestinelor, producerea unei peritonite.

Vătămările asupra membrelor (brațe, picioare) datorate suprapresiunii se produc atunci când sunt expuse la o valoare foarte mare a acesteia (peste 15 bari), deoarece aceste părți ale corpului nu conțin în interior gaze și în esență sunt incompresibile.

Vătămările *secundare* datorate exploziilor, reprezintă totalitatea urmărilor datorate proiecției de fragmente (schije). Multe tipuri de materiale se transformă astfel în schije, atât cele provenite direct din fragmentarea cotainerului ce înglobează "bomba", cât și fragmentele de piatră, așchii de lemn sau cioburi de geam provenite din mediul sfărâmat.

Capul și gâtul, deși reprezintă doar 12% din suprafața corpului, la acest nivel înregistrându-se cel mai ridicat procent de răni fatale în cazul exploziilor. Exceptând craniul și creierul, o zonă foarte sensibilă la schije o reprezintă ochii, a căror prag de perforare este de două ori mai mic decât pentru piele. Penetrarea toracelui și abdomenului de către fragmentele rezultate în urma exploziilor, pot avea consecințe devastatoare. Aceste zone sensibile includ organe vitale cum sunt inima, măduva spinării, traheea și plămâni, precum și organele din sistemul gastro-intestinal.

Efectele *terțiare* ale exploziilor, reprezintă toate acele urmări rezultate atunci când o persoană este aruncată prin aer datorită suflului și se izbește de un obiect dur. Aceste efecte sunt denumite în literatura de specialitate ca efectele impactului. Aceste forțe care au ca efect accelerarea întregului corp, nu sunt de obicei suficiente pentru a cauza vătămări severe. Însă dacă decelerarea se produce brusc, cum ar fi cazul unei persoane care se izbește de un perete, fracturarea craniului, a coloanei vertebrale și a altor oase pot rezulta ușor, iar acestea pot fi fatale.

3. Protecție individuală

Echipamentele preponderent utilizate la protecția balistică antischijă, antiglonț și respectiv antisufiu sunt vestele antiglonț, căștile de protecție și costumele pentru pirotehniști.

Vestele antiglonț pot fi flexibile sau rigide (prin utilizarea unor inserții din materiale rigide sau plăci de oțel, aluminiu, ceramică sau Kevlar). Față de nylon, Kevlarul este mai dens de 1.5 ori, are rezistență la explozie de 2,2 ori mai mare și este de 4,5 ori mai elastic.

Vestele flexibile pot fi:

a) de corp (clasa I) care au aspectul unui maieu gros și se poartă sub îmbrăcămintea obișnuită, protejând intim toracele, față, spate și lateral până la baza soldului pe o suprafață de 0,45 m². Aceasta oferă protecție împotriva schijelor, gloanțelor cal. 9 mm și loviturilor armelor albe în zona apărută. Ele sunt realizate din 7...10 straturi de Kevlar, având o grosime de

1,5...2 mm și straturi din pâslă de Kevlar pe suport de elastomer poros. La exterior se găsește o husă din bumbac de culoare albă. De regulă masa lor nu depășește 1,5...2 kg.

b) exterioare (clasa a II-a), care au un număr de 20...25 straturi, putând proteja în afară de torace și abdomenul, gâtul, umerii și chiar zona pelviană. Există variante de veste la care toracele este protejat clasa a II-a iar mâinile clasa I-a.

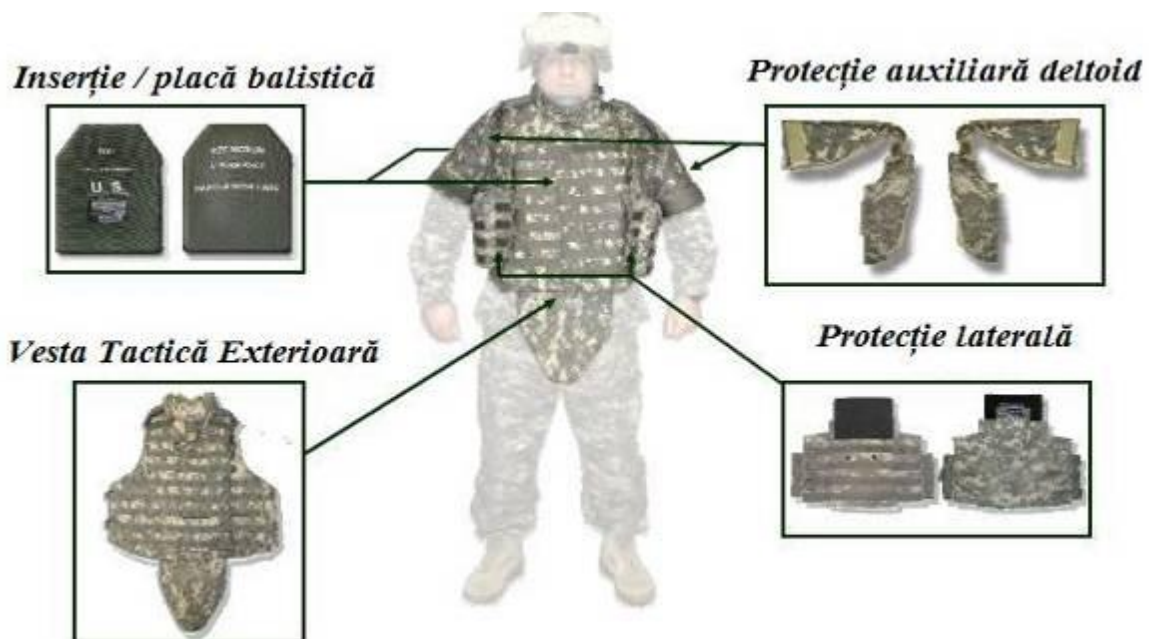
Vestele blindate sunt veste rigide, în construcția lor utilizându-se inserții de materiale de blindaj rigid. Ele se împart în două clase: clasa a III-a și clasa a IV-a de protecție.

Cele mai răspândite sunt vestele blindate din clasa a III-a produse din 25...30 straturi de Kevlar, cu garnitură față pentru panouri de blindaj suplimentar din: oțel, aluminiu, ceramică, Kevlar sau combinații ale acestora. Acesta are la exterior o husă organică din PVC, bumbac etc., protejând o suprafață de aproximativ 0,6 m². Complet echipată o astfel de vestă poate ajunge până la maxim 10 kg, oferind protecție împotriva gloanțelor perforante ale pistoalelor mitralieră și ale carabinelor cal. 9 mm, 5,56 mm de la distanța de 50 m, iar pentru alte tipuri de arme (pistoale, pistoale automate) la distanța de 5...10 m.

Panourile de blindaj suplimentar pot fi din:

- Kevlar rigidizat cu rășini sintetice;
- Kevlar pe placă de oțel de 2...5 mm;
- placă de oțel de blindaj de 2...6 mm;
- placă din oțel inoxidabil de înaltă tenacitate de 3...5 mm;
- placă din oțel Al-Ti de 4...6 mm;
- placă sandwich din plăcuțe de ceramică pe bază de oxizi sau carburi de Al, Si, B consolidate pe o placă metalică sau de Kevlar.

Urmare a nevoii crescânde de protecție a personalului militar pe timpul operațiilor militare, forma clasică a vestei de protecție a evoluat, acum putându-se întâlni în teatrele de operații veste cu protecții laterale și pentru brațe, așa cum se poate observa în figura de mai jos.

Interceptor Multi-Threat Body Armor System
www.captainsjournal.com

O universitate din SUA a pus la punct un sistem revoluționar care se pare că este soluția de ultimă oră în ceea ce privește protecția individuală împotriva exploziilor.

http://osu.okstate.edu/news/bodyarmor_istook.htm

Folosind un material foarte rezistent dar, în același timp flexibil, acest costum protejează și brațele și picioarele, spre deosebire de vestele tradiționale ce protejau doar torsul. Acest costum limitează mișcările și cu siguranță crește disconfortul militarului, dar având în vedere că materialul folosit în producerea lui are la bază Dyneema, care este de 15 ori mai rezistentă decât oțelul, la aceeași greutate (cea mai puternică fibră din lume), cu siguranță câștigă puncte importante la capitolul protecție.

<http://www.globalsecurity.org/military/systems/ground/body-armor3.htm>

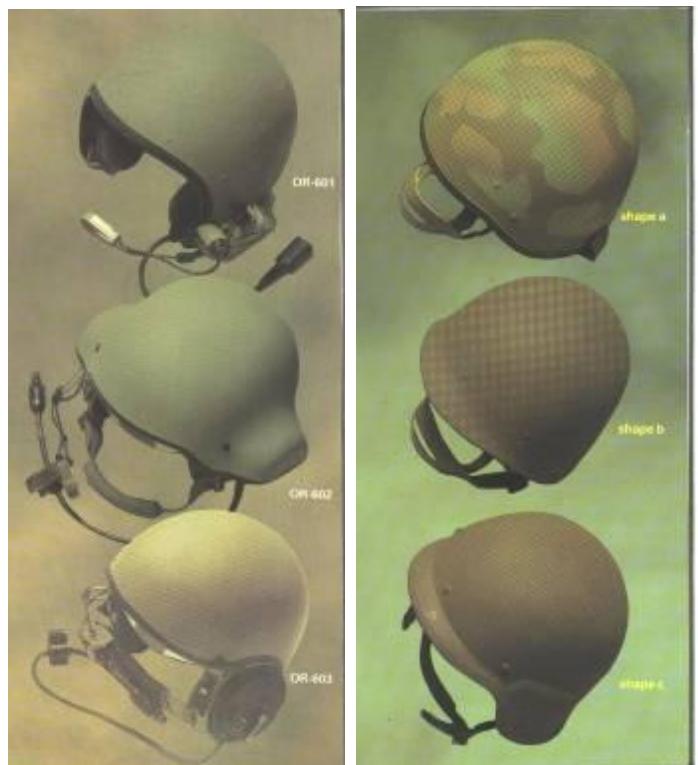
Având în vedere rolul câinilor în detectarea substanțelor explozive (și implicit al IED) s-au fabricat de asemenea costume de protecție și pentru aceștia, pe care le poartă pe perioada acțiunilor de căutare. Construite din aceleași materiale rezistente, costumele pentru câini sunt tratate pentru a nu emana nici un miros puternic (plastic, rășini, etc.) care să-i „încurce” în detectarea explozivilor.

Căștile de protecție sunt elemente importante ale echipamentului de protecție și pot fi: pentru protecție tactică, pentru vehicule de transport sau pentru pirotehniști. Aceste căști oferă o protecție a capului pe o suprafață de la 1112 la 1305 cm², la o greutate de 1000...1460g.

Materialele utilizate pentru confecționarea lor sunt: oțelul, aliajele Al-Ti, materialele compozite armate cu nylon, fibre de sticlă, Kevlar etc.

Căștile, împreună cu vestele acoperă 30...35 din suprafața corpului. Acestea pot fi dotate suplimentar cu vizoare de protecție metalice cu fante, sau transparente, din policarbonat, având în unele cazuri integrate componente electronice pentru legături radio.

Ecranele de protecție ale feței și ochilor trebuie să reziste la schije de 240...400 m/s.

Modele de căști de protecție

4. Protecția în autovehicule

Problema protecției pe care un autovehicul trebuie să o ofere militarilor este destul de complicată, deoarece amenințările sunt multiple și felul loviturilor care-l pot distruge/scoate din luptă sunt de asemenea, diverse, fie că vorbim de un transportor de trupe blindat, un punct de comandă mobil, un vehicul de cercetare, o autospecială chimică, de geniu sau EOD, sau o autosanitară.

Așa cum se poate observa și din schema alăturată, munițiile convenționale, munițiile neexplodate (UXO) și dispozitivele explozive improvizate (IED) pot lovi practic din orice direcție autovehiculele militare, punând în pericol viața personalului din interiorul acestora.

La fel ca și în cazul protecției individuale, și în întărirea protecției prin blindaj a autovehiculelor militare s-a folosit inițial principiul „mai mare – mai bun”, iar tehnologiile folosite pentru blindaj foloseau materiale care nu permit decât într-o mică măsură disiparea fragmentației în interiorul autovehiculului.

Exceptând materialele și tehnologiile folosite la fabricarea tancurilor, care au specificul lor, pentru realizarea autovehiculelor de transport și luptă blindate se folosesc o serie de artificii tehnice împreună cu materiale speciale, care dau ca rezultat final mașini ce rezistă la explozia unor încărcături de exploziv considerabile. Astfel, se folosește în mod frecvent tehnica realizării podelei blindate a autovehiculului în formă de V, pentru disiparea energiei exploziei când aceasta are loc sub mașină (vezi foto alăturat).

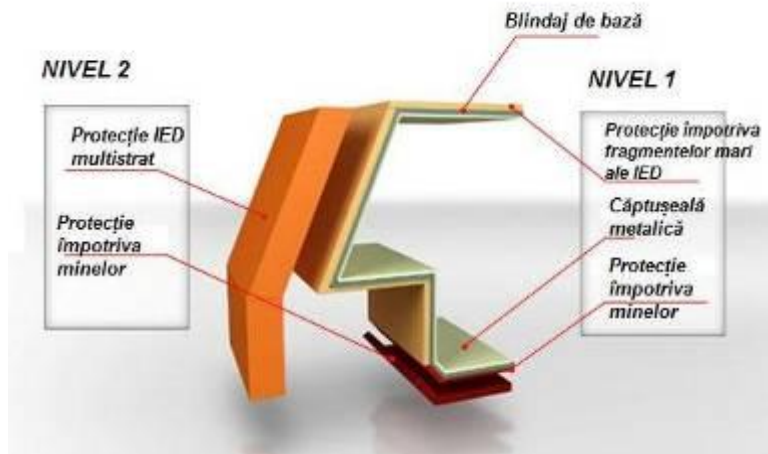
Tot pentru acest tip de incident se mai folosește ca procedeu constructiv un tren de rulare ce permite desprinderea roții de autovehicul în momentul exploziei unei mine/dispozitiv exploziv peste care s-a trecut cu roata și a fost inițiat la presiune. De asemenea, ca element adăugat post-producție, se folosește uneori grila laterală ce înconjoară vehiculul cu rolul de a reduce semnificativ efectul cumulativ al loviturilor cu grenade antitanc (RPG).

Tot pentru acest tip de incident se mai folosește ca procedeu constructiv un tren de rulare ce permite desprinderea roții de autovehicul în momentul exploziei unei mine/dispozitiv exploziv peste care s-a trecut cu roata și a fost inițiat la presiune. De asemenea, ca element adăugat post-producție, se folosește uneori grila laterală ce înconjoară vehiculul cu rolul de a reduce semnificativ efectul cumulativ al loviturilor cu grenade antitanc (RPG).

În ceea ce privește blindajul, acesta a fost regândit și realizat pentru a face față noilor provocări. Construit în sistem multistrat, blindajul nu are aceeași structură peste tot, el fiind în măsură să protejeze eficient, în principal, în partea de jos mașinii împotriva minelor și IED, în partea laterală împotriva loviturilor cumulative, iar în partea de sus împotriva fragmentației.

eventualele fragmente pătrunse în interior și face ca acestea să fie dispersate sub un unghi cât mai mic.

S-a conturat astfel un nou tip de autovehicul militar denumit **MRAP - Mine Resistant Ambush Protected** – rezistent la mine și care protejează la ambuscade. Acesta este proiectat în special să reziste la atacurile cu IED. După intrarea în folosință, în teatrul de operații din Irak, în anul 2008 s-a constatat o scădere cu peste 90% a pierderilor datorate atacurilor cu IED, în mare parte și datorită folosirii MRAP-urilor. Acestea au înlocuit, treptat, HMMWV-urile blindate care nu făceau față atacurilor cu dispozitive explozive improvizate.

Deși nu există un design comun pentru acest tip de vehicule, aproape toate respectă particularitățile tehnice prezentate mai sus. Există 3 categorii principale de vehicule MRAP, clasificarea acestora făcându-se în primul rând după destinația mașinii:

- Categoria I, vehicule ce sprijină operațiile în mediul urban sau alte spații înguste; includ vehicule pentru patrulare îmbarcate, vehicule de cercetare, comunicații, ambulante și comandă și control;
- Categoria a II-a, vehicule ce pot fi reconfigurate, capabile să suporte operații de diferite tipuri, cum ar fi: conducerea convoaielor, transportul trupelor, intervenții EOD, evacuări medicale, geniu luptă;
- Categoria a III-a, vehicule EOD, specializate pentru operații de curățare mine / IED.

O altă categorisire, după tonaj și numărul de membri/pasageri este următoarea:

- Categoria I, vehicule de până la 7 tone și 6 pasageri;
- Categoria a II-a, vehicule de până la 19 tone și 10 pasageri;
- Categoria a III-a, vehicule de până la 22 tone și 12 pasageri (sau folosite la curățirea de mine și dispozitive explozive improvizate).

Se poate observa cu ușurință corespondența dintre categorii, respectiv tonaj / număr pasageri și destinația vehiculului.

Astfel, un prim strat de protecție destinat disipării energiei exploziei IED se află la exterior, în partea laterală a vehiculului, iar sub acesta un strat de reținere a fragmentației de mari dimensiuni rezultate în urma exploziei. Urmează blindajul propriu-zis, cu structură din oțel, iar după acesta, ultimul strat este reprezentat de o căptușeală metalică de mică rezistență dar care reține parte din

MRAP MAXXPRO_XL
www_olive-drab_com

Dacă produsele din prima generație reduceau semnificativ pierderile datorate atacurilor cu dispozitive explozive improvizate simple, acestea nu rezolvau problema IED-urilor cumulative, de tipul *Explosively Formed Penetrators (EFP)* construite de către cunosători, și care aveau și logistica necesară confecționării acestor dispozitive specializate. De altfel, în teatrele de operații din Irak și Afganistan, apărea un fenomen interesant: cu cât blindajul autovehiculelor Forțelor Coaliției devenea mai rezistent, cu atât creștea cantitatea de exploziv folosită la confecționarea dispozitivelor explozive improvizate și se dezvoltă modul de realizare al acestora.

Din acest „joc de-a șoarecele și pisica”, în care de multe ori nu se știa cine este șoarecele și cine este pisica (aproximativ 70% din totalul pierderilor în Irak se datorează atacurilor cu IED), a apărut a doua generație de vehicule MRAP, capabile să reziste la atacuri cu dispozitive explozive specializate, de tipul cumulativ.

Există însă și voci care contestă acest mod de abordare al problematicii protecției contra atacurilor cu IED. Principalele argumente contra folosirii vehiculelor MRAP sunt:

- costuri mari de producție și întreținere (un astfel de vehicul este de aproximativ 10 ori mai scump decât un HMMWV blindat);
- consum ridicat de combustibil;
- există o mare varietate de vehicule, cu impact negativ asupra procesului de asigurare logistică;
- datorită dimensiunilor mari de gabarit, au o mobilitate redusă;
- au existat cazuri, în special la vehiculele din prima generație care s-au răsturnat.

De asemenea, folosirea vehiculele blindate MRAP pare să contravină noii doctrine militare contrainsurgență (*COIN*-counterinsurgency), care încurajează militarii din trupele terestre să "iasă afară din vehiculele lor și să se plimbe", în scopul de a stabili o relații apropiate cu populația pentru a obține informațiile militare necesare localizării și înfrângerii insurgenților. Altfel spus, dacă MRAP-urile îi încurajează pe comandanți să prioritizeze protecția forței în defavoarea folosirii tacticilor eficiente, ar putea să dureze mai mult timp până la îndeplinirea misiunii, având ca rezultat un număr mai mare de morți și răniți grav, dacă nu chiar să ducă la anularea în întregime a succesului misiunii.

Fiecare teatru de operații are specificul dat de relieful zonei geografice unde au loc operațiile militare. Astfel, s-a realizat destul de repede că ce a dat rezultate în Irak nu mai e la fel de bun în Afganistan, unde terenul este diferit. Este mai denivelat, drumurile sunt mai greu practicabile. De aceea s-a creat o versiune pentru orice fel de teren, botezată M-ATV, mai mică, mai ușoară, cu suspensie independentă, dar care oferă același nivel de protecție ca și celelalte vehicule grele. Acest model rezolvă și o altă carență a vehiculelor MRAP – mobilitatea redusă în afara drumurilor.

În proiectarea noilor vehicule de acest tip s-au luat în calcul foarte mulți factori ce pot influența capacitatea de protecție a militarilor și se folosesc tehnologii de ultimă generație pentru realizarea lor. Pe piața americană sunt doar doi producători de oțel de blindaj, ceea ce spune multe despre calitatea acestuia. Nici amenajările interioare nu sunt neglijate, scaunele ocupanților fiind de acum cu prindere în cinci puncte și cu susținere laterală pronunțată (foto alăturat), pentru a evita răniile datorate mișcărilor corpului în momentul când vehiculul este atacat cu un dispozitiv exploziv.

„Acest vehicul a salvat viața mea și a altor cinci pe 2 aprilie 08 la 23:00 în Basrah, IZ”, a scris un militar din forțele speciale pe ușa unui MRAP.

5. Concluzii

Cu siguranță soluțiile prezentate mai sus prezintă avantaje evidente în această cursă pentru asigurarea protecției. Din păcate însă nu reprezintă modalitatea ideală de rezolvare a problemelor din teatrele de operații, pentru simplul fapt că, spun specialiștii militari, așa ceva nu există. Soluția super-blindajelor a fost și este una simplă, dar scumpă, de rezolvare a unei probleme complexe, modalitate atractivă și la îndemână, dar posibil greșită. Există câteva chestiuni ce privesc MRAP-urile la care încă trebuie să se răspundă, iar integrarea lor în teatrele de operații, deși aparent a fost un succes, nu garantează un viitor strălucit operațiilor viitoare.

Întotdeauna comandanții se confruntă cu dificila alegere privind cât de mult să-și riște propriile trupe în scopul de a-și îndeplini misiunea – însă succesul misiunii trebuie să aibă prioritate.

Date fiind costurile umane și materiale implicate și impactul potențial asupra eficienței misiunilor din teatrele de operații, trebuie asumată o analiză completă care să se adreseze tuturor factorilor relevanți, nu numai celor emoționali.

Bibliografie:

www.globalsecurity.org
www.oshkoshdefense.com
<http://osu.okstate.edu>
www.olive-drab.com
www.captainsjournal.com

REALIZAREA SISTEMULUI DE COMUNICAȚII LA UNITĂȚILE DE GENIU

Căpitan George ZAMĂ

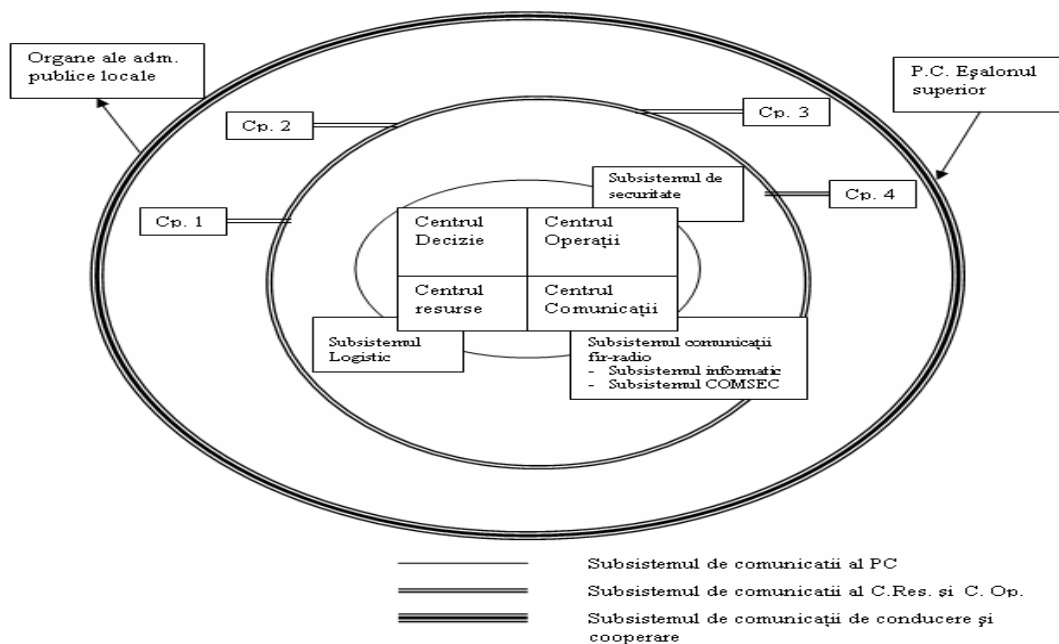
Sistemul de comunicații și informatică (CIS) al unității de geniu este organizat și structurat astfel încât să asigure cerințele de legătură pentru comanda, controlul operațional și administrativ al forțelor.

Sistemul de comunicații trebuie să fie integrat la nivelul întregii unități, el fiind compus din sisteme independente ale structurilor din subordinea unității. Acestea sunt alcătuite din canale de legătură proprii, preluate (închiriate) în cea mai mare parte din sistemul de telecomunicații național, completate de canale radio și fir proprii, concentrate în centrul de comunicații al punctului de comandă.

Sistemul de comunicații în raionul de dispunere

În punctul de comandă, centrele și mijloacele tehnice aferente vor fi dispuse grupat în: centrul de analiză și decizie, centrul de operații, centrul de resurse, centrul de comunicații, elemente ale subsistemului de securitate și ale subsistemului logistic.

Variantă de realizare a sistemului de comunicații

În varianta prezentată mai sus, mijloacele de comunicații din cadrul subsistemului de comunicații din cadrul subsistemului de comunicații al unei unități de nivel batalion de geniu sunt dispuse astfel:

- În centrul de decizie: un telefon; o stație radio pe UUS.
- În centrul de operații: trei telefoane; două stații radio pe UUS.
- În centrul de resurse: două telefoane; o stație radio pe UUS.
- În centrul de comunicații: un telefon; două autostații radio; două stații radio pe UUS; o autostație comutație numerică (centrală telefonică).

Subsistemul informatic este compus din stațiile de lucru, dispuse astfel:

- În centrul de decizie: o stație de lucru.
- În centrul de operații: trei stații de lucru.
- În centrul de resurse: trei stații de lucru.
- În centrul de comunicații: trei stații de lucru; un server rețea.

Subsistemul de comunicații al centrului de resurse și al centrului de operații este format din mijloacele și liniile de comunicații dintre cele două centre și centrul de comunicații și dintre centrul de comunicații și subunitățile unității de geniu. De asemenea, cerințele de conducere ale centrului de resurse și centrului de operații se realizează și prin mijloace radio.

Subsistemul de comunicații de conducere și cooperare este realizat din liniile de comunicații dintre P.C. al eșalonului superior (nivel brigadă, divizie) și P.C. al unității (nivel batalion de geniu), precum și din liniile de comunicații dintre unitatea de geniu și organele administrației publice locale.

În cadrul centrului de comunicații, serviciul de permanență se organizează astfel:

- un ofițer de serviciu din rândul cadrelor plutonului comunicații;
- un centralist de serviciu din rândul SGV care încadrează grupa comunicații;
- radiotelegrafiștii de la cele două autostații radio;
- un radiotelefonist de serviciu.

Subsistemul de comunicații fir este compus din:

- a) legăturile cu eșalonul superior;
- b) legăturile de cooperare;
- c) legăturile proprii din raionul de dispunere.

Un număr minim de legături fir ce se realizează sub comanda eșalonului superior trebuie să cuprindă 3 (trei) canale sau legături echivalente, după cum urmează:

- un circuit telefonic;
- un circuit facsimil secretizat;
- un circuit transmițeri de date.

Pe orizontală, legăturile de cooperare se asigură 2 (două) canale sau legături echivalente, după cum urmează:

- un circuit telefonic;
- un circuit facsimil secretizat.

Cu elementele proprii de dispozitiv se realizează câte un circuit telefonic.

Subsistemul de comunicații radio trebuie să cuprindă următoarele rețele:

a) cele organizate de eșalonul superior și în care intră la legătură unitatea de geniu (batalion), astfel:

- două rețele de conducere, una pe US și una pe UUS;
- o rețea a șefului cercetării;
- o rețea a șefului logisticii;
- o rețea a apărării AA.

b) cele proprii, care constau în:

- o rețea de conducere pe UUS;
- o rețea de înștiințare;

- rețeaua radio proprie fiecărei subunități.

Pentru situația în care unitatea va primi în sprijin alte subunități, conducerea acestora se va realiza în rețeaua de conducere cu mijloacele lor, iar în cazul incompatibilității mijloacelor radio, prin punerea unui mijloc radio la dispoziția subunității date în sprijin.

Comunicațiile prin mijloace mobile se organizează circular sau, în funcție de distanță și de căile de comunicație existente în raion, pe direcție.

Sistemul de comunicații pe timpul deplasării

Pentru organizarea comunicațiilor pe timpul deplasării, se vor avea în vedere două situații: mutarea PC prin deplasarea forțelor într-un nou raion; executarea misiunilor de sprijin genistic în zona de responsabilitate a eșalonului superior (misiuni specifice D.M.B., D.A.M., D.D.). Specifică acestor situații este folosirea cu precădere a mijloacelor radio.

În situația deplasării forțelor unității de geniu într-un nou raion, această operație se va executa eșalonat. Legătura permanentă între eșalonul precursor și forțele principale se realizează cu mijloace radio, preferabil cele care lucrează în spectrul UUS, de pe autostațiile radio. În perioada deplasării acestui detașament, legătura de conducere cu eșalonul superior este menținută de către forțele principale. O primă misiune a subunității de comunicații și informatică care efectuează prima deplasare într-un nou raion este de a stabili legătura cu eșalonul superior, prin mijloace fir sau radio. Acest lucru este necesar, deoarece pe timpul deplasării forțelor principale, legătura de conducere cu eșalonul superior este realizată pe aceste căi. În cadrul coloanelor, legătura este menținută cu radiotelefoanele mobile instalate pe fiecare autovehicul.

Pe timpul executării misiunilor de sprijin de geniu, legătura cu detașamentele constituite și PC al unității se realizează în rețeaua radio a companiei care are de îndeplinit misiunea, iar între mijloacele auto și agregate din coloana constituită pentru deplasare se realizează cu radiotelefoanele mobile instalate pe acestea. Dacă legătura nu este stabilă și nu se poate realiza legătura cu PC al unității, raportarea despre îndeplinirea misiunii se face prin mijloacele fir din raionul unității sprijinite genistic.

ASIGURAREA CU APĂ ÎN CAMPANIE

Colonel Gheorghe SOARE

Importanța asigurării cu apă în campanie

Apa joacă un rol deosebit de important în structura și fiziologia organismelor vii, ea reprezentând aproximativ 70% din ponderea acestora. Fiind mediul unde se desfășoară toate schimburile și procesele fizico - chimice organismului, lipsa apei ar opri desfășurarea tuturor reacțiilor chimice ce au la bază metabolismul, a vieții.

Corpul omenesc pierde zilnic mari cantități de apă, care, dacă din anumite motive nu poate fi înlocuită, întregul organism are de suferit și în 3-4 zile survine moartea. Pierderile de apă sunt cu atât mai mari cu cât procesele fiziologice sunt mai intense. Astfel, la un efort de intensitate și durată medie, un om elimină aproximativ 2,5 litri de apă pe zi, iar la eforturi fizice mari și prelungite, cantitatea de apă eliminată poate crește până la 6 - 8 litri. Cantități apreciabile sunt pierdute de organism în lupta contra căldurii, apa eliminată putând crește la 4 ~ 6 litri zilnic, neingerarea de noi cantități de apă ducând la deshidratare și grave dereglări de metabolism.

Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, aprovizionarea cu apă a trupelor în campanie nu a constituit o problemă deosebită, consumul fiind relativ redus, iar luptele nu durau mai mult de 2 - 3 zile. Procurarea apei revenea fiecărui militar, care rezolva problema cu mijloace proprii, însă ceva mai greoaie devenea procurarea acesteia pentru armatele invadatoare, întrucât adeseori resursele de apă erau contaminate cu agenți patogeni proveniți de la cadavrele animalelor sau erau otrăvite de forțele apărătorului nevoit să se retragă în adâncimea teritoriului propriu. În acest fel, contaminarea surselor de apă, ca și distrugerea surselor alimentare a constituit și mai poate constitui încă un mijloc de epuizare fizică și psihică a oricărui agresor.

Campaniile napoleoniene și războaiele coloniale engleze purtate pe continentul african au pus mai serios problema procurării apei necesare trupelor, obligând statele majore să prevadă măsuri pentru rezolvarea ei. Ceea ce a determinat în principal organizarea aprovizionării cu apă au fost, pe de o parte, mărirea efectivelor armatelor, iar pe de altă parte, purtarea războaielor pe teritorii străine, uneori aride, cu surse de apă reduse (Egipt, Siria, Algeria, etc). În afară de acestea, cercetările biologice de la sfârșitul secolului al XIX-lea au dus la stabilirea rolului deosebit de important pe care îl are apa în transmiterea bolilor provocate de agenții patogeni, de la această constatare impunându-se, în vederea menținerii capacității de luptă a trupelor, unele măsuri igienico - sanitare, de epurare și decontaminarea apelor.

În primul război mondial, efectivele angajate pe teatrele de acțiuni militare au depășit cu mult pe cele participante în conflictele secolului al XIX-lea, problema aprovizionării cu apă impunându-se cu acuitate. Dar nu numai efectivele mari care au participat la război au impus măsuri organizatorice în ceea ce privește aprovizionarea cu apă, ci și progresele realizate în medicină și, mai ales, în chirurgia de campanie, care au permis ca majoritatea răniților să poată fi recuperați printr-un tratament corespunzător, ducând implicit la creșterea consumului specific de apă raportat la luptător. Totodată, utilizarea în luptă a armamentului greu de artilerie a dus la sporirea numărului de

animale de tracțiune, ce a avut o consecință directă în amploarea aprovizionării cu apă. De asemenea, în primul război mondial au apărut două arme noi: arma chimică și trupele mecanizate, ceea ce a dus la sporirea cantităților de apă pentru răcirea motoarelor și decontaminarea efectivelor și tehnicii de luptă. Astfel, nevoile de apă pentru consum necesare unui militar pentru satisfacerea concomitentă a nevoilor s-a ridicat la aproximativ 120 - 125 de litri (pentru băut 2,5 litri; pentru preparatul hranei 2,5 litri; pentru spălatul lenjeriei și îmbăiere 60 litri; pentru un rănit în formațiunile medicale 60 litri). În aceste condiții, procurarea și aprovizionarea cu apă în război a început să devină o problemă dificilă, unui regiment cu efectivul de 1500 de oameni fiindu-i necesară o cantitate de aproape 8000 litri de apă numai pentru băut și prepararea hranei. Astfel, au trebuit să se destine unități speciale cu misiunea de a procura, purifica și distribui apa la trupe, primele unități înființându-se în anul 1915 în armata franceză (4 companii de geniu, numărul acestora crescând la sfârșitul anului 1918 la 14).

În timpul celui de-al doilea război mondial, consumul de apă a crescut și mai mult datorită sporirii efectivelor, întrebuințării masive a tancurilor și mijloacelor auto de transport, dar și păstrării concomitente a mijloacelor cu tracțiune animală. Experiența războiului a demonstrat că aprovizionarea cu apă a unităților pe câmpul de luptă reprezintă aceeași importanță ca și aprovizionarea cu alimente, muniții și carburanți-lubrifianți.

În condițiile războiului modern, asigurarea cu apă devine o problemă acută, cantitățile necesare fiind deosebit de mari atât pentru forțele combatante, cât și pentru populația civilă din zonele de conflict. De asemenea, crescând progresiv pericolul contaminării surselor de apă, se impune mai mult ca oricând existența unor structuri specializate la toate eșaloanele (și îndeosebi la nivelul tactic și operativ) destinate cercetării, captării surselor, purificării, analizei potabilității și distribuirii apei efectivelor participante la acțiunile militare.

Asigurarea cu apă în operațiile grupărilor de forțe de nivel operativ

Acțiunile militare în câmpul de luptă al viitorului ca urmare a dezvoltării mijloacelor și tehnicii de luptă, diversificării și perfecționării structurilor militare, au căpătat noi dimensiuni și caracteristici, vizând următoarele aspecte: diversificarea procedeelelor de acțiune; creșterea ponderii componentei aeriene; ducerea acțiunilor de luptă pe direcții și obiective; eficientizarea acțiunilor la nivel tactic pentru realizarea obiectivelor de nivel operativ și chiar de nivel strategic; întrebuințarea pe scară largă a forțelor speciale. Violența și distructivitatea vor fi controlate și menținute la un prag minim, iar cerințele luptei vor evidenția nevoia unor mijloace de luptă mai ecologice, mai puțin îndreptate asupra distrugerii umane și mai mult direcționale pentru slăbirea capacității acțiunale a adversarului.

Totuși, principiile nu rezolvă necesitățile, ci le evidențiază mai mult ca oricând, impunând adoptarea unor soluții eficiente.

Astfel, aprovizionarea cu apă nu poate avea un caracter subsidiar, această misiune trebuind rezolvată și tratată cu toată responsabilitatea, ca și celelalte componente ale logisticii trupelor în acțiunile militare.

Ritmul rapid al acțiunilor de luptă, ducerea acestora fără întrerupere ziua și noaptea, cer din partea trupelor eforturi mari și îndelungate, iar nevoile sanitaro-igienice au crescut față de războaiele precedente. De asemenea, gradul înalt de tehnicizare

GENIȘTII LA CEAS ANIVERSAR

presupune utilizarea pe câmpul de luptă a unui mare număr de autovehicole, fiind necesară o mare cantitate de apă pentru răcirea motoarelor și întreținerea tehnică a tuturor mijloacelor de luptă.

Așadar, în afară de apa care trebuie asigurată pentru băut și prepararea hranei, câmpul de luptă modern cere cantități de apă deosebit de mari și pentru satisfacerea nevoilor tehnice, sanitaro-igienice și gospodărești.

În funcție de caracterul acțiunilor militare, de existența surselor și cantității apei, de caracterul și regimul de hrănire a trupelor, de anotimp, etc., cantitățile de apă necesare pentru un militar pe timp de o zi pot varia în următoarele limite:

Detalii	Norma de consum	Din care:					
		Pentru băut	Pregătirea hranei	Prelucrarea alimentelor	Spălarea veselei de bucătărie	Spălarea veselei personale	Igiena personală
În apărare: -iarna -vara	13	2,5	2,5	1,5	1	1,5	4
	17	4,5	2,5	1,5	1	1,5	6
În ofensivă: -iarna -vara	10	3,5	2,5	1	0,5	0,5	2
	13	5,5	2,5	1	0,5	0,5	3
În marș: -iarna -vara	12	3,5	2	1	0,5	0,5	4
	16	5,5	2	1	0,5	0,5	6
În condiții deosebit de grele ale acțiunilor militare (pentru un timp de cel mult trei zile)	2,5	2,5	-	-	-	-	
	4	4	-	-	-	-	

Pentru baie se calculează câte 45 litri de militar, o cantitate egală fiind necesară și pentru prelucrarea sanitară a fiecărui om, iar pentru spălarea unui complet de lenjerie individuală fiind necesari 60 litri de apă.

Pentru alimentarea tehnicii de luptă, cantitățile de apă necesare sunt următoarele:

Denumirea autovehicolului	Apa necesară (în litri)	
	Pentru alimentare	Pentru completarea alimentării (apa pierdută prin evaporare)
Autoturisme	12	0,3 - 3
Autocamioane	45	1-1,2
Transportoare amfibii blindate	45	2-4
Tancuri	80	4-5
Tractoare de artilerie	75	4-5

Pentru formațiunile medicale de campanie, necesarul de apă pentru 24 de ore este următorul:

Formațiunea	Necesarul de apă (în litri).
Spital de linia întâia	28.000
Spital chirurgical mobil de campanie	12.000
Spital mobil de campanie pentru contagiosi	12.000
Formațiune de triaj și evacuare	35.000

Pentru decontaminarea armamentului, tehnicii de luptă și mijloacelor de transport sunt necesare următoarele cantități de apă:

Obiectul ce se decontaminează	Cantitatea (în litri)
Tanc, autotun, tractor	1.000
Transportor amfibiu blindat	800
Autocamion	600
Autoturism	400
Piese de artilerie diferite calibre	150-450
Aruncător de mine cal. 82 mm	125
Armament de infanterie	25-5

Rezultă astfel că necesarul de apă (în litri) pe zi pentru unele subunități, pentru o brigadă mecanizată și pentru un corp de armată este cel prezentat în tabelul următor:

Structura	În apărare		În ofensivă		În condiții deosebit de grele		Apă pentru nevoi tehnice		
	Iarna	Vara	Iarna	Vara	Iarna	Vara	Pentru completarea alimentării	Pentru întrețineri tehnice	Total pentru nevoi tehnice
Cp.I	1.500	2.000	1 200	1.500	300	500	10	100	110
B. I	13.500	16 000	12 000	13.500	2.000	2.500	40	200	240
Cp.Tc.	1.000	1.500	1.000	1.500	300	500	20	200	220
B.Tc.	7.000	10.000	7.000	10.000	2.000	2.500	80	400	480
Bg.Mc.	23 000	100.000	71 000	100 000	16.000	40.000	600	1.000	1.600
Bg.Tc.	56.000	76.000	54.000	74.000	14.000	35.000	1.200	2.000	3 200
D. I.	664.000	824.000	458.000	803.000	134.000	455.000	10.000	20 000	30.000

Cantitățile de apă prezentate în aceste tabele nu pot fi procurate cu ușurință, deoarece sursele de apă, deși existente în număr destul de mare în zona acțiunilor de luptă, nu pot fi întotdeauna utilizate imediat, atât din cauza distrugerilor provocate de inamic, cât și datorită pericolului contaminării acestora sau chiar contaminării cu agenți patogeni. Nu trebuie ignorat faptul că păstrarea îndelungată a rezervelor mari de apă este dificilă, apa pierzându-și prospețimea după 2-3 zile. Iată deci că procurarea cantităților de apă necesare trupelor nu este o problemă ușor de rezolvat în condițiile luptei moderne.

Bineînțeles, calculele prezentate sunt estimative, unele cantități găsindu-se în instrucțiuni de specialitate, altele fiind luate prin aproximare.

Dacă pornim de la ideea că în natură apa parcurge un circuit neîntrerupt, pot evidenția următoarele surse de apă: apele meteorice (cele rezultate din ploii, zăpezi, rouă, grindină), apele de suprafață (râuri, lacuri, etc.) și apele subterane (cele care se formează în urma infiltrării în pământ a apelor meteorice sau de suprafață).

Rezolvarea problemelor referitoare la aprovizionarea cu apă a trupelor la campanie implică în primul rând cercetarea surselor de apă din zona de desfășurare a acțiunilor militare. Aceasta se organizează atât în scopul identificării surselor de apă, cât și a stabilirii caracteristicilor sanitaro-igienice și tehnice ale apelor din aceste surse, informații care pot da soluțiile cele mai avantajoase de captare și purificare. Sursele de apă sunt cercetate din punct de vedere genistic, chimic și bacteriologic, acțiunea elementelor de cercetare fiind precedată de operația de studiere a datelor genistice și

hidrologice ale zonei de acțiune. Aceste date se referă la dispunerea și natura surselor de apă, la particularitățile terenului, la debitul, adâncimea și calitățile apei.

Captarea și purificarea apelor sunt operațiuni tehnice deosebit de laborioase, care necesită efective specializate, tehnică performantă în domeniu, timp și recipiente pentru depozitare și transport până la consumatori.

Deși depozitarea apei în rezervoare mari este mai comodă și mai economică decât depozitarea în ambalaje mici, totuși, apreciem că acest lucru nu este întotdeauna indicat, deoarece fiind voluminoase și grele, nu pot însoți ușor trupele pe timpul deplasării. Dar nu numai acesta este impedimentul, ci și faptul că depozitarea îndelungată duce la pierderea calității apei, iar rezervoarele mari implică folosirea unui număr mare de mijloace de transport în detrimentul celorlalte categorii de necesități.

Fără a minimaliza rolul celorlalte categorii de aprovizionare, apreciem că aprovizionarea cu apă este la fel de importantă ca și aprovizionarea cu muniții, carburanți și alimente și trebuie să i se acorde atenția cuvenită. Să nu uităm că în decembrie 1989 numai zvonul că sursele de distribuire a apei în capitală au fost contaminate, a creat o angoasă deosebită atât populației, cât și trupelor aflate în misiuni de luptă pe fondul unei stări psihice extrem de tensionate. În acest sens, considerăm necesar că întreaga activitate să fie regândită, să i se acorde noi conotații, în opinia noastră asigurarea cu apă fiind, alături de cercetare și dezinformare, una din cele mai importante măsuri de asigurare și protecție a trupelor.

DISPOZITIVE EXPLOZIVE IMPROVIZATE – UN PERICOL PERMANENT

Plutonier major Daniel MEIANU

Dragi cititori, motivația introducerii acestui articol constă în faptul că au început să apară amenințări teroriste cu bombă și pe teritoriul României. Datorită existenței acestui pericol și datorită faptului că trebuie să luăm poziție asupra acestui aspect, până la sosirea specialiștilor, respectiv echipei EOD, este necesar să cunoaștem modul de acțiune în cazul descoperirii unui dispozitiv exploziv improvizat în obiectivele militare, teatrele de operații.

Cu toții am auzit de termenii „terorism” și „dispozitive explozive improvizate” și aș dori să vă prezint al doilea termen cum este el definit în glosarul NATO de termeni și definiții: „Este un dispozitiv plasat sau fabricat în mod improvizat, care conține substanțe chimice explozive, letale, toxice, pirotehnice sau incendiare și care a fost conceput pentru a distruge, a scoate din funcțiune, a hărțui sau a distra atenția. Acesta poate încorpora muniții militare, dar în mod normal este confecționat din componente care nu sunt de uz militar”.

Ideal este ca toți militarii încadrați în unitățile/obiectivele militare de pe teritoriul național sau din teatrele de operații să cunoască câțiva pași de urmat, să fie în măsură să-i execute și să recunoască un dispozitiv exploziv improvizat (IED).

Din lecțiile învățate, reieșite în urma acțiunilor desfășurate de către Forțele Coaliției în Afghanistan, Iraq și nu numai, a rezultat că în cazul descoperirii unui dispozitiv exploziv improvizat, este indicat să urmați 4 pași, pe care voi încerca să-i prezint mai jos:

➤ Fără a risca inutil, cercetați de la distanță obiectul suspect, apoi raportați conform sistemului stabilit.

➤ Evacuați personalul din zona incidentului, la o distanță corespunzătoare, în funcție de mărimea IED.

➤ Asigurați locul incidentului. Nu permiteți accesul persoanelor neautorizate la locul incidentului, luați în calcul posibilitatea de a exista și alte dispozitive explozive.

➤ Controlul. Țineți locul incidentului sub control până la sosirea celor desemnați să gestioneze incidentul. Acest fapt va asigura păstrarea intactă a dovezilor.

Dispozitivele explozive improvizate (IED) se compun, de regulă, din următoarele elemente componente:

1. Ambalajul care poate fi confecționat

din diferite materiale cât mai ingenioase, astfel încât să nu poată fi depistate;

2. Încărcătura de bază a unui dispozitiv improvizat este constituită, de regulă, dintr-o cantitate variabilă de exploziv sau dintr-o muniție militară. Dar, de exemplu în Irak, au fost folosite ca încărcături de bază și butelii de aragaz sau tuburi de oxigen.

Alte IED sunt confecționate prin introducerea explozivilor (pentrită, TNT sau alți explozivi) în cutii de ulei sau vopsea.

De reținut că IED-urile sunt foarte periculoase, dacă în afară de exploziv, conțin și un agent chimic.

3. Sistemul de inițiere - dispozitivele improvizate pot fi detonate prin: fir, radio, telefon fără fir, telefon mobil sau diverse telecomenzi.

La detonarea comandată prin fir, persoana care inițiază dispozitivul exploziv trebuie să fie conectată fizic la acesta, printr-un cablu de inițiere. Este de asemenea posibil să se folosească o telecomandă cu fir, situație în care la dispozitiv va fi atașată o unitate de recepție.

Detonarea prin radio este cea mai utilizată deoarece aceasta îi asigură atacatorului un control mai eficient asupra momentului detonării.

Dezvoltarea rețelelor de telefonie mobilă oferă atacatorilor posibilitatea de a folosi telefoanele mobile pentru inițiere dispozitivelor explozive de la o distanță nelimitată.

De asemenea, telefoanele fără fir pot fi modificate și folosite pentru a iniția un IED de la o distanță de până la 1 km.

Referitor la telecomenzi, cele mai folosite sunt telecomenzile auto care pot fi utilizate de la o distanță de până la 200 metri.

La întrebarea „Cum recunoaștem dispozitivele explozive improvizate?”, răspunsul este mai greu de dat deoarece nu au o anumită mărime sau formă, acestea

depinzând numai de imaginația și priceperea celor care le confecționează. Dar, totuși, anumite indicii ar fi. Astfel, un pachet, o geantă sau orice alt obiect pe care nu l-ați mai văzut în locul unde vă desfășurați activitatea sau nu este logic ca acesta să se afle acolo, trebuie să vă trezească un semn de întrebare. De aceea este bine ca orice obiect suspect să fie raportat. Mai bine o alarmă falsă decât un eveniment grav cu una sau mai multe victime.

În teatrele de operații din Irak și Afghanistan forțele coaliției se confruntă și cu teroriști sinucigași care folosesc centuri sau veste explozive.

În ceea ce privește locul, modul de amplasare și de mascare a dispozitivelor explozive improvizate, imaginația teroriștilor este foarte dezvoltată. Se știe că au început să fie folosite și animale pe post de „kamikaze”.

Foarte pe scurt vă voi prezenta povestea măgărușului din imagine.

La 2 km nord de Ramadi (Iraq), o patrulă a Coaliției a descoperit un măgar care purta într-un sac un dispozitiv exploziv improvizat dintr-o lovitură de aruncător, calibrul 120 mm, care urma să fie detonat de însoțitorul animalului. Dar acesta s-a speriat de apariția patrului și a fugit, fiind capturat ulterior. O echipă EOD care a sosit la fața locului a reușit să neutralizeze IED-ul, astfel că totul s-a terminat cu bine, nimeni nu a fost rănit.

În concluzie, putem afirma că dispozitivele explozive improvizate sunt armele folosite de teroriști care nu țin cont de niciun fel de criteriu, în ceea ce privește alegerea victimelor. IED-urile pot să rămână active o perioadă destul de lungă, fără costuri de întreținere, fiind nefericiți cei care le descoperă.

CAMARADERIA, ÎNCOTRO?

Plutonier adjutant principal Ionel VERGELEA

Ce mai reprezintă camaraderia în zilele noastre? Cum mai este ea percepută? Oare mai există? Ne mai putem baza pe avantajele acesteia? Un șir de întrebări la care ar trebui să ne răspundem cu adevărat. Din păcate, se pare că se spune că e demodată la fel ca și alte valori, cum ar fi patriotismul.

Modificările frecvente care au loc în structurile militare, schimbul dintre generații, neimplicarea personalului în activități majore și de lungă durată au condus la știrbirea principiilor de camaraderie. În condițiile prezentate se pare că e nevoie să redescoperim camaraderia, să identificăm avantajele ei și să vedem ce trebuie făcut în acest sens.

Spiritul de camaraderie este o regulă prioritară în timpul misiunilor, ea reprezintă suportul activității pentru lucrul în echipă, rezultatele ei pozitive face ca viața fiecăruia să depindă de cel de lângă el. Confortul operațiunii, siguranța, modul de concentrare ar putea fi diminuate în situația în care spiritul de camaraderie nu ar exista, iar succesul ar putea fi pus sub semnul întrebării.

Existența unor relații dure, stricte, altele decât cele ale camaraderiei, crează reale probleme inducând stres și nesiguranță, în definitiv condiții total nefavorabile îndeplinirii misiunilor. Spiritul de echipă și camaraderia sunt calități care influențează pozitiv relațiile militarilor.

Camaraderia ne motivează să lucrăm cu eficiență împreună și să cooperăm pentru a depăși eventualele obstacole apărute. Camaraderia ne ajută să găsim în colegul de lângă noi un prieten în care ne putem baza.

Pentru a avea camaraderie, mai întâi trebuie să o cultivăm, să o întreținem și să o apărăm, iar în momentul când e nevoie, să beneficiem de avantajele ei. Ușor de zis dar greu de făcut, cine se face responsabil de cultivarea camaraderiei? Șeful sau subordonatul? Cine inițiază acest tip de relație? Ce trebuie să facă subordonatul? Dar șeful? Întreținerea acestei relații se face printr-un respect reciproc, atât pe orizontală, cât și pe verticală.

Diferitele tipuri de relații sociale au scopul de a crea o anumită armonie de grup, fenomen numit coeziune. Prin această noțiune se descrie buna funcționare a grupului, se disting efectele pozitive ale gradului de susținere reciprocă între membrii grupului.

Camaraderia dă sentimentul de apartenență la breasla respectivă. Ea este rezultatul unei experiențe comune, favorizează recunoașterea reciprocă a competențelor, întărește coeziunea și o orientează către obiectivele alese.

Camaraderia realizează reducerea divergențelor, apropierea punctelor de vedere, influențarea reciprocă și creează premisa formării unei opinii comune, ea cimentează relația dintre oameni și stimulează comunicarea.

Apărarea principiilor camaraderiei este la fel de dificilă ca și cultivarea ei, fiindcă foarte ușor poate fi sugrumată dacă nu ținem cont de anumite principii morale. Exemplu: ***Oferi inechitate - nu ai cum să obții abnegație***; cântărind beneficiile aduse de acest tip de relație, se pare că încă nu e prea târziu să redescoperim camaraderia.

CONSILIEREA – O NECESITATE!

Plutonier adjutant Nicoleta MUNTEANU

Procesul de transformare a societății actuale include și armata pentru că armata este formată din oameni! Pe lângă faptul că sunt militari profesioniști, după orele de instrucție aceștia sunt membri ai societății, cuplați la transformările prin care trece întreaga omenire. Adaptarea rapidă la noile provocări ale momentului actual presupune o permanentă schimbare a stilului de viață și a modului de gândire a personalului militar. Cei care rămân rezistenți la schimbare nu vor reuși să facă față noilor provocări, fapt care se va răsfrânge asupra performanțelor acestora și implicit asupra organizației din care fac parte.

Aici un rol important revine consilierului comandantului pentru maiștri militari, subofițeri și soldați/gradați voluntari. Calitățile acestuia și mai ales la empatia, capacitatea acestuia de înțelegere și de comunicare, pot contribui esențial la creșterea capacității de adaptare la schimbări a acestor categorii de personal. Armata înseamnă strictețe, regulamente, execuție și uniformizare.

Atribuțiile consilierului stipulate clar în regulamente sunt aceleași pentru toți cei care încadrează aceste funcții dar există atâtea modalități de aplicare a acestor atribuții câți consilieri are armata. Depinde de specificul și misiunile unităților, de abilitatea consilierilor de a consilia eficient și mai ales de disponibilitatea personalului din aria sa de responsabilitate de a se adresa acestuia. Unii maiștri militari și subofițeri consideră că nu au nevoie să fie consiliați și poate au dreptate cei care sunt aproape de finalul carierei dar pentru aceștia consilierea poate însemna pur și simplu comunicare, prin care schimbul de idei este benefic atât pentru consilier cât și pentru cel consiliat iar cel mai mare beneficiar ar fi organizația din care ambii fac parte. Cea mai mare nevoie de consiliere o au însă subofițerii de la baza carierei militare și mai ales soldații și gradații voluntari care aspiră la cariera de subofițer sau chiar de ofițer. Ei sunt beneficiarii procesului de consiliere orientată pe eveniment sau pe evoluția în carieră/creșterea performanței.

Consilierul nu este cel care le știe pe toate, dar prin natura atribuțiilor sale identifică problemele personalului din aria sa de responsabilitate, le centralizează și consultă persoanele/structurile specializate pentru a-i ajuta pe cei consiliați în găsirea soluțiilor de rezolvare a unor probleme de serviciu sau personale (financiare, familiale, medicale) prevenind astfel o situație care se poate transforma în problemă majoră generatoare a unui eveniment deosebit.

Spre deosebire de celelalte activități sau misiuni executate în unitate care necesită sprijin logistic și care în cele din urmă înseamnă bani, din ce în ce mai puțini în contextul actual, consilierea are costurile cele mai mici. Singurul consum de care este nevoie este timpul acordat acestei activități și conștientizarea importanței sale. Timpul acordat ședințelor individuale de consiliere este mult mai mare comparativ cu consilierea de grup, dar consilierea individuală duce la obținerea unor rezultate considerabil mai bune datorită faptului că cel consiliat se concentrează pe îndeplinirea sarcinilor care i-au fost stabilite fără să aștepte intervenția altor membri ai grupului, spune ceea ce gândește fără să se raporteze la grup sau să-și ascundă ideile dacă nu le regăsește și la alți membri ai grupului sau își recunoaște slăbiciunile și acceptă să fie ajutat pentru a le corecta.

În mediul militar, ordinul este principalul mijloc de reglaj al comportamentului organizațional, dar uneori el nu este perceput corect de subordonați. Consilierul trebuie să țină seama de factorii culturali, experiența trăită și locul de unde vine fiecare dintre militari, astfel încât aceștia să fie ajutați să înțeleagă specificul și rigorile vieții de militar pentru integrarea în colectiv dar în același timp să fie ferm în corectarea atitudinilor care contravin disciplinei militare și moralității.

Consilierul nu trebuie confundat cu preotul, psihologul, medicul sau comandantul nemijlocit. Este un pic din fiecare! Este un OM care încearcă să ajute atunci când este solicitat sau când consideră că trebuie să intervină, cu puținele pârghii pe care i le oferă regulamentele militare, dar care la rândul lui trebuie ajutat. Pentru ca un consilier să fie eficient trebuie să fie sprijinit de personalul din aria sa de responsabilitate, de comandanții de subunități, de șefii de module din unitate și mai ales de comanda unității pentru care el reprezintă canalul de comunicare suport.

Instituția consilierului comandantului este structura care vine în sprijinul canalului de comandă contribuind la realizarea unei bune comunicări între comandanți și personalul unității precum și la îndeplinirea misiunilor unității. Consilierul contribuie la înțelegerea și acceptarea afectivă a standardelor de performanță ale instituției stabilite prin legi, regulamente și ordine ale comandantului.

Informațiile circulă dinspre comandanți spre personalul din responsabilitate cu scopul informării acestuia asupra exigențelor instituționale în ceea ce privește exercitarea atribuțiilor de către fiecare militar din responsabilitate, realizarea standardelor de performanță și disciplină, atingerea obiectivului general al unității.

Informațiile generate de feedback circulă dinspre personalul din responsabilitate spre comandanți și structurile abilitate să ia decizii în domeniul respectiv, din unitate și eșaloanele superioare în funcție de competența de soluționare sau inițiere de acte normative (decizii) care să modifice cadrul legislativ existent. Furnizarea informațiilor în vederea soluționării este abordată începând de la cel mai mic nivel ierarhic (soldatul voluntar), fiind astfel eliminate barierele de comunicare între diferitele componente ale unității sau divizii care relaționează în cadrul acestui proces, fără a fi afectat lanțul de comandă. Informațiile vor fi furnizate numai după ce au fost verificate, analizate și s-a stabilit cu exactitate natura și împrejurările în care un anumit fenomen a avut loc.

Informațiile furnizate de către consilier pot să fie la fel sau diferite față de cele transmise prin canalul de comandă în funcție de realitățile existente, dar împreună contribuie la luarea deciziei optime pentru soluționarea problemelor care privesc toate categoriile de militari până la baza ierarhiei militare.

ACCEPȚIUNE PSIHOLOGICĂ ASUPRA ACCIDENTELOR ȘI EVENIMENTELOR DEOSEBITE

P.c.c. psiholog Gabriel SLABU

Unele accidente despre care am auzit vorbindu-se sau cărora le-am fost martori pot masca anumite cauze mai profunde decât simpla explicație bazată pe fatalitate sau nerespectarea anumitor reguli și norme.

Când o persoană adoptă un comportament care creează premisele producerii unui eveniment cu efecte deosebit de grave, ar fi o accepțiune extrem de superficială să considerăm că ar putea fi vorba doar despre plăcerea de a-și asuma riscuri majore a celui în cauză, sau că acea persoană nu ar fi capabilă să anticipeze și să prevadă consecințele nefaste ale faptelor sale. Cel puțin în unele cazuri de incidente sau accidente – exceptând rolul factorilor de mediu și al situațiilor ce nu pot fi prevăzute – o cauză mai profundă a producerii acestora ar putea fi caracterizată de prezența la persoanele în cauză a unor sentimente ca: pierderea interesului și a plăcerii de a trăi, viziune negativă asupra vieții, inadecvare, inferioritate, dezamăgire și deznădejde. Toate aceste elemente întrunesc tabloul unei binecunoscute tulburări de dispoziție – depresia. Sunt persoane care suportând diverse și repetate experiențe negative, fiind martorii sau cei direct afectați de consecințele unor măsuri nedrepte al căror rost nu-l înțeleg, pot suferi destructurări ale personalității, se simt demoralizate și ajung să nu le mai pese de ce se întâmplă cu viața lor sau a celor din jurul lor. Această stare creează premisele ideale pentru producerea unui eveniment.

Orice psiholog, psihiatru sau procuror știe că în spatele anumitor “accidente” se poate afla intenția conștientă sau pulsiunea inconștientă de suicid, de a curma suferința existențială generată de deznădejde și descurajare.

Conform datelor furnizate de O.M.S., 5-10% din populația mondială ar prezenta tulburări depresive (și cifrele sunt într-o creștere alarmantă). Ar fi o percepție total iluzorie să apreciem că această populație afectată s-ar fi concentrat în toate celelalte structuri ale sistemului social iar în armată ar fi exclusă posibilitatea apariției unor astfel de cazuri. Nu fac referire aici la depresiile constituționale, rezultate din structura genetică, ereditară a individului (care oricum sunt relativ puțin numeroase), ci la cele reacționale, generate de dificultățile vieții. Mă axez asupra celor din urmă deoarece acestea sunt cele asupra cărora stă în puterea noastră să acționăm pentru a evita apariția lor, iar dacă deja sunt manifeste, să acționăm în direcția dispariției sau măcar a estompării manifestărilor acestora.

Bineînțeles că nimeni nu poate fi ferit de toate dificultățile cu care se poate confrunta în viață și ar fi contraproductiv să se procedeze astfel, deoarece personalitatea

umană, în special caracterul, se formează și capătă valențe pozitive prin intermediul unor încercări dificile, finalizate preponderent cu reușite, prin care trece individul de-a lungul vieții. Această evoluție favorabilă a personalității depinde de înzestrarea cu diferite aptitudini generale și specifice dar și de capacitatea adaptativă de care dispune persoana respectivă. Evident că variațiile de răspuns ale persoanelor în diferite situații sunt deosebit de mari în funcție de mai mulți factori (ereditate-mediu-educație). În fața succesului sau a eșecului oamenii reacționează diferit. Pe unii eșecul îi mobilizează devenind și mai consecvenți în atingerea scopurilor propuse, pe alții îi demotivează până la lipsa oricărei inițiative. Nu există nimeni care să nu fie dezamăgit în urma unui eșec și să nu sufere o repliere a personalității ca în cazul oricărei pierderi suferite, dar, în general, această dispoziție este tranzitorie.

Este absolut firesc să existe competiție și în cadrul acesteia cel mai bun să câștige, în definitiv aceasta a asigurat progresul și evoluția societății umane. Problemele apar însă în momentul în care competiția se desfășoară după reguli care nu sunt clar stabilite, când este permisă apariția arbitrariului, excepțiilor sau când se schimbă regulile în timpul desfășurării evenimentelor pentru că așa cer interesele anumitor persoane. Nu primește nimeni întotdeauna exact ceea ce merită (această apreciere fiind afectată de subiectivismul celui în cauză care poate considera că răsplata pentru o faptă pozitivă e prea mică sau pedeapsa pentru un gest negativ este prea mare) și consider că oamenii, în general, sunt dispuși să treacă peste micile inadvertențe în aprecierea ce li se face, dar există indivizi al căror cinism, macheavelism, lipsă de compasiune față de semenii și împietrire a spiritului le permite să nu țină cont de normele morale și etice, rupând astfel echilibrul forțelor ce se confruntă într-o competiție.

Astfel de dezamăgiri sunt greu de acceptat și de depășit, produc răni emoționale greu de vindecat și, dacă se repetă, pot determina deznădejdea și completa demoralizare a celui care le suportă.

Regulile și normele sociale de bună conviețuire, conceptele de bine, adevăr, frumos și dreptate, ne-au fost impregnate de la naștere de către familie și școală. Este dezarmant, descumpănitor și generator de disonanțe cognitive să observăm că cei care încalcă regulile fără scrupule, de cele mai multe ori, par a avea (cel puțin pentru o perioadă), mai multe beneficii și realizări decât cei care le respectă din conformism sau convingere profundă.

Cu toții am fost martorii sau chiar victimele unor astfel de situații iar această stare de fapt reprezintă, alături de alte aspecte, un factor de înfrângere a voinței, mândriei unei națiuni, de demoralizare a acesteia.

Aceste cauze acționând singular asupra individului este puțin probabil să declanșeze o depresie sau să provoace un act suicidal, fie el și mascat printr-un „accident”, dar pot reprezenta picătura care umple paharul sau unul din elementele constitutive ce generează declicul unei tulburări sau boli psihice. Demobilizarea de a lupta cu problemele cotidiene, alături de frustrările și stresul suportate de un individ, conviețuirea într-un mediu socio-familial viciat de conflicte și neânțelegeri, un stil de viață dezorganizat, acțiunea constantă a unor manipulări subtile cu consecințe și scopuri greu de anticipat, absența încrederii în divinitate ca sursă de călăuzire și izvor de speranță, toți acești factori însumați în proporții și ponderi variabile pot învinge voința de a trăi a unei persoane de o asemenea manieră încât perspectiva nonexistenței, a tanatosului devine atrăgătoare și eliberatoare.

Nu există o singură soluție viabilă pentru toate problemele dar, referitor la demoralizarea, scepticismul ce-și fac loc în conștiința tot mai multor oameni, consider că cele mai potrivite modalități de a contracara aceste efecte devastatoare ar fi ca puterea legilor să domnească în toate formele existenței umane, să existe cât mai puțin loc pentru arbitrar și excepții de la reguli, fiecare să acționeze coordonat de o conștiință morală superioară și călăuzit de divinitate în așa fel încât să ofere celorlalți ceea ce merită, sistemul valorilor în societate să fie reșezat pe bazele sale tradiționale, toți să fim pregătiți să luptăm și să ne sacrificăm pentru principiile și convingerile noastre, fiecare să manifeste compasiune sinceră și profundă pentru semenii săi.

Cu cât mai utopice par aceste soluții, cu atât suntem mai departe de ceea ce se poate numi o societate sănătoasă, mândră de identitatea ei, liberă și capabilă să identifice soluții tuturor provocărilor cu care se confruntă. Nu există scurtături și nici altă cale mai ușoară. Cu cât mai mult ne lăsăm conduși de egoism și ne plasăm preponderent în sfera materialismului, cu atât problemele vor continua să se amplifice la nivel individual și social iar soluțiile vor părea din ce în ce mai greu de identificat și aplicat, vor fi din ce în ce mai costisitoare și vor oferi tot mai puține rezultate concrete.

GÂNDURILE UNUI VIITOR MAISTRU MILITAR DESPRE VIAȚA MILITARĂ

Elev caporal Vlad-Costel IBĂNESCU

Încă din cele mai vechi timpuri, omul s-a confruntat cu problema securității personale și a comunității în care trăia față de amenințările ce îi puneau în pericol existența. Astfel, omul a înțeles că de unul singur nu va putea răzbi în fața dușmanilor, singura șansă de izbândă a fost uniunea cu semenii săi. Așa au apărut primele formațiuni specializate menite să apere integritatea teritorială și securitatea membrilor comunității.

În zilele noastre, armata are încă un rol important în existența noastră, de aceea, pentru mine, armata reprezintă coloana vertebrală a unei națiuni. Să fac parte din armata țării mele, este o mândrie, o adevărata provocare, și totodată, pentru că trecutul și jertfa de pe câmpurile de luptă a înaintașilor mei pentru identitatea națională constituie un măreț exemplu, o responsabilitate pentru prezent și viitor ce apasă greu pe umerii noștri și, implicit, ai mei și mă îndeamnă să îmi doresc și să reușesc să evoluez până la cele mai înalte trepte ale pregătirii profesionale în această frumoasă carieră.

Pentru ca valoarea armatei să crească, nu trebuie să așteptăm cu mâinile în șolduri, ci fiecare dintre noi trebuie să contribuim cu interes în pregătirea personală, în spiritul disciplinei și respectului pentru valorile tradiționale ale armatei române. Respectându-ne în primul rând pe noi înșine, putem atrage respectul celor din jur. Pe zi ce trece trebuie să contribuim la construirea propriei cariere, așezând constant noi cărămizi peste piatra de temelie a primului pas în cariera militară, cărămizi reprezentând sporul zilnic de cunoștințe și deprinderi profesionale care să ne poarte pe drumul performanței nu doar ca specialiști, ci și ca lideri militari.

Sunt bucuros că am oportunitatea de a face parte din oștirea țării mele, pentru că regimul cazon te dezvoltă fizic și psihic, îți întărește moralul, te ajută să devii bărbat în toată puterea cuvântului, însă virtutea cea mai de preț dobândită este, fără îndoială, simțul responsabilității.

În familia mea, armata a devenit un fel de tradiție de familie, este ca o moștenire lăsată din tată-n fii. Bunicul meu a fost ofițer, tatăl meu este subofițer și, pentru că în familia noastră a primat buna înțelegere, ordinea, disciplina și respectul pentru tradiții, atât eu, cât și sora mea geamănă, am ales să întregim tabloul și am ales amândoi cariera militară, fiind în prezent cursanți la cursul de formare a maiștrilor militari pe filiera directă – geniu, respectiv tehnică de calcul.

Să fiu maistru militar în armata română este o mândrie pentru mine, mă face să am mai multă încredere în forțele mele, îmi dezvoltă aptitudini nebanuite încă și îmi dă posibilitatea, în același timp, să devin viitor mecanic în repararea mașinilor adevărate, nu ca odinioară a celor de jucărie, la care ma uit acum, în ciuda vârstei mele încă fragede, ca la vremuri demult apuse.

ECOURI DIN STRUCTURILE DE GENIU

BATALIONUL 53 GENIU: TRECUT-PREZENT-VIITOR

*Maior Dumitru VLADU
Căpitan Florin ȚENDEA*

Deva, una din cele mai vechi așezări din țară, pe malul stâng al Mureșului, la poalele Dealului Cetății, găzduiește de aproape un secol structuri ale Ministerului Apărării Naționale și de peste cinzeci de ani structuri din arma geniu. În urma reorganizării Armatei Române, un batalion al Brigăzii 4 Geniu Teritorială se transformă și devine Batalionul 53 Geniu, care astăzi duce mai departe tradițiile militare ale Regimentului 54 Geniu și Brigăzii 4 Geniu Teritoriale.

Deși o unitate tânără, Batalionul 53 Geniu are un start demn de invidiat. A reușit în foarte scurt timp să devină o unitate de bază din compunerea Brigăzii 18 Infanterie, cu o încadrare bună, gata să îndeplinească toate misiunile care îi sunt încredințate. Acest lucru demonstrează și selecționarea batalionului, la participarea în cadrul unei inițiative regionale, „TISA”, care este organizată pe o perioadă de trei ani, astfel: Serbia-2009, Ungaria-2010 și România-2011.

În perioada 11-15.05.2009, Batalionul 53 Geniu a fost reprezentat la Novisad, în Serbia, de un grup de lucru format din ofițeri din cadrul comandamentului și comandanți de subunități, conduși de locțiitorul comandantului, maior Panainte Dorel, care, după trecerea în rezervă a domnului locotenent-colonel Sereșan Vasile, a fost împuternicit să conducă batalionul până la numirea unui nou comandant.

Militarii Batalionului 53 Geniu se instruiesc pentru menținerea și dezvoltarea nivelului de operaționalizare în vederea asigurării sprijinului de geniu în operații sau luptă, pentru participarea la sprijinul instituțiilor publice în situații de urgență. Asigură mobilitatea elementelor luptătoare prin facilitarea trecerii cursurilor de apă, construcția sau amenajarea unor căi de comunicații și a unor platforme de aterizare/decolare. Pentru aceasta, ei trebuie să fie în măsură să cunoască și să desfășoare și activități adiacente precum cercetarea de geniu, activități de minare/deminare – acțiuni care asigură mobilitatea forțelor proprii și realizarea contramobilității acțiunii forțelor inamicului. Batalionul are în organică subunități specializate în construcții pe orizontală și pe verticală, subunități de construcții poduri, subunități de cercetare, precum și pentru deservirea acțiunilor.

În anii trecuți, militarii batalionului s-au instruit în tabere la apă: Vințul de Jos - 2008 și Șoimuș - 2009, unde au fost construite poduri din pontoane și un pod jos metalic folosindu-se completul PJM-72; în poligoane de trageri unde au fost executate numeroase ședințe de trageri individuale de instrucție, de luptă și specifice, precum și în poligoane de geniu unde s-au desfășurat atât exerciții de tip STX, FTX și toate tipurile de lucrări de distrugeri (distrugeri în diferite medii, executarea rampei, distrugeri folosind dispozitive electrice și pirotehnice de aprindere...).

Anul 2010 a debutat în forță cu convocări de pregătire a unor cadre noi repartizate în unitate. Au fost desfășurate exerciții demonstrative de trageri cu

armamentul din dotare, lucrări de distrugeri în diferite medii, teme metodice pentru desfășurarea unui exercițiu de tip STX. Lotul sportiv a început pregătirile pentru a reprezenta batalionul cu succes la toate competițiile cuprinse în calendarul sportiv.

Pentru viitor ne propunem să îndeplinim toate misiunile ce ne sunt încredințate, să participăm la exercițiul regional „TISA - 2010” din Ungaria și să continuăm procesul de operaționalizare, realizând toate activitățile din plan: exerciții tactice și de cooperare cu structuri ISU, lucrări de distrugeri, tabără la apă și mobilă, trageri cu armamentul individual, participarea la competiții sportive și activități aniversare.

Transmitem tuturor geniștilor din țară un gând bun și multe realizări.

BATALIONUL NAVE TRECERI FLUVIALE ... UN NOU ÎNCEPUT

Plutonier major Angelică SCURTU

Destinat să asigure trecerea trupelor peste cursuri mari de apă, Batalionul Nave Treceri Fluviale și-a dovedit profesionalismul prin participarea la exerciții de tip STX, FTX dar și utilitatea, prin sprijinul autorităților locale în situații de urgență.

Fiind la început de an de instrucție, comandamentul și subunitățile batalionului își continuă activitățile pentru menținerea standardelor atinse în anul anterior dar, totodată, și-au stabilit și noi obiective de performanță, îndrăznețe. Misiunea Batalionului Nave Treceri Fluviale pentru anul 2010 este de a *asigura perfecționarea instrucției personalului conform standardelor NATO și de a executa misiunile specifice de asigurare a mobilității pe teritoriul național în zona de responsabilitate încredințată.*

În consecință, ca de fiecare dată, un nou an de instrucție debutează prin autoevaluări și stabilirea sarcinilor pentru îndeplinirea obiectivelor de performanță.

Aptitudinile ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din comandamentul

batalionului au fost evaluate în cadrul exercițiului de rezolvare a unei situații tactice (STX), prilej cu care s-au remarcat căpitan Sacariseanu Valeriu, plutonier adjutant Axinte Aurelian și plutonier Dubină Marian din cadrul compartimentului S-3 Operații și Instrucție. Sub supravegherea atentă a comandantului, locotenent-colonel Sorin Călin, aceștia și-au reconfirmat nivelul foarte bun al cunoștințelor militare de specialitate și stat

major, în scopul organizării și conducerii acțiunilor militare, dar și pentru rezolvarea situațiilor tehnice și tactice create. Cu acest prilej comandantul a avut ocazia de a reuni, într-o activitate majoră, personalul de specialitate din subordine și cadrele revenite din misiuni U.N., N.A.T.O., I.S.A.F. și ANA TRAINING și de a avea disponibilă o informare solidă în procesul de luare a deciziei.

Pentru subunități, începutul de an a fost anevoios datorită vremii capricioase, cu zăpadă abundentă, vânt puternic și sloiuri de gheață curgând amenințător pe fluviul Dunărea. Capriciile vremii însă nu i-au împiedicat pe militarii Companiei Treceeri Desant, condusă cu profesionalism de locotenent Popescu Ionuț, să-și atingă obiectivele propuse pentru etapa de instrucție nivel grupă. Exercițiul FTX executat în luna februarie în poligonul Vărsătura s-a constituit într-o ocazie binevenită pentru comanda companiei de a se perfecționa în conducerea acțiunilor cu specific non Art.5, iar pentru plutoane a fost un examen dur în executarea trecerilor peste cursul de apă și în amenajarea punctelor de trecere.

Plutonul cercetare geniu, de asemenea în etapa de instrucție nivel grupă, înfruntând cu bărbăție terenul muntos împădurit, a participat la tabăra de instrucție la munte organizată de eșalonul superior, la cabana militară „Diham” în perioada 11-22.01.2010, dovedind disciplină și coeziune de acțiune. În condiții foarte grele de ger, viscol și zăpadă abundentă, au desfășurat activități specifice instrucției la munte în scopul perfecționării deprinderilor de a acționa în cadrul echipelor de cercetare. Croindu-și

drum cu greu prin zăpada geroasă, cercetașii de geniu și-au demonstrat pe deplin calitățile și pregătirea în ceea ce privește determinarea gradului de accesibilitate a terenului, practicabilitatea drumurilor și potecilor, valoarea pantelor, precum și caracterul barajelor și obstacolelor de pe căile de deplasare utilizate și studiate. Deși, în glumă, sunt numiți „geniștii apelor” de către colegii lor cercetași, obișnuiți cu terenul șes, ei s-au comportat exemplar pe timpul acestei tabere cu specific alpin, la cote de 1400 m, fiind apreciați pozitiv în articolele din presa militară.

Pe timpul sezonului rece, navele din dotarea unității se trec în starea de semiconservare, prin scoaterea apei din toate instalațiile lor. La data la care articolul este publicat, probabil, specialiștii marinari ai Grupurilor de nave precum M.m.pr. Precup Sorin și M.m. Lupu Florin execută deja activitățile de trecere în stare de operativitate a navelor prin metoda de urgență în cadrul exercițiului demonstrativ ce are ca scop verificarea timpilor de punere „la cald” (introducerea apei în instalații, pregătirea

motoarelor pentru pornire, pornirea lor, reglaje și remedieri). Este prilejul pentru specialiștii marinari de a pune în valoare atașamentul lor total, dezvoltat în zeci de ani de serviciu, pentru navele pe care le-au îngrijit cu deosebită dragoste și care răspund totdeauna PREZENT când Dunărea se dezmoștește, impresionată de activitatea celor ce nu conțenesc, indiferent de sezon.

2009 – ANUL PROMOVĂRII PONTONIERILOR BRĂILENI

Locotenent George VACARIU

Anul 2009 a reprezentat un an cu puternice semnificații pentru Armata României. Anul a marcat sărbătorirea a 150 de ani de la înființarea Statului Major General al Armatei României, respectiv de la înființarea armei Geniu. Ambele evenimente au fost „puse în scenă”, la mijlocul secolului XIX, în contextul reformelor inițiate de domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

Pe lângă sărbătorirea acestor evenimente, materializate prin ample manifestații, anul 2009 a însemnat și anul promovării imaginii pontonierilor brăileni, din cadrul Batalionului 72 Geniu „Matei Basarab”, la nivelul alianței Nord - Atlantice. În cadrul acestui proces, deosebit de complex, materializat prin exercițiile de certificare și autentificare a Companiei 1 Pontonieri a avut loc și „înscierea” poligonului de instrucție „Vărsătura” pe harta poligoanelor militare cu specific de instruire din cadrul Armatei României.

Pentru pregătirea în detaliu a celor două exerciții care au marcat „botezul” subunității la specificul procedurilor de acțiune existente la nivelul forțelor operaționalizate din cadrul N.A.T.O., pontonierii au parcurs un drum extrem de dificil, presărat de cele mai multe ori cu succese care fac onoare unității militare din care fac parte.

Cristalizarea „pontonierilor”, în cadrul Armei Geniu, ca specialitate distinctă a avut loc la data de 25 februarie 1866, prin înființarea primei companii de pontonieri, sub comanda căpitanului Anton Berindei. De la această structură și până la compania afirmată, pontonierii au trecut prin diferite structuri și înzestrări, fiind angajate în luptă la nivel strategic, cu implicații favorabile Armatei României.

Necesitatea unei companii de pontonieri dislocabile la nivelul alianței N.A.T.O. a fost conștientizată de factorii de decizie politico-militari în urma desfășurării exercițiului multinațional cu specific de geniu, L.G.-9, în anul 2004.

Implementarea acestei decizii a avut loc prin reorganizarea Batalionului 72 Geniu „Matei Basarab”, în luna iulie 2008. Prin această reorganizare, în cadrul batalionului s-a înființat Compania 1 Pontonieri cu misiuni axate pe asigurarea trecerilor de trupe și tehnică, pe porțițe și pod cu forțe de suport ce pot varia de la 20 T.f. la 150 T.f.

Proiectul inițiat prin generarea acestei forțe, de la constituirea structurii și până la forma actuală, a trecut prin diferite ajustări la nivel de instrucție, în vederea conștientizării și, ulterior, aplicării procedurilor standard de operare existente la nivelul alianței.

Prima etapă de pregătire a fost concretizată prin exercițiul de antrenament în teren executat în luna noiembrie 2008. Prin scenariul exercițiului compania de pontonieri a fost împărțită în două forțe cu capabilități asemănătoare, cu misiunea principală de asigurare a trecerii trupelor și tehnicii specifice unei brigăzi mecanizate de infanterie, în două locații distincte, unul aflat în poligonul de instrucție „Vărsătura” și cel de-al doilea aflat pe râul Siret, în dreptul localității Cotu Lung. Transportul materialului parc de pod până la locul de executare a misiunilor s-a realizat combinat, pe apă și pe roți, conform procedurilor standard de operare stabilite la nivelul Statului Major al unității cu respectarea măsurilor de protecție a forței specifice acestui tip de operații.

Prin desfășurare, planificatorii exercițiului au urmărit:

- Executarea alertării subunității;
- Activitățile specifice detașamentului precursor;
- Dislocarea subunității către locurile de îndeplinire a misiunii;
- Modul de cartiruire a trupelor;
- Amenajarea și deservirea unui punct de trecere pe porțițe de diferite tonaje;
- Modul de respectare a măsurilor de protecție și asigurare a forței pentru acest

tip de operații.

La analiza post acțiune a exercițiului s-a resimțit nevoia unui program intens de instrucție în vederea respectării procedurilor de protecție a forței cu accent pe instrucția

N.B.C. dar și a modului de întocmire a documentelor de conducere a subunităților pentru acțiunile desfășurate.

Deficiențele constatate în urma acestei analize aveau să fie eliminate prin programul taberei de instrucție desfășurată în perioada mai - iunie 2009. Principalele obiective stabilite pentru această perioadă de instrucție au fost în conformitate cu lista cerințelor esențiale formulate pentru compania de pontonieri și au generat următoarele activități:

- Dislocarea companiei în raionul de dispunere temporară la alertă;
- Cercetarea cursurilor de apă și stabilirea locurilor favorabile amenajării punctelor de trecere pe porțițe sau pod;
- Amenajarea punctelor de trecere pe porțițe sau pod de pontoane;
- Asigurarea unui nivel corespunzător de protecție C.B.R.N. pentru tot personalul și echipamentul organic;
- Asigurarea unui nivel corespunzător de protecție împotriva dispozitivelor explozive improvizate;
- Antrenarea comandanților de subunități în primirea și însușirea unei misiuni, darea corectă și clară a unui ordin de operații și redactarea regulamentară a documentelor de organizare și conducere a acțiunilor de luptă a subunităților.

Finalitatea urmărită prin desfășurarea acestor activități a fost întărirea coeziunii Companiei 1 Pontonieri în vederea executării misiunii subunității, concomitent cu rezolvarea unor incidente și evenimente ce pot apărea la un moment dat în câmpul de luptă modern. Modul în care subunitatea a reușit să atingă aceste obiective avea să fie evaluat de comisia de evaluatori stabilită de conducerea exercițiului CERTEX 2009 pentru Compania 1 Pontonieri.

Efortul depus de militarii subunității, dublat de efortul cadrelor din comandamentul batalionului care au întocmit planul de dislocare a companiei într-un posibil teatru de operații și adaptarea la specificul impus de acesta, avea să fie apreciat la finalul exercițiului de certificare prin acordarea titlului de „Companie Certificată” și subunitate propusă pentru afirmare la exercițiul ROUEX 2009.

La finalul certificării, conducătorul exercițiului pe Forțele Terestre, domnul general de brigadă Corneliu Pinete, a remarcat modul în care subunitatea a înțeles să-și îndeplinească misiunea, dar a subliniat necesitatea lucrărilor de mentenanță și executarea acestora cu seriozitate în vederea asigurării premiselor obținerii succesului în executarea acțiunilor specifice de asigurare a trecerilor peste cursurile de apă.

Succesul obținut la exercițiul CERTEX 2009, a motivat personalul batalionului, care sub îndrumarea cadrelor din comandamentul Brigăzii 10 Geniu „Dunărea de Jos”, și-a propus să elimine deficiențele constatate de comisia de evaluare în vederea obținerii

unui rezultat pozitiv în cadrul exercițiului ROUEX 2009. Eliminarea acestor inadvertențe a fost posibilă prin programul de instrucție executat premergător exercițiului de afirmare, care în principal s-a axat pe:

- Amenajarea punctelor de trecere pe pod cu trei fire de circulație;
- Rezolvarea unor evenimente și incidente, create în timpul desfășurării programului de instrucție;
- Cunoașterea și aplicarea procedurilor de operare existente în S.O.P.-ul companiei;
- Redactarea și transmiterea rapoartelor de situație și de informare.

Seriozitatea în instruire a subunității și experiența cadrelor care au coordonat acest proces au asigurat succesul și în cadrul exercițiului de afirmare ROUEX 2009. Comisia care a evaluat subunitatea în cadrul acestui exercițiu a apreciat atât modul în care au fost întocmite planurile de acțiune cât și modul în care acestea au fost transpuse în practică.

Reușita procesului de afirmare a primei companii de pontonieri din Armata României a fost încununată de ziua invitațiilor distinși. La Brăila, ziua a fost onorată de domnul general-maior Valeriu Nicuț, de domnul general de brigadă (rz.) Constantin Savu, cel care a conceput forma actuală a parcului de pod din dotarea subunității, dar și de personalități locale.

Se pare că deviza „Instruiește-te așa cum vei lupta” a fost bine însușită de personalul Companiei 1 Pontonieri, care la nivelul N.A.T.O. a primit statutul de forță dislocabilă, marcând astfel procesul de operaționalizare a forțelor de geniu din Armata României.

În prezent, obiectivele batalionului 72 Geniu „Matei Basarab”, se concretizează în menținerea capacității operaționale a structurii afirmate, prin executarea lucrărilor de mentenanță specifice tehnicii din dotare dar și prin cursuri de specializare a personalului subunității.

Experiența și lecțiile învățate de personalul Companiei 1 Pontonieri în urma parcurgerii acestor etape reprezintă garanția obținerii pe viitor a unor rezultate la fel de ridicate ca cele obținute în cadrul exercițiilor CERTEX și ROUEX prin aprecierile făcute de comisiile de evaluare și invitații care au onorat aceste evenimente.

BATALIONUL 3 GENIU „GENERAL CONSTANTIN POENARU” – PREZENȚĂ ACTIVĂ ÎN ARHITECTURA FORȚELOR TERESTRE ÎN ANUL 2009

Locotenent Fănel IANCU

Sub deviza „ORIUNDE, ORICÂND”, Batalionul 3 Geniu a încheiat anul 2009, o perioadă cu multiple activități atât în plan național, cât și în colaborare cu partenerii din NATO în care militarii unității au avut ocazia de a pune în practică cunoștințele acumulate și de a proba interoperabilitatea cu aliații.

Cele mai importante activități au fost:

- certificarea și afirmarea Detașamentului Purificare Apă, subunitate pusă la dispoziția NATO începând cu anul 2010;
- realizarea capabilității operaționale inițiale (I.O.C) a subunității de geniu integrată logistic prin organizarea și desfășurarea cu succes a exercițiului multinațional în cadrul inițiativei regionale IEL-MILU;
- desfășurarea instruirii în perioada de predislocare a militarilor ce participă la misiunea Task Force/ ISAF/ Zabul;
- desfășurarea unei misiuni de sprijin general de geniu la diferite obiective militare;
- participarea în colaborare cu partenerii din NATO la misiunea CIMIC de reabilitare a școlilor din localitatea Mihail Kogălniceanu;
- participarea Detașamentului Purificare Apă, alături de partenerul american, la cursul de desalinizare a apei desfășurat în cadrul exercițiului JTF – East Rotation;
- sărbătorirea a 150 de ani de la înființarea armei geniu și a 40 de ani de existență a Batalionului 3 Geniu.

Pentru Batalionul 3 Geniu, anul 2009 a reprezentat momentul operaționalizării primei subunități din organică – Detașamentul de Purificare Apă. Punctul de plecare al acestui proces a fost aprobarea în anul 2008 a Planului de implementare a Obiectivului Forței, care nominaliza Detașamentul Purificare Apă printre subunitățile ce urmau a fi puse la dispoziția NATO.

Acel moment a însemnat declanșarea procesului de pregătire a militarilor subunității prin utilizarea procedurilor Alianței Nord-Atlantice și realizarea interoperabilității atât la nivelul pregătirii personalului, cât și la nivelul înzestrării cu armament, echipament și tehnică. După evaluarea inițială a subunității, ce a fost realizată la sfârșitul anului 2008 de către autoritățile militare române, a urmat anul 2009, an decisiv pentru confirmarea pregătirii subunității. În luna iunie 2009, Detașamentul Purificare Apă/ Batalionul 3 Geniu a participat la exercițiul național CERTEX 09, în garnizoana BUZĂU. O echipa de evaluatori a SMFT a analizat modul de îndeplinire a obiectivelor atât la nivelul planurilor și procedurilor întocmite de către Statul major al unității, cât și modul de acțiune al subunității pentru realizarea unei misiuni specifice: amenajarea unui punct de aprovizionare cu apă din surse de suprafață. În urma

desfășurării evaluării statice și acționale pe timpul exercițiului CERTEX 09, subunitatea a fost apreciată cu calificativul GATA DE LUPTĂ.

La sfârșitul lunii august, militarii Detașamentului s-au dislocat în garnizoana Brăila unde au participat la exercițiul ROUEX 09 alături de o altă subunitate din cadrul Brigăzii 10 Geniu – Compania Pontonieri. Pentru sublocotenentul Victor Curălea – comandantul Detașamentului Purificare Apă, acesta a fost momentul adevărului. Cunoștințele de specialitate acumulate în ultimii doi ani de pregătire după standardele NATO, precum și cursul de purificare a apei desfășurat în comun cu militarii americani la Mihail Kogălniceanu au constituit baza rezultatelor foarte bune obținute de subunitate pe timpul evaluării în vederea afirmării.

O echipă CREVAL mixtă, formată din reprezentanți ai CC LAND MADRID și S.M.G au evaluat Detașamentul Purificare Apă în domeniile: Pregătire și planuri, Operații, Logistică, Comunicații și informatică, Administrație. Prin calitatea planurilor elaborate și modul de acțiune exemplar pe timpul exercițiului de afirmare, subunitatea a primit certificatul de recunoaștere a afirmării ca subunitate NATO.

Rezultatele foarte bune obținute pe timpul exercițiului ROUEX 09 au avut la bază și deprinderile formate pe timpul exercițiului de desalinizare a apei, desfășurat împreună cu militari americani din Plutonul Purificare Apă din Compania 240 „Quartermaster” în Poligonul Capu Midia, în perioada 25 iulie – 21 august 2009. Pentru instruirea celor două subunități s-au folosit trei instalații de purificare a apei și un echipament de depozitare și transport al apei: ROWPU 3K și ROWPU 600 GPH (Reverse Osmosis Water Purification Unit); LWPU 125 (Light Weight Purification Unit) și Semi Trailer Mounted Fabrik Tank. Cantitatea de apă desalinizată din Marea Neagră pe timpul exercițiului a fost transportată cu autocisterne în Poligonul de la Babadag, unde a fost folosită de militarii români și americani participanți la exercițiul „Joint Task Force-East Rotation 09”. Cinci militari români au fost medaliați de către comandantul „7th Civil Support Command” al USAREUR, general de brigadă Jimmz WELLS, ca o recunoaștere a profesionalismului dovedit pe timpul participării la exercițiu. Executarea misiunilor în comun a reprezentat o bună oportunitate pentru militarii Detașamentului Purificare Apă de a proba competențele lingvistice și de acțiune utilizând aceleași proceduri.

Militarii români și americani la cursul de desalinizare a apei de la Capu Midia

Relevant pentru activitatea unității a fost și organizarea și desfășurarea conferințelor de planificare și a exercițiului tip CPX cu Unitatea Multinațională Logistică Integrată cu Specific de Geniu pentru Infrastructură de Logistică – IEL MILU – subunitate de nivel companie. Subunitatea a fost constituită la solicitarea NATO, o dată cu semnarea Memorandumului de înțelegere la 7 noiembrie 2007, la Bruxelles, de către șefii direcțiilor logistice ai ministerelor apărării din Bulgaria, Croația, Georgia și România.

Comandamentul IEL-MILU desfășoară activități specifice pe timpul conferințelor de planificare a exercițiului de tip CPX

Unitatea Multinațională Logistică Integrată cu Specific de Geniu pentru Infrastructură de Logistică – IEL MILU – poate îndeplini, în raport cu capacitățile acesteia, întreaga gamă de sarcini de sprijin de geniu general, din care amintim:

- a) asigurarea viabilității drumurilor;
- b) asigurarea trecerilor peste obstacole;
- c) amenajarea platformelor cu diferite destinații;
- d) lucrări de protecție a forței;
- e) lucrări în sprijinul asigurării mobilității.

În conformitate cu Planul de operaționalizare al structurii, în anul 2009, Batalionul 3 Geniu „General Constantin Poenaru” din Buzău a fost unitatea desemnată pentru organizarea și desfășurarea conferințelor de planificare și a exercițiului de tip CPX în vederea certificării Comandamentului IEL-MILU și atingerea capacității operaționale inițiale a acesteia. Pe lângă militarii țărilor implicate în această inițiativă, la activități au participat reprezentanți ai S.M.G și S.M.F.T. Conferințele și exercițiul de certificare au fost coordonate de reprezentanții eșalonului superior al unității - Brigada 10 Geniu „Dunărea de Jos”. Prin acest exercițiu s-a dorit și s-a realizat o bună cooperare între reprezentații statelor implicate.

Pentru anul 2010, comandantul structurii, maiorul Constantin Efrim, afirma că forțele IEL-MILU trebuie afirmate din punct de vedere al capacității de a executa misiunile încredințate. Afirmarea plutoanelor din compunerea IEL-MILU este responsabilitatea fiecărei națiuni în parte. După afirmare, țările participante vor notifica națiunea lider că forțele puse la dispoziție au atins capacitatea operațională. Afirmarea comenzii acestei unități se va realiza pe timpul desfășurării a două exerciții succesive de tip CPX. Reprezentanții A.C.O vor evalua activitatea comenzii IEL-MILU și vor înainta propuneri pentru afirmarea structurii. Odată cu atingerea capacității operaționale finale (FOC) a structurii la sfârșitul anului 2010, România va putea informa structurile responsabile NATO că întreg IEL-MILU este în măsură să treacă la îndeplinirea misiunilor.

INSTRUCȚIE LA ZERO GRADE

Locotenent Adrian COJOCARU

Armata acționează pe orice vreme. Vară sau iarnă, soare sau ploaie, caniculă ori ger. Mai înseamnă muncă, antrenamente, examene, tabere de instrucție, trageri, asta au aflat soldatii voluntari care execută modulul instrucției de specialitate în arma geniu la Centrul de Instruire pentru Geniu E.O.D. și apărare N.B.C. Militarii au venit pentru a se instrui și specializa ca cercetași de geniu în vederea încadrării primei funcții.

Stagiul de pregătire desfășurat în lunile ianuarie și februarie a pus la grea încercare rezistența fizică și psihică a tinerilor soldați voluntari. Voința, tenacitatea, motivația soldaților, dar și experiența și profesionalismul comandanților au făcut ca diferite obstacole precum frigul crâncen, zăpada abundentă să fie depășite cu ușurință. După o primă săptămână în care au făcut cunoștință cu tehnica și echipamentele de cercetare de geniu au urmat alte trei săptămâni de lucru practic cu acestea. Însușirea cunoștințelor, efortul depus de către militari au dus la îndeplinirea tuturor obiectivelor. La începutul lunii februarie timp de cinci zile militarii au executat instrucția tactică de specialitate în tabăra de instrucție la apă Rîureni. Principalul obiectiv al taberei de instrucție la constituit punerea în aplicație a cunoștințelor teoretice și practice însușite anterior. Astfel s-a urmărit modul lor de acțiune pentru îndeplinirea diferitelor misiuni specifice (cercetarea căilor de comunicație, cercetarea unui punct de comandă, cercetarea unui curs de apă etc.), cât și verificarea rezistenței psihice și fizice la efort prelungit, în orice condiții de teren și stare a vremii.

Momentul culminant s-a desfășurat în a treia zi de tabără când militarii au avut de executat cercetarea unui curs de apă, în acest caz Oltul. Misiunea a fost extrem de dificilă, datorită condițiilor atmosferice, ger, zăpadă abundentă, gheața groasă de 3-5 centimetri la suprafața apei, sau chiar aglomerări de sloiuri. Realizarea obiectivului a fost posibilă datorită unei pregătiri minuțioase dar și experienței instructorilor. În zorii zilei, sub razele soarelui de dimineață militarii au

pregătit barca de asalt, vestele de salvare, materialele pentru cercetare și au trecut la executarea cercetării cursului de apă conduși și supraveghiați de către instructori. Lupta cu apa, cu gheața, cu frigul a fost crâncenă. Oltul s-a lăsat greu cucerit, ca o dovadă că rezultatele bune se obțin numai cu trudă. La sfârșitul zilei de instrucție, după zece ore de trudă, militarii au obținut datele necesare completării rapoartelor de cercetare îndeplinind astfel obiectivele instruirii pentru ziua respectivă.

Instrucția s-a desfășurat pe baza unor programe standardizate care au vizat realizarea pregătirii în baza unui cadru comun tuturor subunităților de cercetare, iar

efectele scontate au fost atinse, mărturie fiind rezultatele foarte bune obținute în cadrul taberei de instrucție. Activitățile de instruire ale tinerilor cercetași geniști au avut ca scop, pe lângă cunoașterea principiilor și metodelor de cercetare de geniu și dezvoltarea deprinderilor de lucru în echipă.

Atât pe timpul desfășurării modulelor de instrucție cât și pe timpul exercițiilor tactice desfășurate în tabăra de instrucție, instructorii au identificat o serie de aspecte care vor putea fi îmbunătățite în viitor, iar analiza instrucției desfășurate cu această serie de soldați voluntari va permite îmbunătățirea metodelor și procedurilor utilizate, astfel încât calitatea procesului de instrucție să crească pentru seriile următoare de cursanți.

„INSTRUIEȘTE-TE AȘA CUM VEI LUPTA”

Plutonier Robert ȘIPOȘ

Iată-ne din nou în febra pregătirilor la Bistrița, mai exact la Brigada 81 Mecanizată care asigură următorul contingent care va pleca în teatrul de operații din Afganistan. Teatru de operații situat la mare distanță de meleagurile natale, zonă unde pericolul pândește la fiecare pas, așezare unde, după fiecare formă de relief sau obstacol ai șanse să întâlnești forțe ostile, gata oricând să atace.

În cadrul acestui detașament de profesioniști, se află și o grupă de specialiști EOD, care în ciuda înzestrării deficitare se pregătesc să înfrunte provocările pe care le oferă teatrul de operații. O parte dintre ei nu sunt la prima participare în Afganistan, deci știu cu ce probleme o să se confrunte, pe lângă condițiile meteo total diferite de cele din țară.

În cadrul pregătirii, pentru o mai bună interoperabilitate cu structurile similare ale alianței, o echipă de 4 militari din cadrul acestei grupe EOD, a participat la un curs de pregătire specifică teatrului de operații, în Statele Unite ale Americii; curs organizat în Statul Alabama, baza Redstone Arsenal, la *United States Army Ordnance Missile Electronic Maintenance School*. Scopul declarat al acestuia a fost de a aduce la cunoștința specialiștilor care urmează să plece în Afganistan ultimele tendințe în materie de dispozitiv explozive improvizate (DEI), precum și de a conștientiza personalul EOD despre pericolul prezentat de dispozitivele explozive improvizate și de necesarul de echipamente specifice, respectiv proceduri necesare pentru neutralizarea sau distrugere cu succes a acestor dispozitive aducătoare de moarte. Această pregătire a fost un câștig pentru EOD-iștii noștri deoarece au avut ocazia să schimbe impresii cu specialiști din Olanda și Norvegia, țări cu tradiție în acest domeniu.

Cursul s-a derulat pe perioada a 10 zile lucrătoare și a fost structurat pe două mari părți, una teoretică și una practică. Prima parte s-a desfășurat la sala de clasă și a început cu o introducere în GATOR (Global Anti-terrorism & Operational Readiness), continuând cu noțiuni despre roboți și utilizarea acestora pentru rezolvarea diferitelor incidente, informații despre explozivii artizanali folosiți în teatrul de operații, componente electronice și rolul lor în construcția DEI, dar nu în ultimul rând s-au prezentat lecții învățate și noi tendințe privind dispozitivele explozive improvizate.

Cea de a doua săptămână a fost în totalitate rezervată exercițiilor practice pentru rezolvarea diferitelor incidente EOD. Situațiile au fost create de instructori cu vechime în branșă, cei mai mulți dintre aceștia având mulți ani de experiență ca tehnicieni EOD în teatrele de operații din Irak și Afganistan, și au încercat să prezinte într-o modalitate cât mai apropiată de realitate, incidente reale, întâlnite în teatrul de operații unde militarii vor fi dislocați. De fapt, dacă ar fi să atribuim o deviză pregătirii, cel mai bine s-ar potrivi: „Instruiește-te așa cum vei lupta”, fără să exagerăm deoarece tot ce s-a întâmplat în poligonul McKinley a avut o mare fărâmă de adevăr. Toate incidentele create, au avut la bază lecții învățate din incidente întâmplare cu puțin timp în urmă în cele mai fierbinți teatre de operații, a lăsat să se înțeleagă unul dintre instructori.

Pentru testarea capacităților și nivelului de pregătire, echipele au trebuit să răspundă zilnic la 6 incidente, de cele mai multe ori cu un nivel destul de ridicat de complexitate, predominant cu DEI. Astfel, centrul operativ tactic al Brigăzii 101 a primit un apel urgent de la o patrulă pe HMMWV, solicitând sprijin imediat EOD. Centrul operativ prezintă situația echipei EOD. În timpul prezenței forțelor coaliției în centrul orașului Qalat, o coloană de 5 vehicule de tip HMMWV a fost victima unui atac cu DEI, fapt pentru care prima mașină din coloană a suferit avarii minore datorate undei de șoc, rezultând de asemenea și rănirea ușoară a ocupanților vehiculului. Echipei EOD, asigurându-i-se sprijin în vederea deplasării la locul incidentului, i se cere să se deplaseze la locul exploziei pentru o inspecție cât mai amănunțită a zonei și culegerea probelor judiciare.

Ajunși la fața locului, specialiștii EOD primesc informații prețioase de la comandantul coloanei, care le relatează cu lux de amănunte tot ce s-a întâmplat. După asigurarea siguranței circulare intră în joc echipa EOD care, folosind robotul telecomandat, face o examinare a zonei limitrofe exploziei. Cercetând cu atenție fiecare obiect suspect și fiind atenți la toate detaliile, ei descoperă un cadavru de animal din care ies două fire și se îndreaptă către o ridicătură de pământ aflată în imediata apropiere a pădurii. Folosind robotul, echipa decide să distrugă presupusul DEI aplicând o încărcătură de exploziv în imediata apropiere a cadavrului.

La detonarea încărcăturii s-a constatat că bănuielile au fost fondate, și în interiorul cadavrului de animal a fost un al doilea DEI menit să rănească sau să ucidă pe cei veniți să cerceteze locul exploziei sau să acorde primul ajutor. Echipa face o atentă examinare a zonei pentru a aduna eventualele probe judiciare, după care se întoarce în bază cu sentimentul lucrului bine făcut. Încă o misiune îndeplinită cu succes, și aceasta a fost una dintre incidentele nu foarte dificile cu care militarii noștri s-au confruntat pe perioada pregătirii.

Deși sau confruntat cu toate tipurile de DEI, cea mai mare pondere a incidentelor la care au intervenit cursanții au fost realizate cu dispozitive explozive improvizate acționate de victimă (VOIED) și dispozitive explozive comandate de la distanță (RCIED), deoarece acestea sunt foarte simple din punct de vedere constructiv, nu necesită materiale costisitoare și sunt foarte eficiente, deci în consecință sunt cele mai des utilizate în teatrul de operații.

De la instructorii din poligon am aflat că acest curs este de fapt o formă de pregătire obligatorie înainte de dislocare pentru toate structurile EOD americane, fie ele ale Forțelor Aeriene, Navale sau Terestre și este doar una dintre formele de pregătire necesare înainte de introducerea în teatrul de operații. Prin amabilitatea personalului care deservește centrul de pregătire, am aflat că militarii norvegieni și olandezi sunt vechi clienți, fapt care certifică calitatea pregătirii de aici.

Alt fapt deloc lipsit de importanță care merită menționat este acela că pregătirea nu se termină aici. Fiecare specialist EOD își folosește mai mult de 30 la sută din timp pentru pregătire, în scopul menținerii standardului minim de performanță necesar unui operator EOD. Într-adevăr este foarte mult timp dedicat pregătirii dar, în opinia lor, numai așa poți fi pregătit să faci față unor situații neprevăzute și să acorzi asistență specializată atât forțelor coaliției, cât și localnicilor.

Pot spune că a fost o pregătire și, totodată, o verificare a maturității peste care au trecut cu brio militarii noștri. Au luat parte la o activitate unde au avut ocazia să-și reamintească și să-și fixeze cunoștințele deja acumulate de-a lungul timpului, să demonstreze că sunt calificați pentru activitățile pe care urmează să le desfășoare în Afganistan și să vadă lucruri noi cu care se vor confrunta zi de zi în misiune. Totodată, noile cunoștințe dobândite sper să fie o bază de plecare și pentru pregătirea celorlalți membrii ai grupei care vor pleca în Afganistan la începutul verii acestui an.

LA SFÂRȘIT, UN NOU ÎNCEPUT...

*Sublocotenent Daniel MARCU
Sublocotenent Teodor PAȘTIU*

Anii de învățământ petrecuți în sistemul militar, începând cu Colegiul militar liceal „Mihai Viteazul”, continuând cu Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” și Centrul de Instruire pentru Geniu, EOD și Apărare NBC „Panait Donici”, au reprezentat perioada de pregătire și călire a proaspeților ofițeri ai armatei române datori

să treacă cu succes peste duritățile și privațiunile serviciului militar, capabili să ocupe prima funcție de ofițer: comandant de pluton.

Cursul de bază absolvit anul acesta ne-a familiarizat cu specificul armei geniu pe toți cei 12 ofițeri de la filiera directă, promoția 2009-2010. Trecerea de la pregătirea universitară la cea de specialitate a fost benefică și necesară pentru a putea ocupa prima funcție în cariera de ofițer.

Primul impact a fost unul puternic în pregătirea noastră. Am fost „întâmpinați” cu o structură a planului de învățământ adaptată pregnant filierei indirecte. Materii studiate și aprofundate în Academie cum ar fi

leadership, antiterorism etc., din care unii ofițeri au pregătit chiar lucrarea de licență, s-au suprapus redundant programei de învățământ a cursului de bază, având consecință directă asupra finalității actului didactic. O explicație a acestui fapt, s-ar datora în opinia noastră, corelării și coroborării deficitare a programelor de învățământ din cele două instituții. Totodată, numărul scăzut de instructori de la catedră care încercau să acopere o gamă largă de discipline și specialități, a creat un oarecare paradox: de exemplu, un specialist în drumuri și poduri a fost pus în situația de a preda discipline ca antiterorism și leadership. Ar fi recomandabil ca acest surplus de materii să fie înlocuit cu un curs EOR, profitând la maxim de oportunitățile oferite de Centrul de pregătire EOD și de experiența și pregătirea profesională a cadrelor didactice din cadrul acestuia.

Stagiul a reprezentat o etapă benefică pentru formarea noastră ca ofițer și pentru familiarizarea cu atribuțiile ce revin primei funcții. Însă perioada de desfășurare a acestuia ar trebui să fie corelată cu principalele activități ale unităților și aici aș aminti exercițiile tactice: STX, FTX, DEPEX. De asemenea, tabăra la apă a fost un pas important din instruirea și pregătirea noastră ca ofițeri, însă pentru optimizarea rezultatelor ar trebui modificată perioada de desfășurare, astfel încât vremea și condițiile meteo să reprezinte un atu și nu un impediment în acumularea de experiență practică. Pregătirea de specialitate, atât cea teoretică, cât și cea practică, are pondere semnificativă în formarea calitativă a ofițerului specialist de geniu. În consecință, tematica parcursă în cadrul lucrărilor de distrugeri, fortificații, construcția de drumuri - poduri etc., a avut un aport substanțial la dezvoltarea și perfecționarea abilităților profesionale.

Astfel, cursul de bază a reprezentat o etapă determinantă în procesul de formare și devenire a proaspeților ofițeri din Ministerul Apărării Naționale, etapă destinată să „șlefuiască” trăsăturile și caracterul sublocotenenților, pregătire ce trebuie corelată cu realitățile din unitățile de pe teritoriu. Am început de curând o nouă formă de pregătire: cursul de specializare pentru prima funcție, ce vine să completeze și să diferențieze pregătirea fiecăruia pentru funcția ce urmează să o îndeplinească. Sperăm ca acest curs să creeze premisele unei evoluții de succes în cariera fiecăruia și suntem hotărâți să profităm de experiența instructorilor pentru a ne îmbogăți bagajele de cunoștințe profesionale și deprinderile necesare în exercitarea profesiei pe care ne-am ales-o, în funcțiile în care am fost repartizați.

VERIFICAREA CAPACITĂȚII DE LUCRU A CÂINILOR DE SERVICIU DRESAȚI PENTRU PAZA OBIECTIVELOR ȘI DETECTAREA MATERIALELOR EXPLOZIVE

Căpitan dr. Marius PANAIT

Înființarea Sectorului de Creștere, Instrucție și Dresaj Câini Râmnicu Vâlcea, s-a înscris în ansamblul mai vast al reformei organismului militar și a constituit o necesitate a Ministerului Apărării Naționale, de a folosi un mijloc eficient de pază a obiectivelor militare, cu ajutorul câinilor de serviciu iar, ulterior, au fost instruiți și calificați câini de serviciu pentru detectarea materialelor explozive.

În actualul context, prin restructurarea și reorganizarea armatei României, care a coincis cu trecerea la serviciul militar pe bază de voluntariat s-a generat, iar în același timp s-a intensificat activitatea de folosire pentru serviciul de pază a obiectivelor militare și a celor pentru semnalarea și detectarea substanțelor explozive a câinilor din rasa Ciobănesc german, dresați și specializați pentru îndeplinirea acestor servicii deosebit de complexe și laborioase.

Principala misiune structurii este de a crește, predresa și dresa câini de serviciu din rasa Ciobănesc german, pentru activitatea de pază a obiectivelor militare și pentru detectare a materialelor explozive, asigurarea pregătirii acestora prin cursuri de specialitate, dar și a instructorilor-dresori de la unitățile beneficiare în modul de lucru cu aceștia, urmând ca periodic, în funcție de capacitățile de lucru în serviciu de pază să aibă loc o reîmprospătare a dresajului cu specialiști de la unitatea noastră.

Verificarea capacității de lucru a câinilor de serviciu se execută periodic, atât pe timpul cursurilor de dresaj, în cadrul S.C.I.D.C., precum și ulterior, pe locul de serviciu, prin ședințe organizate și conduse de instructorii de specialitate.

În perioada dresajului:

- la terminarea etapei dresajului de disciplinare când se verifică modul în care a fost formată fiecare deprindere din program executată la comanda prin voce, cu câinele liber și în prezența unor excitanți de distragere slabi;
- la terminarea cursului de dresaj când se verifică modul de însușire a deprinderilor prevăzute prin program, pentru fiecare categorie de dresaj (disciplinare și specializare) executate cu câinele liber, la comanda prin voce și semn în prezența unor excitanți de distragere puternici.

Pe locul de serviciu se organizează periodic (de regulă, anual) o verificare a capacității de lucru a câinilor ce cuprinde executarea tuturor deprinderilor în condițiile prevăzute prin planul anual de antrenament.

Criteriile de apreciere în acordarea calificativelor:

La examenul capacității de lucru al unui câine se pot verifica toate deprinderile din dresajul de disciplinare și specialitate sau numai unele dintre ele, în mod obligatoriu însă va trebui să se verifice din fiecare categorie de dresaj așa-numitele deprinderi de bază, absolut necesare unui câine pe timpul serviciului.

a) deprinderile de bază sunt următoarele:

- dresajul de disciplinare: mersul la picior cu câinele liber, chemarea câinelui la conductor și deprinderea cu zgomotul produs de focul de armă;

- dresajul de specialitate al câinilor de patrulare: reținerea unei persoane și cercetarea terenului;

- dresajul de specialitate al câinilor de pază obiective: executarea pazei la un obiectiv, câinele fiind legat la punct fix sau pe sârmă;

- dresajul de specialitate al câinilor specializați în detectarea materialelor explozive: detectarea și semnalarea prezenței substanței explozive în diferite medii și în prezența excitanților de distragere (încăperi, colete, mijloace de transport, bagaje, teren accidentat).

Obținerea unui calificativ „nesatisfăcător” la una din aceste deprinderi de bază - indiferent de calificativele obținute la celelalte deprinderi - duce în mod necondiționat la calificarea câinelui cu NESATISFĂCĂTOR.

b) pe baza calificativelor obținute la fiecare deprindere se face câte o medie separată la cele două categorii de dresaj (disciplinare și specialitate), după următoarele criterii:

- FOARTE BINE - dacă obține la minimum 40% din deprinderi calificativul „foarte bine” (obligatoriu la deprinderile de bază) și să nu depășească 10% de calificative „nesatisfăcător” la celelalte deprinderi;

- BINE - dacă obține 40% din deprinderi calificativul „foarte bine” și bine (obligatoriu la deprinderile de bază) și să nu depășească 20% din deprinderi cu calificativul „nesatisfăcător”;

- SATISFĂCĂTOR - dacă obține la 70% din deprinderi calificativul „satisfăcător” și să nu depășească 30% cu calificativul „nesatisfăcător”;

- NESATISFĂCĂTOR - dacă obține peste 30% din calificativul „nesatisfăcător” sau dacă la una din deprinderile de bază i se acordă „nesatisfăcător”.

c) calificativul general al capacității de lucru a câinelui se formează din media calificativelor obținute la cele două categorii de dresaj, astfel:

Calificative generale	De îndeplinit	
	Dresajul de disciplinare	Dresajul de specialitate
FOARTE BINE	Foarte Bine Bine	Foarte Bine Foarte Bine
BINE	Foarte Bine sau Bine Satisfăcător Satisfăcător	Bine F. Bine Bine
SATISFĂCĂTOR	Satisfăcător Nesatisfăcător (dar la deprinderile de bază are minim satisfăcător)	Satisfăcător Bine sau Foarte Bine
NESATISFĂCĂTOR	Indiferent de calificativ Nesatisfăcător	Nesatisfăcător Satisfăcător
	Sau la una din deprinderile de bază: nesatisfăcător	

d) când se dresează mai mulți câini, calificativul general al cursului sau al grupelor de câini ce revin fiecărui instructor se calculează în funcție de calificativul general al fiecărui câine, astfel:

Se acordă	Dacă din totalul de câini au obținut:	Și nu depășește:
FOARTE BINE	40 % Foarte Bine	10 % cu nesatisfăcător
BINE	40 % Bine	20 % cu nesatisfăcător
SATISFĂCĂTOR	70 % Satisfăcător	30 % cu nesatisfăcător
NESATISFĂCĂTOR	Indiferent de calificative	Depășește 30 % cu nesatisfăcător

Activitatea corpului conductorilor și instructorilor din cadrul S.C.I.D.C, în cei 10 ani de la înființare, s-a axat în principal pe obținerea unor exemplare canine dresate și specializate în paza obiectivelor militare și detectare materiale explozive, cu rezultate bune și foarte bune, cei 400 câini livrați unităților militare din toate categoriile de forțe ale Ministerului Apărării Naționale, purtând pecetea acestei unități unicat, fiind rodul acestor cadre tinere, care se pregătesc permanent prin studiu practic, individual, dar și prin schimb de experiență cu personal similar din alte structuri.

Situarea S.C.I.D.C. la cote ridicate în cadrul unităților de profil, varietatea terenurilor de instrucție, o bază de antrenament variată, specializarea conductorilor și a instructorilor, diversitatea specializării câinilor de serviciu din rasa Ciobănesc german, asigură certitudinea unor exemplare canine valoroase în cadrul unităților militare din cadrul Ministerului Apărării Naționale, atât în cadrul echipelor de detectare și amorsare, ce vor oferi siguranță în plus acestora, precum și o alternativă la asigurarea serviciului de pază al obiectivelor militare.

ASIGURAREA STĂRII DE SĂNĂTATE A CÂINILOR DE SERVICIU DIN SECTORUL DE CREȘTERE, INSTRUCȚIE ȘI DRESAJ CÂINI

P.c.c. medic doctorand Mihaela PANAIT

În cadrul Sectorului de Creștere, Instrucție și Dresaj Câini Râmnicu Vâlcea, singura unitate de profil din cadrul Ministerului Apărării Naționale, care pregătește câini de serviciu, pentru toate categoriile de forțe, terestre, aeriene și navale, contribuind la înzestrarea unităților militare, conform statelor de organizare ale acestora, un rol important îl reprezintă Compartimentul Infirmerie veterinară, care prin activitatea sa complexă în asigurarea stării de sănătate și indemnitate a efectivelor de câini serviciu contribuie la obținerea de produși genetici valoroși atât din punct de vedere genetic cât și funcțional (asigurarea animalelor de serviciu pentru diferitele tipuri de dresaj).

Planificarea anual a principalelor activități de asigurare sanitar-veterinară, vaccinări, tratamente, depistări, recoltări probe de laborator, controale de îndrumare și ajutor, organizarea, conducerea, îndrumarea activității curativ-profilactice și de supraveghere a condițiilor igienico-sanitare din cadrul S.C.I.D.C., constituie activități de bază urmărite în permanență care fac obiectul întregului personal sanitar veterinar și care constituie fundamentul primordial al desfășurării tuturor activităților de creștere, instrucție și dresaj.

De starea de sănătate a cânilor de serviciu răspunde în primul rând personalul sanitar veterinar. Conducătorilor și instructorilor cânilor de serviciu le revine însă sarcina să ajute și să sprijine activitatea personalului veterinar, astfel:

- la administrarea hranei controlează dacă toți câinii își mănâncă rația administrată;
- la începerea lucrului observă starea câinelui și, la orice suspiciune de boală, anunță personalul veterinar;
- se îngrijește ca toate măsurile profilactice, planificate de personalul veterinar, să fie executate în timpul fixat, pentru ca ele să aibă eficacitate;
- oferă primul ajutor cânilor bolnavi sau răniți până la venirea medicului veterinar.

Semnele caracteristice după care se poate recunoaște un câine bolnav, constau în faptul că fiecare organism reacționează diferit, ceea ce îngreunează posibilitatea de a stabili un diagnostic cert.

Din acest punct de vedere, deosebim:

- semne locale de boală, respectiv reacția unei părți a organismului;
- semne generale, ce presupune reacția întregului organism la un agent patologic sau infecțios.

Semnele generale de boală se caracterizează prin:

- schimbarea comportamentului câinelui - câinele poate fi abătut, trist, indiferent la ceea ce se petrece în jurul lui, în unele cazuri nu mai răspunde nici la chemarea conductorului. În alte cazuri, contrar, devine foarte agitat, furios, atacă și caută să muște alte animale și chiar pe conductorul său;
- schimbarea poftei de mâncare - câinele bolnav nu are poftă de mâncare, altelei mănâncă foarte puțin sau deloc;
- schimbarea temperaturii corpului în afecțiunile provocate de agenți infecțioși - temperatura câinelui crește peste limitele normale, iar în alte maladii temperatura scade sub normal (răcirea urechilor, botului sau membrelor), ceea ce denotă o maladie foarte gravă la nivelul organismului;
- schimbarea culorii mucoaselor oculare, elasticității pielii și aspectului părului, care la câinele bolnav nu mai este elastică, părul își pierde luciul, stă zbârlit, are o culoare murdară;
- pierderea capacității de lucru total sau în parte, ceea ce afectează procesul de instrucție și dresaj.

Semnele locale de boală, mai caracteristice sunt:

- deformarea unei regiuni a corpului (mărirea regiunii sau din contră micșorarea ei), care poate fi de consistență tare, păstoasă sau foarte moale, indicând prezența unui lichid;

- prezența sau absența durerii și gradul în care aceasta se manifestă;
- schimbarea culorii regiunii bolnave (roșie-violetă, neagră, palidă).

Cunoașterea principalelor boli ale câinilor de serviciu, de către conductorii și instructorii are ca scop să îi înarmeze cu cunoștințele necesare pentru prevenirea îmbolnăvirii acestora, acordarea primului ajutor și aplicarea unor tratamente după indicațiile personalului veterinar.

Pentru o mai ușoară însușire a problemelor esențiale, bolile câinelui au fost sistematizate astfel:

- boli externe, care sunt localizate la suprafața corpului;
- boli interne, care sunt localizate în interiorul corpului;
- boli infecțioase, care sunt produse de agenți infecțioși (bacterii, virusuri, prioni);
- boli parazitare, care sunt provocate de paraziți ce trăiesc în interiorul corpului sau pe suprafața corpului.

Acestea din urmă produc pierderi importante, deoarece slăbesc animalul, favorizează apariția unor boli infecțioase, afectând direct procesul de instrucție și dresaj. Se poate vorbi de paraziți interni și externi, activitățile de deparazitare periodică limitând apariția acestora și asigurându-se în acest fel prevenirea apariției de infestări în rândul efectivului de animale serviciu.

Deoarece manifestările clinice în bolile parazitare sunt adesea asemănătoare cu ale altor boli cu etiologie bacteriană, virală, și datorită faptului că predomină cazuistica parazitare în rândul câinilor, în cadrul S.C.I.D.C. se recurge la stabilirea diagnosticului în urma investigațiilor de laborator: examene coproparazitologice, sânge, musculatură, tegument, urină, etc.

Examenul coproparazitologic

Acest tip de examen este folosit pentru depistarea elementelor parazitare: oochisturi, ouă, larve, paraziți întregi, fragmente de proglote, etc. în diagnosticarea parazitozelor cu localizare digestivă, hepatică, respiratorie.

Examenul parazitologic al sângelui

Prin intermediul acestui examen se urmăresc unele modificări ale constantelor hematologice sau biochimice, precum și depistarea unor paraziți ca hemosporidii, toxoplasme, tripanosome, nematode.

Sângele poate fi examinat în stare proaspătă (în picătură), sau pe frotiuri fixate și colorate.

Examenul parazitologic al pielii

Examinarea pielii se efectuează în scopul depistării parazitozelor de la acest nivel, cu precădere a demodexiei, scabiilor, dermatomicozelor, hematopinozei cutanate, etc.

Contactul strâns al instructorilor și conductorilor cu câinele de serviciu ridică probleme destul de serioase, atât din punct de vedere epidemiologic, cât și epizootologic, pentru că pericolul contaminării nu se limitează la cei doi care vin în contact (fiecare trăiește în colectivitate și poate deveni periculos pentru ceilalți).

Din această cauză, pentru personalul care lucrează în mod curent cu câinii, un factor important îl reprezintă sănătatea acestora, dar acest factor de patogenitate poate fi preîntâmpinat prin respectarea regulilor de igienă preventivă, personală și colectivă.

Conducătorii și instructorii trebuie să respecte cu strictețe următoarele reguli:

- pe timpul cât lucrează cu câinii (la dresaj) sau la programul de îngrijire vor purta echipament de protecție (salopete și cizme de cauciuc);
- în permanență, se va avea grijă ca excrementele, paiele din așternuturi, părul și praful rezultate din pansajul câinelui să fie depuse în gropi crematoriu peste care se va turna var cloros sau se vor arde;
- pe timpul lucrului cu câinele, este interzis să se mănânce și să fumeze;
- la terminarea programului întregul personal va fi obligat să se spele pe mâini, cu apă caldă și săpun;
- conducătorii și instructorii vor sprijini activitățile organizate de personalul veterinar privind dezinsecțiile periodice, vaccinarea preventivă și deparazitarea.

Prevenirea îmbolnăvirilor cu boli transmisibile de la câine depinde de păstrarea regulilor de igienă personală și colectivă de către conducători și instructori, asigurarea unei îngrijiri corespunzătoare, asigurarea hranei și adăpostirii igienice, menținerea în permanență sub observație a stării de sănătate a efectivelor de câini serviciu, constituie factori esențiali în reușita misiunilor specifice ale unității, respectiv obținerea, creșterea, predresajul și dresajul de specialitate, toate acestea constituind prioritatea de bază a personalului sanitar veterinar din cadrul S.C.I.D.C.

SPIRITUALITATE

In memoriam

*Colonel Ioan MOCAN
Șeful Secției Doctrine și Regulamente
Statul Major al Forțelor Terestre*

Ne pleacă profesorii...

În luna ianuarie 2010, la o zi distanță unul de altul, au plecat dintre noi doi remarcabili ofițeri ai armii geniu și profesori universitari, generalul de brigadă (r) prof. univ. dr. Petre Grecu și colonelul (r) prof. univ. dr. Ion Preda. În continuare vom reda câteva repere din biografiile celor doi profesori ale căror drumuri în carieră s-au întretăiat la un moment dat - amândoi și-au început cariera universitară în cadrul catedrei de tactica geniului din Academia Militară (actuala Universitate Națională de Apărare „Carol I”) și au terminat-o în aceeași instituție învățământ superior.

Generalul de brigadă (r) prof.univ.dr. Petre Grecu (1944-2010)

Născut în localitatea Brezoaiele, județul Dâmbovița, la data de 21 iulie 1944, după absolvirea liceului, pașii vieții îl poartă către Școala Militară de Ofițeri Activi „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, unde în perioada 1963-1966 se pregătește pentru a deveni ofițer de geniu. În școală se remarcă atât prin seriozitate și disciplină, cât și prin rezultatele foarte bune obținute la învățătură.

La terminarea școlii este avansat la gradul de locotenent și repartizat la Regimentul 1 Geniu din Râmnicu Vâlcea. Ambițios și tenace, tânărul locotenent se achită conștiincios de sarcinile încredințate, îndeplinind succesiv funcții de comandant de pluton și companie. Dar trebuie să amintim că nu s-a afirmat numai în procesul de instrucție, ci și în activitățile practice desfășurate cu subunitățile pe care le-a comandat pe șantierul drumului național Transfăgărășan și al barajului de pe Lotru.

În perioada 1971-1973 urmează cursurile Academiei Militare, Facultatea Arme, secția geniu, iar la absolvirea acesteia este numit șef de stat major la Batalionul 204 Pontonieri din Giurgiu.

Pasiunea pentru tainele științei militare, dar și dorința de a transmite din cunoștințele sale, îl determină ca începând cu anul 1977 să îmbrățișeze cu devotament și pasiune cariera didactică în cadrul Academiei Militare, fapt ce i-a oferit noi deschideri și orizonturi în procesul de învățământ. În acest sens, s-a remarcat atât prin calitatea actului didactic, cât și prin coerența, precizia și creativitatea în domeniul cercetării științifice, toate acestea asigurându-i promovarea în obținerea gradelor didactice, de la lector la

profesor universitar și, ulterior, conducător de doctorat, titlului de doctor în științe militare, precum și înaintarea la gradul de general de brigadă în anul 2000.

În cadrul Academiei Militare - în prezent Universitatea Națională de Apărare „Carol I” - a ocupat succesiv funcții de cadru didactic, șef de catedră, prodecan și decan al Facultății Interarme, ulterior Facultatea de Comandă și Stat Major, fapt ce i-a permis să participe activ la fundamentarea procesului didactic și la elaborarea concepției reformei învățământului militar.

Activitatea sa didactică s-a îmbinat și cu cea publicistică, el fiind autor sau coautor la un mare număr de lucrări sau articole de specialitate pe linia armii geniu sau în domeniul științei militare.

După pensionare, în anul 2000, a continuat cu putere și devotament activitatea didactică ca profesor universitar consultant și conducător de doctorat în cadrul Universității Naționale de Apărare.

Omul Petre Grecu era unul creativ și meticulos, care știa să surprindă esența și să îndrume activitățile didactice către elementele cu adevărat importante. Nu accepta compromisuri, era de principiu că o carieră militară se construiește prin muncă și că valorile autentice au în spate mult efort și o conduită ireproșabilă. A fost apreciat ca fiind un dascăl cu calități manageriale, didactice și pedagogice remarcabile, un adevărat profesionist militar, dar și un bun camarad, altruist, tenace și perseverent în întreaga carieră militară, fapt ce i-a adus respect și recunoștință din parte celor din jur.

Vorbele sale răspicate și ferme, comportamentul său devotat cinstei și onoarei, echilibrul său sufleteș în relațiile cu șefii și subordonații, vor rămâne veșnic în amintirea celor care l-au cunoscut.

Colonelul (r) prof.univ.dr. Ion Preda

S-a născut la data de 19 iulie 1951 în comuna Drăcșenei, județul Teleorman.

Apropierea de locurile copilăriei lui Marin Preda, Siliștea Gumești, este posibil să-i fi determinat în liceu pasiunea pentru disciplinele umaniste, literatura și istoria. Dar a ales să-și continue studiile într-o școală militară pentru a deveni ofițer într-o armă cu valențe pur tehnice. Astfel, în perioada 1971-1974 a urmat cursurile Școlii Militare de Ofițeri Activi „Nicolae Bălcescu”, arma geniu, din Sibiu.

În școala de ofițeri s-a remarcat prin spiritul său practic, prin seriozitate și disciplină, obținând an de an rezultate foarte bune la învățătură.

După absolvirea școlii și înaintarea la gradul de locotenent este repartizat la Regimentul 2 Pontonieri „Eftimie Croitoru” din Turnu Măgurele unde, în perioada 1974-1980, îndeplinește succesiv funcții de comandant pluton, companie și locțiitor comandat batalion nave fluviale.

Pasiunea pentru studiu și perfecționarea pregătirii sale militare au făcut ca în același timp cu efortul constant pentru obținerea unor rezultate foarte bune în procesul

de instrucție să învețe pentru a fi admis la Academia Militară (actuala Universitate Națională de Apărare), secția geniu, ceea ce s-a și întâmplat în anul 1980. Pe timpul studiilor în această prestigioasă instituție de învățământ militar superior și-a dezvoltat deprinderile de ofițer de comandă și stat major prin acumularea unor importante cunoștințe în domeniul tacticii și specialității de geniu.

După terminarea cursurilor Academiei Militare, în anul 1982, a fost numit șef de stat major la Batalionul 204 Pontonieri din Giurgiu, iar începând cu anul 1983 a fost numit comandant al aceluiași batalion. Rezultatele de excepție obținute pe băncile facultății i-au permis să comande în condiții foarte bune această unitate de geniu până în anul 1985.

Pentru o scurtă perioadă de timp, 1985-1986, activează ca ofițer 2 la șeful genului Armatei 1 din București.

Cu toate că avea reale calități de comandant, pasiunea pentru știință și cunoaștere i-a îndrumat pașii către cariera didactică. Astfel că, în anul 1986 este mutat în Academia Militară, unde a obținut, până la pensionare (survenită în anul 2006), toate gradele didactice, de la asistent universitar până la profesor universitar.

În ultima parte a activității sale în Universitatea Națională de Apărare, în perioada 2004-2006, a îndeplinit și funcția de șef Secție Învățământ, ulterior Secția Management Educațional.

În calitate de cadru didactic, șef comisie didactică și șef secție învățământ, a contribuit la creșterea calității actului didactic și la elaborarea unor planuri de învățământ și programe analitice moderne.

Pe parcursul carierei sale didactice s-a remarcat prin meticulozitate și creativitate în abordarea activității de învățământ, prin grija constantă pentru ca studentul să înțeagă în profunzime noțiunile predate și, nu în ultimul rând, prin răbdarea de care a dat dovadă cu cei pe care i-a avut la îndrumare la lucrările de licență și de doctorat.

Efortul său în domeniul cercetării științifice a fost încununat de obținerea, în anul 1997, a titlului științific de doctor în științe militare. A elaborat ca autor sau coautor numeroase cărți, manuale și cursuri de specialitate și a participat la elaborarea aplicațiilor/exercițiilor și studiilor de stat major necesare procesului de învățământ.

După pensionare, în anul 2006, și-a continuat activitatea didactică ca profesor universitar consultant-conducător de doctorat în cadrul catedrei Forțe Terestre din aceeași instituție de învățământ, reușind să transmită idei și opinii valoroase studenților, masteranzilor, cursanților și doctoranzilor, având la bază experiența și cunoștințele acumulate în întreaga carieră.

Ofițerul și profesorul Ion Preda va rămâne în memoria noastră ca un om care în toate activitățile desfășurate a dat dovadă de responsabilitate și intransigență, care a respectat oamenii și a fost aproape de ei.

CERCUL MILITAR LA ANIVERSARE

Locotenent- colonel (r) Aurelian OLTENCEANU

6 Mai 1925, Cercul Militar Râmnicu Vâlcea a căpătat personalitate juridică.

Acum 85 de ani a fost momentul în care personalul militar din garnizoana Râmnicu Vâlcea a simțit nevoia de a avea un loc al său unde să se întâlnească după orele de program, un loc unde și ceilalți membrii de familie să se poată manifesta. Dacă în prima fază a existenței sale, Cercul militar Râmnicu Vâlcea a funcționat într-un spațiu închiriat, în 1933 prin donații ale întregului

personal din unitățile garnizoanei se hotărăște cumpărarea unui teren în centrul orașului și, astfel, în 1936 este inaugurat sediul Cercului Militar, o splendidă construcție în stil brâncovenesc care avea toate dotările pentru a răspunde cerințelor și nevoilor cele mai exigente la orice activitate organizată.

Această locație a Cercului Militar a fost martora atâtor evenimente din viața unei garnizoane mici dar, pe bună dreptate numită „leagănul armei geniu” până în 1983 când, din ordine „superioare”, instituția armatei este dezmoștenită de o proprietate și primește spre administrare Palatul de Cultură.

Anul 1997, luna august, avea să aducă din nou nori negrii asupra instituției Cercul Militar când, în urma unui proces fulger între Ministerul Justiției și Ministerul Apărării Naționale, armata din Râmnicu Vâlcea pierde și această clădire. Din acel moment și până în prezent Cercul Militar există într-o stare de provizorat din punct de vedere al locației. După foarte multe intervenții la eșaloanele militare, în anul 2007 s-a reușit schimbarea de destinație a unui pavilion din incinta garnizoanei, dar resursele financiare limitate necesare renovării vor face ca aceasta problemă să nu fie prea curând rezolvată.

Și totuși, chiar dacă este un moment aniversar, trebuie spus un lucru extrem de important și anume că, de situația actuală a locației Cercului Militar se fac vinovați atât foști comandanți ai garnizoanei, dar și unele persoane cu putere de decizie din conducerea ministerului. Acum însă totul nu este decât istorie și încă nu este momentul să spunem cum a fost posibil ca armata să piardă o proprietate, iar acum când toți solicită refacerea proprietății, armata, în speță cea din Râmnicu Vâlcea să nu primească nimic.

Am afirmat de mai multe ori că această instituție, Cercul Militar, într-o garnizoană precum Râmnicu Vâlcea, cu o locație proprie, cu orientarea managerială pe care a avut-o, ar fi avut un alt sens, un loc solid între instituțiile de cultură vâlcene.

În sfera activităților de cultură care s-au derulat în timp la Cercul Militar nu poate fi uitat faptul că, pe lângă momentele aniversare, omagiale din viața țării și a unităților din garnizoană, aici au activat formații valoroase de: estradă, ansamblu de folclor, teatru, recital poetic, grup și soliști folk, ansamblu de balet, cursuri de învățare a

mai multor instrumente muzicale, au fost organizate nenumărate expoziții de artă plastică, de fotografie, de ceramică și tapițerie.

În mod deosebit, după decembrie 1989, Cercul Militar a adoptat o orientare corectă, de altfel dat fiind noile condiții de acțiune, și anume aceea de a desfășura activități care să creeze resurse financiare ce puteau fi investite în acțiuni culturale.

În demersul de realizare a bugetului de venituri al Cercului Militar s-a pornit de la premiza că fiind o instituție de cultură, resursele financiare trebuiau create din activități de cultură și nu din chirii pe spații. Astfel, s-a înființat discoteca unde cu precădere a fost promovată muzica românească de bună calitate și care a adus în bugetul Cercului Militar mari sume de bani, iar mai apoi au fost organizate cursurile de formare profesională ca parte a conceptului de educație permanentă.

În 1994, Cercul Militar Râmnicu Vâlcea, prima instituție de profil din armata română, a primit autorizare din partea Direcției de Reconvertire Profesională a Ministerului Învățământului (aceasta era denumirea atunci) pentru a organiza cursuri de pregătire în următoarele meserii: analist programator; ajutor analist programator; secretariat birotică; contabilitate; operator topograf. Aceste cursuri desfășurate în acest format până în 2004 au adus un profit considerabil pentru Cercul Militar. Astfel se explică faptul că Cercul Militar a putut să facă investiții fără precedent în existența sa. Au fost cumpărate mijloace tehnice de spectacol - sunet și lumini -, demne de cele mai prestigioase instituții de cultură din domeniu. S-a amenajat și s-a utilat complet un întreg laborator de informatică cu peste 40 de calculatoare; a fost creată prima rețea de calculatoare din UM 01784; tot Cercul Militar a introdus pentru prima dată în 1999 internetul în unitatea de garnizoană; Cercul Militar a fost acela care a investit în modernizarea mai multor spații și birouri din UM 01784;

Toate aceste investiții au fost făcute în condițiile în care Cercul Militar a oferit cu regularitate personalului din unitățile garnizoanei, dar și membrilor de familie în mod gratuit, spectacole de înaltă ținută artistică cu formații de prestigiu și mari personalități ale culturii naționale.

Începând cu anul 2004, Cercul Militar Râmnicu Vâlcea, prin autorizările dobândite în meserii foarte căutate pe piața muncii, s-a înscris pe lista furnizorilor de pregătire continuă ca unul din formatorii importanți la nivel național. În timpul scurs de la primele autorizări în 2004 și până în prezent, Cercul Militar Râmnicu Vâlcea a pregătit peste 800 de cursanți, realizând în acest interval de timp și importante venituri financiare.

O altă direcție de acțiune a activității Cercului Militar a fost și aceea de a participa cu formațiile proprii la majoritatea Festivalurilor culturale din armată. Astfel, am avut participări încununată cu diferite premii la Festivalul de muzică folk „Voci Tinere”; Festivalul de umor cazon „Podul Minciunilor”; Festivalul formațiilor de teatru militar; Festivalul muzicii de cameră; Festivalul de creație poetică.

Ne-am dori mult ca în viitor viața și activitatea Cercului Militar să se desfășoare în ritmul și numai cu preocupările specifice unei instituții de cultură. Ne dorim prea mult? Cu certitudine nu.

De ce o fi așa de greu să se înțeleagă că investiția pe termen lung în cultură în general și în acțiuni culturale în armată în mod special aduc numai beneficii celor cărora li se adresează? Va veni vreodată timpul când investiția în cultură să nu mai fie considerată o direcție de acțiune care poate să mai aștepte, prioritate având alte domenii?

Până la viitoarea aniversare vom afla o parte din răspuns.

DUMNEZEIASCA PACE – PRINCIPIUL CARE PUNE ÎN ARMONIE UNIVERSUL

Preot militar Ioan MIHALACHE

Omul modern trăiește azi într-o lume secularizată și primește de la mediu o mare influență. Există în epoca actuală diferite conflicte, nu numai exterioare, ci și interioare. „Epoca noastră contemporană este stăpânită de un simțământ al absenței, o pierdere a identității personale, o schimbare între sentimentalitate și furie ceea ce se poate diagnostica la un pacient: demență. Acest secol este cel mai dezvoltat științific, cel mai sentimental, cel mai religios, dar și cel mai criminal din istoria umanității”. Într-o lume bântuită de fantoma războaielor, într-o lume a sărăciei, într-o lume al cărei cer este umbrit de umbrele morții, uităm prea des că Dumnezeu, Domnul Vieții și al Păcii, ne-a pus înaintea viața și moartea, îndemnându-ne să alegem viața (*Deuteronom 30, 19*). Dumnezeul nostru este Dumnezeul păcii. „El îndeamnă la pace”, spunea Sfântul Ambrozie,

comentând Epistola către Filipeni, nu poruncind precum cel puternic, nici cu frică precum cel slab, ci numai ca să ne ierte până și păcatele săvârșite împotriva Lui, deși, infrișându-i prin arătarea puterii Lui și a mărimii Lui de nespus, ar putea să-i silească nu la pace, ci la supunere pe cei care I se împotrivesc. Dar pacea de acest fel este pacea lumii, nu a lui Dumnezeu, a Cărui ființă însăși este pacea. Dar nimic nu ne este de folos dacă, având pace cu oamenii suntem în război cu Dumnezeu. Numai având „pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte” (*Filipeni 4, 7*), putem fi în siguranță, putem trăi fără teamă, putem găsi ușa iubirii și a comunicării, putem dărâma zidul suspiciunilor și neîncrederii. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că „dintre toate cele multe care caracterizează creștinismul, mai presus de toate se află dragostea reciprocă și pacea” (*Predica a LIII-a. Despre Pace*). De aceea și spune Hristos: „Pacea Mea o dau vouă” (*Ioan 14, 27*) și iarăși: „Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții” (*Ioan 13, 35*). Pentru aceasta, Pavel spune: „Căutați pacea cu toți și sfințenia”, adică bună cuviința, „fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul, veghind cu luare aminte ca nimeni să nu rămână lipsit de harul lui Dumnezeu” (*Evrei 12, 14-15*). Spune acestea ca și cum ar atrage atenția celor care fac un drum lung în tovarășie: „Vedeți să nu rămână în urmă cineva, fiindcă nu doresc să ajungeți numai voi la capătul drumului, ci vreau să vegheați și asupra celorlalți. Să nu rămână nimeni lipsit de harul lui Dumnezeu”. Apostolul numește harul lui Dumnezeu bunurile viitoare, credința în Evanghelie, viața curată: căci toate sunt ale harului lui Dumnezeu. Creștinul are menirea de a salva, nu de a face victime. El știe că dacă promovează viața în jurul său, nu va fi lipsit de viață. Principiul „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior

pentru picior, arsură pentru arsură, rană pentru rană, vânătaie pentru vânătaie” (*Ieșirea* 21, 2) nu mai e de luat în seamă, de vreme ce trebuie „să-ți iubești vrăjmașul, să faci bine celor ce te urăsc, să binecuvântezi pe cei ce te blestemă, să te rogi pentru cei ce te necăjesc, să-i întorci și obrazul celălalt celui ce te-a lovit, iar celui ce ți-a luat haina să nu i te împotrivești dacă dorește să-ți ia și cămașa” (*Luca* 6, 27-30). Deci nu se mai dorește ca omul să răspundă răului cu rău. A răspunde cu rău nu înseamnă a avea parte de dreptate, ci de nedreptate, de vreme ce înmulțești răul.

Sunt trei feluri de războaie mai primejdioase: primul este războiul comun când soldații noștri sunt atacați de inamic; al doilea război este cel în care noi ne luptăm cu alții în timp de pace; al treilea este cel pe care îl poartă fiecare împotriva sa. Acesta este cel mai greu dintre toate. Războiul cu inamicul nu va putea să ne aducă mare vătămare pentru că vor măcelări și vor omorî, dar nu vor pângări cu nimic sufletul. Dar nici cel de al doilea nu va putea să ne vatăme, dacă noi nu vom vrea. Chiar dacă alții vin împotriva noastră cu război, nouă ne este îngăduit să trăim în pace după cum spune profetul : „În loc să mă iubească, mă cleveteau, iar eu mă rugam” și iarăși: „Cu cei care urau pacea, făcător de pace eram” și, din nou: „Când au grăit împotriva mea, s-au luptat cu mine în zadar” (*Psalmi* 108, 3; 119, 7; 108, 2). Însă de cel de al treilea război nu scăpăm fără primejdie. Când trupul nostru se revolta împotriva sufletului trezește poftă grea și înarmează plăcerile trupului, mânia, invidia. Dacă acest război nu este lichidat nu vom putea dobândi bunurile făgăduite ci, în chip necesar, cel care nu înăbușă această tulburare, cade și primește răni care zămislesc moartea în focul gheenei. Trebuie, așadar, ca în fiecare zi noi să avem grijă să ne preocupăm în chip deosebit, ca nu cumva să se aprindă în noi un astfel de război și dacă s-a aprins să nu dăinue, ci să fie înăbușit și potolit.

Știind că în lupta veacului acesta credincioșii nu au pace cu trupul și că duc o continuă luptă cu păcatele lor, profetul a spus foarte frumos: „Caută pacea”, urmează-o ca și cum ea ar merge înainte. Așadar, să o căutăm cu hărnicie, să o urmăm cu atenție deoarece nu putem să o găsim dacă nu o căutăm cu luare aminte.

Sfântul Grigorie de Tours întrebă: „Ce faceți? Ce doriți? În ce nu sunteți îmbelșugați? În case înfloresc plăcerile, în hambare se află din belșug vin, grâu și ulei; în tezaur se adună aurul și argintul. Un singur lucru vă lipsește: fiindcă nu aveți pace, sunteți lipsiți de harul lui Dumnezeu. Sinesiu din Cirene, Episcop de Ptolemais, în Cuvîntare despre împărăție spune că: „Regele războinic să fie mai pașnic decât toți ceilalți. Căci numai acelaia îi este îngăduit să trăiască în pace, care este în stare să pedepsească pe cei care îl atacă. Și așa spune că a fost instruit în toate problemele ce privesc pacea numai acel rege care, deși nu vrea să facă o nedreptate cuiva, și-a pregătit forțele pentru a nu fi vătămat. Căci, dacă nu va porni el la război, va fi târât de altul în război. Însă pacea este mai fericită decât războiul, fiindcă și războiul este pregătit tot pentru pace. Însă pe bună dreptate „scopul războiului trebuie pus mai presus de cauzele lui”. „După cum există viață fără durere, dar nu poate exista durere fără viață, tot astfel există pace fără război, dar nu poate exista război fără pace; nu fiindcă războiul este război, ci fiindcă el este purtat de acele ființe care sunt naturi ce nu ar exista în nici un chip, dacă nu ar exista printr-o pace oarecare”. (*Fericitul Augustin, Epistola* 189).

Deci, fraților, bucurați-vă! Desăvârșiți-vă, mângâiați-vă, fiți uniți în cuget, trăiți în pace și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfântă. Sfinții toți vă îmbrățișează. Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! Amin.

CURIOZITĂȚI

CUGETĂRI MILITARE

selectate de Maior Adrian SĂVULESCU

• Armata românească înfățișează străduințele și jertfele strămoșilor noștri la porțile Orientului; înfățișează straja care a îngăduit în vremuri Apusului să se civilizeze... Armata noastră a fost tare prin sufletul ei și prin dreptatea pe care o apăra.

MIHAIL SADOVEANU, *Armata*, în ziarul *România*, 2 februarie, 1917

• Nu încercați niciodată să folosiți autoritatea acolo unde nu este vorba decât de rațiune.

VOLTAIRE, *Dicționar filosofic*

• Autoritatea este rezultanta cunoștințelor, a capacităților, aptitudinilor, atitudinilor și a stilului de muncă al comandantului

GUSTAVE LE BON, *Ieri și Azi*

• Există o mare calitate care face din oameni șefi: voința.

DUILIU ZAMFIRESCU, *Îndreptări*

• Caracterul fără inteligență poate mult, dar inteligența fără caracter nu valorează nimic.

CICERO, *Despre îndatoriri*

• În lucrurile mici, unde nimeni nu se gândește să se ascundă, își dezvăluie omul caracterul.

A. SCHOPENHAUER, *Aforisme*

• Pacea este virtutea civilizației, războiul este crima ei.

VICTOR HUGO, *Vorbe și fapte*

• A viola tratatele înseamnă a renunța la civilizație.

NAPOLEON, *Maxime*

• Numai o societate ajunsă la un înalt grad de civilizație își propune ca scop pacea.

ALEXIS LAWRENCE ROMANOFF, *Enciclopedia gândurilor*

• Calitatea esențială a comandantului este fermitatea caracterului și hotărârea de a învinge cu orice preț.

NAPOLEON, *Idei politice*

• Cunoașterea este însăși puterea.

FRANCIS BACON, *Meditații sacre*

• Curajul este o virtute care scapă ipocriziei; el nu se poate prefăce.

NAPOLEON, *Maxime de război și cugetări*

• Educația are ca obiect formarea caracterului.

HERBERT SPENCER, *Eseuri despre educație*

• Demnitatea exclude platitudinea dar și aroganța.

V. EFTIMIU, *Vorbe... vorbe ... vorbe...*

• Cele dintâi calități ale soldatului sunt rezistența și disciplina; vitejia vine numai în al doilea rând.

NAPOLEON, *Maxime de război și cugetări*

• Ceea ce face puterea unei armate...este disciplina.

N. IORGA, *Mediul moral și virtuțile ostășești*

• Adevărata disciplină e fondată pe autodisciplina celui ce comandă.

FR. W. FORSTER, *Îndrumarea vieții*

Cor

MARȘUL GENIȘTILOR

- variantă cor -

Ionel CROITORU
Versuri: FLOREA MIHAI

Tempo de marș $\text{♩} = 112$ $\frac{4}{4}$ ♩ ① 15 1. 2. ② 15 1. 2. FINE Trio 2

41 ③ (intrare cor); cântă: corul, cl, hr, tenori, trb, bas, baterie (pp)

Noi sun - tem ge - niș - tii lă - rii. Pon - - to -
Pa tri - a ne chea - mă veș - nic. Pri - - mi'n

46 nieri si in - gi - neri Să - pă - tori de dru - muri
lup - tă noi să fim, Fă - u - rim lu - crări in

51 gre - le, Pes - te a - pe punti cre - em.
stân - că, A - pă - răm si cons - tru - im.

58 Ar0 - ma ge - niu e mân - dri - a, Pa - tri - ei sub tri - co - lor!

66 Ar - - deee! Trei, doi, unu, BUM!

78 Pre - ga - titi fi - til a - cum! Ar - deee! Trei, doi,

85 unu, BUM! Stin - ca, pia - tra'o fa - cem scrum! scrum!

92 FLUIERÂND (cântă: picc, fl, hr, bas; restul instrumentistilor fluiereă filând cântecul)

100

108 se reia de la nr. 4 apoi nr. 1 pînă la FINE

Desen note muzicale: ALEXANDRU BUTNARIU

31 MAI 1859 - 31 MAI 2009
150 ANI DE ARMA GENIU
UN VIITOR PENTRU TRECUTUL NOSTRU

Marșul Geniștilor

La inițiativa șefului Muzicii Militare a Brigăzii 10 Geniu "Dunărea de jos", lt.col.Gogu Petrea, în data de 24 mai 2009, a fost lansat Marșul Geniștilor, la Cercul Militar Național București, cu ocazia Aniversării a 150 de ani de la înființarea Armei Geniu. Cu această ocazie muzica militară brăileană a dat viață acestui marș într-o interpretare vocal-instrumentală

Autorii acestui cântec, "Marșul Geniștilor", sunt colonel (r) Ionel Croitoru- fost inspector al Muzicilor Militare din România, autorul muzicii și colonel (r) Mihai Florea –genist, autorul versurilor.

În cadrul concertului desfășurat pe scena de pe "Esplanada Dunării"-Brăila, pe data de 26 mai 2009 Muzica Militară a Brigăzii 10 Geniu "Dunărea de Jos" a prezentat un concert festiv ce s-a încheiat cu intonarea vocal-instrumentală a acestui marș, ale cărui versuri le prezentăm mai jos.

*Noi suntem geniștii țării
Pontonieri și ingineri
Săpători de drumuri grele
Peste ape punți creem*

*Patria ne cheamă veșnic
Primii-n luptă noi să fim
Făurim lucrări în stâncă
Apărăm și construim*

Refren:

*Arma geniu e mândria
Patriei sub tricolor
Ardeee! Trei, doi, unu, BUM!
Pregătiți fitil acum!
Ardeee! Trei, doi, unu, BUM!
Stâncă piatra-o facem scrum.*

